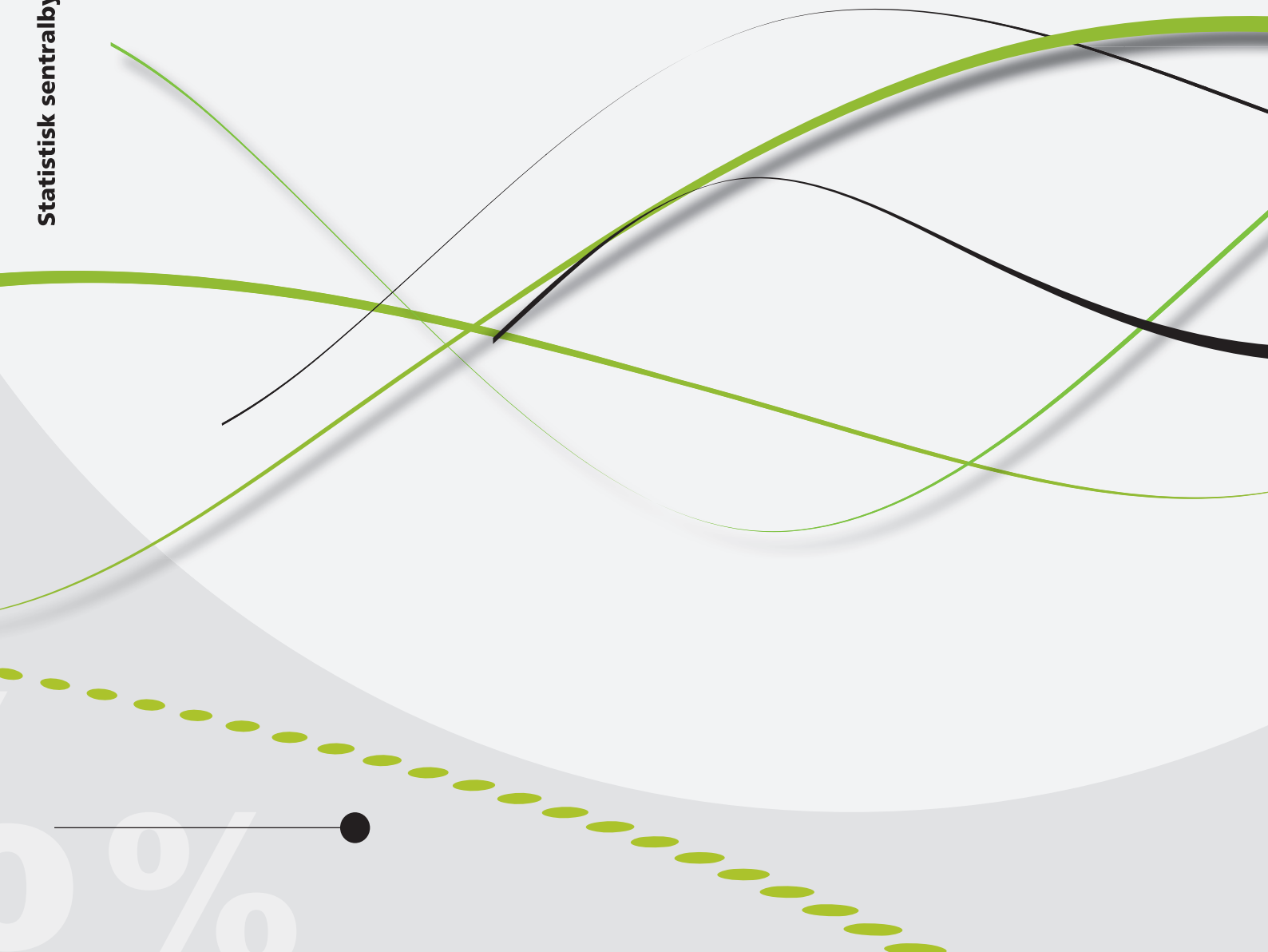

Bjørn Olsen

Innvandrerkvinner fra EU-landene (ekskl. Norden) og deres tilknytning til arbeidsmarkedet

Bjørn Olsen

**Innvandrerkvinner fra EU-landene (ekskl.
Norden) og deres tilknytning til
arbeidsmarkedet**

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 14. juli 2016

ISBN 978-82-537-9360-3 (trykt)
ISBN 978-82-537-9361-0 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Desimaltegn	,

Forord

Innvandrere fra EU-landene i Øst-Europa har vært innvandregruppen med sterkest vekst i Norge etter EU-utvidelsen i 2004. I hovedsak var det først mannlige arbeidsinnvandrere som kom, men i og med at stadig flere av disse har tatt sikte på lengre opphold her i landet, er også familieinnvandring blitt et viktig aspekt ved EU-innvandringen.

SSB har gjennomført to prosjekter vedrørende EU/EØS-innvandringen som til sammen skal gi et mer helhetlig bilde av dette fenomenet. Rapport 2016/03 ga i hovedsak en demografisk beskrivelse av arbeidsinnvandrere og deres familier, mens den foreliggende rapporten legger særlig vekt på arbeidsmarkedssituasjonen for kvinner som har innvandret fra EU-landene etter 2004.

Rapporten er utarbeidet av Bjørn Olsen, seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk. Prosjektet har hatt en referansegruppe bestående av deltakere fra Barne-, likestillings- og familiedepartementet (BLD), Utdanningsdirektoratet, Kommunal- og Moderniseringsdepartementet (KMD), Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) og Integrerings- og Mangfoldsdirektoratet (IMDi).

Prosjektet har fått finansiering fra Barne-, likestillings- og familiedepartementet.

Statistisk sentralbyrå, 23. juni 2016.

Christine Meyer

Sammendrag

Utvidelsen av EU østover i 2004 åpnet for en stor arbeidsinnvandring til Norge. Det var særlig menn som kom de første årene, og dette har i stor grad skapt et bilde av EU-innvandringen som et svært mannsdominert fenomen. I denne rapporten er målsettingen å beskrive kvinnes del av denne innvandringen og deres tilpasning til det norske arbeidsmarkedet. Også den noe mindre gruppen av kvinner fra EU-landene i Vest-Europa utenom Norden inngår i rapporten.

I alt 158 737 innvandrere fra EU-landene (utenom Norden) i alderen 15-74 år som kom etter 2004, var registrert som bosatt i Norge ved utgangen av 2013. Kvinneandelen blant dem var ca. 35 prosent. Personer fra de østeuropeiske landene er de klart mest dominerende, på nærmere 80 prosent. Av de 125 671 østeuropeiske innvandrere utgjorde kvinner ca. 34 prosent. Av de 33 066 vesteuropeiske innvandrere utgjorde kvinner 39 prosent.

Kvinner fra EU-landene i Vest- og Øst-Europa hadde i 2013 henholdsvis 64 og 65,7 prosent sysselsatte, som er om lag 11 prosentpoeng under mennenes nivå i begge EU-gruppene. Denne kjønnsforskjellen i sysselsetting må ses på bakgrunn av den store dominansen av arbeidsinnvandrere blant menn; 95 prosent (EU-øst) og 81 prosent (EU-vest), mens arbeidsinnvandrere blant kvinner utgjorde henholdsvis 56 og 40 prosent. Ser man kun på de som er arbeidsinnvandrere, er forskjellen i andel sysselsatte bare 3 prosentpoeng i menns favør.

Kvinner som kommer som familieinnvandrere, har lav andel sysselsatte de første tre årene, men kommer så i stor grad i jobb. Etter fem års botid er kjønnsforskjellen for innvandrere fra EU-landene på rundt 5 prosentpoeng, som er omtrent den samme som i majoritetsbefolkningen, det vil si de som ikke er innvandrere.

Kvinner og menn fra EU-landene i Øst-Europa er svært ulike når det gjelder utdanningsnivå. Blant kvinner har hele 48 prosent fullført en universitets- eller høyskoleutdanning, mens tilsvarende andel for menn er 26 prosent. Blant mannlige innvandrere fra EU-land i øst er det videregående utdanning som er mest utbredt (52 prosent). Blant de vesteuropeiske har både menn og kvinner høye andeler med høyskole- og universitetsutdanning, henholdsvis 54 og 59 prosent.

Sammenliknet med kvinner i majoritetsbefolkningen, har kvinner fra EU-land i Øst- og Vest-Europa en andel sysselsatte som er henholdsvis 9 og 7 prosentpoeng lavere. Med økt botid endres imidlertid dette, slik at de etter 4 års botid har en noe høyere andel sysselsatte enn kvinner i majoritetsbefolkningen. Dette skyldes bl.a. det høye utdanningsnivået blant kvinnene fra EU-landene, og at de har en større konsentrasjon i den mest yrkesaktive aldersgruppen enn majoritetskvinnene.

Kvinner innvandet fra EU-land i Vest-Europa har en fordeling på yrkesgrupper som er nokså lik den vi finner blant kvinner i majoritetsbefolkningen, men de har en høyere andel sysselsatte i akademiske yrker. Dette gjenspeiler at de har flere med slik utdanning enn majoriteten. Kvinner fra EU-land i Øst-Europa har derimot en yrkesfordeling som skiller seg klart fra de to nevnte gruppene. De har en mye lavere andel i akademiske- og høyskoleyrker på tross av at mange har oppgitt å ha en slik utdanning. De har som kvinner fra Vest-Europa, drøyt 25 prosent i salgs- og serviceyrker, mens hele 35 prosent er i yrker uten spesielle krav til utdanning som for eksempel renholdere. Blant vesteuropeiske kvinner er det bare 9 prosent i slike yrker og kun 4 prosent blant majoritetskvinner.

Abstract

One effect of the incorporation of eight Eastern European countries in the EU in 2004 was a large labour immigration to Norway. During the first years in particular male immigrants arrived, which has made an image of the EU-immigration as a very male dominated phenomenon. This report will, however, describe the women's part of this immigration and their connection to the Norwegian labour market. Beside the immigration from Eastern Europe the smaller group of women from the Western-European countries are included in this report. Totally 158 737 immigrants from the EU-countries (except the Nordic countries) 15-74 years of age who arrived after 2004, were registered as residents in Norway at the end of 2013. The share of women among them was 35 per cent. Immigrants from eastern European countries constituted the dominating group, of almost 80 per cent. Of the 125 671 eastern EU-immigrants, women constituted 34 per cent. Of the 33 066 western EU-immigrants, the share of women was 39 per cent.

Respectively 64 and 65.7 per cent of the western and eastern European women were employed. This was about 11 percentage points below the men's level within both EU-groups. This gender disparity is due to the large shares of labour immigrants among men; 95 per cent (EU-east) and 81 per cent (EU-west), while labour immigrants among women constituted 56 and 40 per cent respectively. When looking at the labour immigrants only, the difference is only 3 percentage points in favour of men.

Women who arrive as family immigrants have a low employment level during their first three years in Norway, but the level raises strongly in the subsequent years. After five years of residence the gender disparity among immigrants from the EU-countries is about 5 percentage points, which is almost the same as in the majority population, i.e. the non-immigrants.

Women and men from the eastern EU-countries are quite different when it comes to educational level. Among women 48 per cent have fulfilled a university or college education, while the corresponding share among men was 26 per cent. Among men from eastern EU-countries upper secondary education is most common (52 per cent). Among western Europeans a large share of both men and women had a university or college-education, respectively 54 and 59 per cent.

Compared to women in the majority population, immigrant women from the eastern and western EU-countries had an employment rate which is 9 and 7 percentage points below. The period of residence in Norway reduces, however, this disparity. After 4 years of residence these immigrant women have an employment rate slightly above the majority women. This is due to the high educational level among the EU-women and a much larger share within the most occupational active age groups compared to the majority women.

The distribution on occupational groups among immigrant women from the western EU-countries is quite similar to the majority women's, except for a larger share within professional occupations. This reflects the larger share of higher educated women compared to the majority. Women from the eastern EU-countries, on the contrary, have a different pattern. The share within professional occupations is smaller despite the large share of highly educated. As much as 35 per cent work within occupations without educational requirements, for instance cleaners. The corresponding shares among western European women and majority women were 9 and 4 per cent, respectively.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
1.1. Bakgrunn.....	7
1.2. Problemstillinger.....	7
1.3. Befolkningsgrupper.....	7
1.4. Datakilder og definisjoner.....	8
2. En demografisk beskrivelse av EU-innvandrerne	10
2.1. Noen hovedtrekk ved den demografiske sammensetningen.....	10
2.2. Menn fra Øst-Europa har hatt størst innvandring etter 2004.....	10
2.3. Stor dominans av arbeidsinnvandrere.....	11
2.4. Alderssammensetningen er svært avvikende fra majoritetsbefolkningen.....	13
2.5. Mange med kort botid i Norge.....	14
2.6. Stor forskjell i samlivsstatus blant de østeuropeiske.....	16
2.7. Polen er den desidert største gruppen.....	17
2.8. Mange EU-kvinner er velutdannede.....	19
2.9. Mange bor i Oslo og Akershus men også i Rogaland.....	19
3. Sysselsetting	21
3.1. EU-kvinnene i øst og vest har ganske lik sysselsetting.....	21
3.2. Noen flere kvinner fra EU-vest er utenfor arbeidsstyrken.....	22
3.3. Kvinner fra Slovakia og Tyskland har høyest sysselsetting.....	23
3.4. Kjønnforskjeller utjevnes med lengre botid.....	23
3.5. EU-kvinner i mest yrkesaktiv alder har større avstand til majoriteten enn EU-menn.....	26
3.6. Størst kjønnforskjell blant de østeuropeiske i alderen 25-34 år.....	28
3.7. Innvandringsgrunn har større betydning enn kjønn.....	29
3.8. EU-kvinner med høyere utdanning avviker en del fra majoritetskvinner.....	30
3.9. Kjønnforskjeller avtar med utdanningsnivå.....	32
3.10. Betydningen av utdanning blant kvinner fra fire landgrupper.....	33
3.11. Store forskjeller blant dem i parforhold med barn.....	34
3.12. Høyest sysselsetting i nord blant kvinner og i vest blant menn.....	36
3.13. Litt over halvparten av kvinner fra EU-øst er i heltidsstillinger.....	38
3.14. Kvinner fra EU-vest er mest lik majoritetskvinner mht. næringer.....	39
3.15. Store forskjeller mellom EU-kvinner mht. yrkesgrupper.....	41
4. Arbeidsledighet og deltakelse på arbeidsmarkedstiltak	43
4.1. Høy andel bruttoledige kvinner fra EU-øst.....	43
4.2. Kvinner fra Bulgaria og Polen har høyest bruttoledighet.....	44
4.3. Tilnærming i bruttoledighet mellom menn og kvinner etter seks års botid.....	45
4.4. Kvinnelige familieinnvandrere fra EU-øst har høyest bruttoledighet.....	46
4.5. Kvinner fra EU-øst har høyest bruttoledighet på alle utdanningsnivå.....	47
4.6. Kvinner i parforhold med barn har høyest bruttoledighet.....	48
5. Utenfor arbeidsstyrken	50
5.1. Mange utenfor arbeidsstyrken er under utdanning.....	50
5.2. Mange EU-kvinner med kun grunnskole er under utdanning.....	51
5.3. Mange EU-kvinner med kort botid i ukjent status.....	52
5.4. En tredel av kvinnene som er familieinnvandrere er i ukjent status.....	53
5.5. Over 20 prosent av kvinner i parforhold med barn i ukjent status.....	54
6. Kvinner fra EU-øst og deres referansepersoner	56
6.1. Demografiske beskrivelser.....	56
6.2. Sysselsetting.....	58
6.3. Bruttoledige.....	64
6.4. Utenfor arbeidsstyrken.....	65
7. Oppsummering	66
Referanser	71
Vedlegg A: Tabeller	72
Figurregister	90
Tabellregister	90

1. Innledning

1.1. Bakgrunn

I 2004 ble åtte nye medlemsland, i hovedsak fra Øst-Europa, innlemmet i EU. Gjennom EØS avtalen fikk da nye, store grupper tilgang til det norske arbeidsmarkedet. Denne store EU-utvidelsen fant sted samtidig som Norge opplevde en konjunkturoppgang med økende etterspørsel etter arbeidskraft, særlig innenfor bygge- og anleggsvirksomhet. Dette resulterte i en stor arbeidsinnvandring til Norge i årene etter EU-utvidelsen. I det året EU ble utvidet østover var om lag 16 500 innvandrere (15-74 år) fra disse nye medlemslandene bosatt i Norge. I 2013 utgjorde denne innvandrerguppen nærmere 125 000 bosatte personer. Den var m.a.o. blitt nesten åtte ganger så stor. På det tidspunktet var ytterligere tre østeuropeiske land blitt EU-medlemmer (Romania, Bulgaria og Kroatia).

Etter hvert som årene har gått siden 2004, er denne gruppen av innvandrere fra de nye EU-landene blitt en mer sammensatt gruppe, i og med at mange tar sikte på et langvarig opphold i Norge. Mannlige arbeidsinnvandrere var de dominerende gruppene de første årene etter EU-utvidelsen. I de senere årene er denne dominansen ikke fullt så stor, da det også har funnet sted en økt familieinnvandring og at kvinner har økt betydelig i antall blant innvandrere fra de nye EU-landene i øst.

Denne rapporten tar sikte på å belyse arbeidsmarkedssituasjonen i 2013 for innvandrerkvinnene fra EU-landene i øst, som har bosatt seg i Norge etter EU-utvidelsen i 2004. Vi vil også i analysen inkludere kvinner fra de vesteuropeiske EU-landene bosatt i samme periode, selv om veksten i denne gruppen på langt nær har vært så sterk. De nordiske EU-landene er holdt utenfor denne gruppen.

1.2. Problemstillinger

Hvor sterk tilknytning til arbeidsmarkedet har kvinner fra EU-landene i Norge sammenliknet med majoriteten og andre innvandrergupper? Hvor mange er sysselsatte, arbeidsledige eller er helt utenfor arbeidsmarkedet. Vi skal [hnnl]gå nærmere inn på sysselsettingsandelene sett på bakgrunn av variabler som landbakgrunn, botid i Norge, alder, innvandringsgrunn, utdanning, samlivsstatus og bostedsfylke. I tillegg vil vi belyse forekomsten av heltids- og deltidsarbeid og fordelinger på næringsgrupper og yrkesgrupper.

For å kunne få et tilstrekkelig perspektiv på kvinners sysselsetting, er et fokus på menns sysselsetting også viktig. I disse beskrivelsene vil vi særlig framheve forskjeller i kvinners og menns sysselsetting og ha EU-land i øst og vest som et hovedskille. Befolkningen utenom innvandrerguppen, dvs. majoritetsbefolkningen, vil være et viktig sammenlikningsgrunnlag i disse analysene. I tillegg vil også andre innvandrergupper bli trukket inn for sammenlikning der dette vil være naturlig.

Videre i rapporten skal vi belyse de som er registrert arbeidsledige eller som deltar på arbeidsmarkedstiltak, og til slutt se på gruppene som befinner seg utenfor arbeidsstyrken og hva de eventuelt mottar av offentlige ytelser. Sammenlikningsgrunnlaget i disse framstillingene blir stort sett det samme som i kapitlet om sysselsetting. En del av de samme bakgrunnsvariablene vil også bli brukt.

1.3. Befolkningsgrupper

Rapporten har innvandrerkvinner fra EU-landene utenom Norden som bosatte seg i perioden 2005-2013, som sin hovedgruppe. Vi forholder oss til dem som vi finner registrert i Det sentrale folkeregisteret (DSF) som fortsatt bosatt i Norge per

november 2013. Det vil si at de som har utvandret før dette tidspunktet ikke blir belyst i denne rapporten. Lønnstakere på kortere opphold enn 6 måneder er ikke registrert i DSF og omfattes heller ikke av undersøkelsen.

Det er i særlig grad kvinnene fra de nye EU-landene i Øst-Europa som står i fokus, men også de fra EU-landene i Vest-Europa inngår i analysen. Dette er imidlertid en atskillig mindre gruppe enn den østeuropeiske. Aldersspennet i vår populasjon av EU-innvandrere er 15-74 år, som er standard i SSBs arbeidsmarkedsstatistikk. Det må imidlertid understrekes at andelen mellom 67 og 74 år er helt marginal blant disse EU-innvandrere (kun 0,2 prosent).

Over 55 prosent av kvinnene fra EU-landene i øst er registrert som arbeidsinnvandrere og 40 prosent som familieinnvandrere. De aller fleste av disse familieinnvandrene er tilknyttet en arbeidsinnvandrer (dvs. referanseperson).

Videre vil innvandrer menn, med samme EU-bakgrunn og samme periode for bosetting og referansetidspunkt i Folkeregisteret, være en vesentlig del av rapportens populasjon. I tillegg vil som nevnt, befolkningen utenom innvandrere inngå som et sammenlikningsgrunnlag. I og med at EU-innvandrene i denne rapporten har en helt marginal andel over 66 år, vil majoritetsbefolkningen være begrenset til dem mellom 15 og 66 år. Aldersgruppen 67 – 74 år utgjør 10 prosent i majoriteten, og vil følgelig trekke sysselsettingsnivået der noe ned og gi en skjevhet i sammenlikningsgrunnlaget dersom den ble tatt med.

For øvrig vil andre innvandrergrupper med samme bosettingsperiode som EU-innvandrene være med som sammenlikningsgrunnlag i noen av rapportens tabeller og grafiske framstillinger. Dette gjelder i første rekke innvandrere fra Norden og gruppen «Asia, Afrika etc.» (som også inkluderer innvandrere fra Latin-Amerika og Øst-Europa utenom EU).

Det må ellers presiseres at populasjonen i denne rapporten avviker noe fra den som anvendes i rapport 2016/03, som gir en demografisk beskrivelse av arbeidsinnvandrene fra EU/EØS og deres familier (Thorsdalen 2016). Populasjonen i den rapporten utgjør summen av innvandrere fra EU-landene i Øst-Europa som innvandret i perioden 2004-2014, dvs. bruttoinnvandringen uten fratrekk av utvandrede. Dessuten er det ingen nedre aldersgrense i denne populasjonen. Dermed blir den samlede populasjonen noe høyere i rapport 2016/03 enn i den foreliggende rapporten.

1.4. Datakilder og definisjoner

Innvandrere: Personer født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandske besteforeldre. I denne rapporten er kun de som bosatte seg i perioden 2000-2013 med og som var registrert i Det sentrale folkeregisteret (DSF) per november 2013.

EU-land i Vest-Europa, unntatt Norden (EU-vest): Belgia, Frankrike, Hellas, Irland, Italia, Kypros, Luxembourg, Malta, Nederland, Portugal, Spania, Storbritannia, Tyskland og Østerrike.

EU-land i Øst-Europa (EU-øst): Bulgaria, Estland, Kroatia, Latvia, Litauen, Polen, Romania, Slovakia, Slovenia, Tsjekia og Ungarn.

Opplysningene om innvandringskategori, landbakgrunn, fødeland, botid i Norge, kjønn og alder er hentet fra Statistisk sentralbyrås Befolkningsstatistikkssystem. De øvrige datakildene er:

Sysselsatte: Personer som utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i referanseuken (i november 2013), samt personer som har et slikt arbeid, men som var midlertidig fraværende pga. sykdom, ferie, lønnet permisjon eller lignende.

Opplysninger om *sysselsatte* bygger på den registerbaserte sysselsettingsstatistikken for innvandrere som publiseres årlig på SSBs nettsider (<http://www.ssb.no/emner/06/01/innvregsys/>). Datagrunnlaget for denne statistikken er i hovedsak NAVs arbeidstakerregister samt selvangivelsesregisteret som gir data om selvstendig næringsdrivende. Dessuten benyttes lønns- og trekkoppgaverregisteret som gir opplysninger om mindre lønnstakerforhold som ikke er meldepliktige til Arbeidstakerregisteret. I tillegg har også vernepliktige status som *sysselsatte*.

Helt ledige er arbeidsføre personer som søker inntektsgivende arbeid ved NAV og ellers er disponible for det arbeidet som søkes. I tillegg må vedkommende ha vært uten inntektsgivende arbeid de siste to ukene.

Ordinære tiltaksdeltakere er helt ledige som ved opptellingstidspunktet deltar på ordinære tiltak. De ordinære arbeidsmarkedstiltakene omfatter følgende tiltakstyper: Lønnstilskudd, Arbeidspraksis, Opplæring (AMO-kurs), Midlertidige sysselsettingstiltak, samt Forsøks- og andre tiltak.

Registrert arbeidsledige og deltakere på arbeidsmarkedstiltak bygger på data fra NAVs arbeidssøkerregister, ARENA. Registeret omfatter alle registrerte arbeidssøkere i Norge.

Utenfor arbeidsstyrken: De som verken er i jobb, er registrert som ledige eller som deltakere på tiltak. Disse blir klassifisert på grunnlag av SSBs System for persondata (SFP) i den grad de kan gjenfinnes der. SFP baserer seg i hovedsak på diverse NAV- registre over ytelser som bl.a. arbeidsavklaringspenger, sosialhjelp, uførepensjon, enslig forsørgerstønad og kontantstøtte. Opplysninger om personer har en igangværende utdanning inngår også i SFP. Dette gjelder ordinær utdanning, og kilden for disse opplysningene er SSBs datafiler over befolkningens høyeste utdanning.

Samlivsstatus: baserer seg på opplysninger om sivilstand og familiesituasjon hentet fra SSBs befolkningsstatistikk.

Høyeste fullførte utdanning: SSBs datafiler over befolkningens høyeste utdanning

Næringsgrupper: Enhetsregisteret og Virksomhets- og foretaksregisteret.

Yrkesgrupper: Arbeidstakerregisteret

2. En demografisk beskrivelse av EU-innvandrerne

Vi skal i det følgende beskrive noen demografiske trekk ved de EU-innvandrerne som inngår i vår populasjon. Det vil særlig bli lagt vekt på bakgrunnsvariabler som har betydning for deltakelse på arbeidsmarkedet for innvandrere generelt. Dette gjelder bl.a. landbakgrunn, innvandringsgrunn, kjønn, alder, botid, samlivsstatus og utdanning. De ulike innvandrergruppene sammensetning mht. disse variablene har ofte stor innvirkning på yrkesdeltakelse (dvs. sysselsetting og ledighet). Innledningsvis vil vi gi en kortere oppsummering av hovedtrekkene. Deretter går vi litt mer detaljert inn på de ulike demografiske aspektene.

2.1. Noen hovedtrekk ved den demografiske sammensetningen

Over 70 prosent av EU-innvandrerne befinner seg i den mest yrkesaktive aldersgruppen mellom 25 og 44 år. Tilsvarende andel i majoritetsbefolkningen er 33 prosent. Ser vi mer spesifikt på de ulike EU-gruppene, går det fram at kvinner i den østeuropeiske gruppen har den mest avvikende sammensetningen med halvparten i aldersgruppen 25-34 år mot litt over 15 prosent blant kvinner i majoritetsbefolkningen.

Når det gjelder høyeste fullførte utdanning, har nesten 59 prosent av de vest-europeiske kvinnene universitets- eller høyskoleutdanning mot 34,5 prosent blant majoritetskvinnene. Men også de østeuropeiske kvinnene må sies å være velutdannede med en tilsvarende andel på 47,5 prosent. Blant de østeuropeiske mennene, er de med videregående utdanning den dominerende gruppen med en andel på 52 prosent.

Blant menn fra EU-landene i øst er hele 73,5 prosent enslige uten barn og knapt 20 prosent lever i parforhold med barn. Blant kvinnene i samme EU-gruppe er de tilsvarende andelene henholdsvis 38 og 43 prosent. Det er ellers et stort manns-overskudd i begge EU-gruppene, men det er størst i den østeuropeiske der menn utgjør over 66 prosent.

Arbeidsinnvandring er svært dominerende blant menn fra EU-landene, men aller mest i den østeuropeiske gruppen der nærmere 95 prosent er arbeidsinnvandrere. Blant kvinnene fra disse landene er det litt større variasjon med bl.a. 56,3 prosent arbeidsinnvandrere og 40,3 prosent familieinnvandrere.

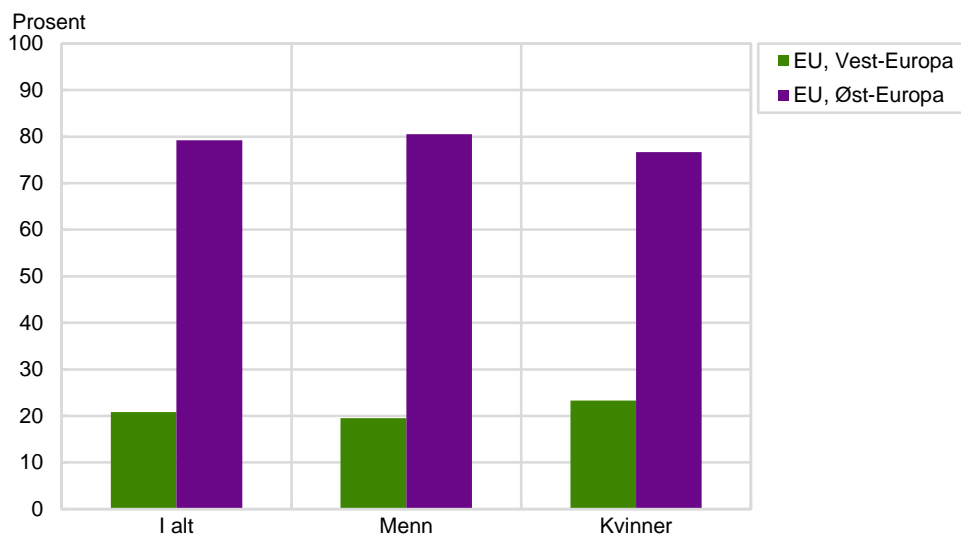
Når det gjelder botid, er gruppen med kortest botid, fra 0 til 2 år, den største i begge EU-gruppene, og det er bare helt marginale forskjeller mellom menn og kvinner. I den østeuropeiske gruppen er andelene henholdsvis 46 og 47,1 prosent, mens andelene er litt lavere i den vesteuropeiske på rundt 42 prosent hos begge kjønn. Gruppen med lengst botid, 6-8 år, er de minste i begge EU-gruppene, og her er det litt større kjønnsforskjeller. I den østeuropeiske gruppen har menn en andel på 20,1 prosent mot 15,2 blant kvinnene. Ellers er tendensen at de vesteuropeiske har høyere andeler enn de østeuropeiske mht. den lengste botidsgruppen. Denne forskjellen er størst blant kvinnene der de vesteuropeiske ligger på 22,6 prosent.

2.2. Menn fra Øst-Europa har hatt størst innvandring etter 2004

Figur 2.1 viser med all tydelighet at den innvandringen vi har hatt fra EU-landene etter 2004 i all hovedsak har kommet fra de nye medlemslandene i Øst-Europa. Disse utgjør hele 79 prosent av EU-innvandrerne som var bosatt per 4. kvartal 2013. I absolutte tall dreier det seg om nærmere 126 000 innvandrere fra Øst-Europa mot litt over 33 000 fra Vest-Europa (vedleggstabell A1). Sammensetningen blant de mannlige og kvinnelige innvandrerne mht. EU-region er omtrent

lik, men kvinnene har et par prosentpoeng lavere andel fra EU-øst og tilsvarende høyere fra EU-vest.

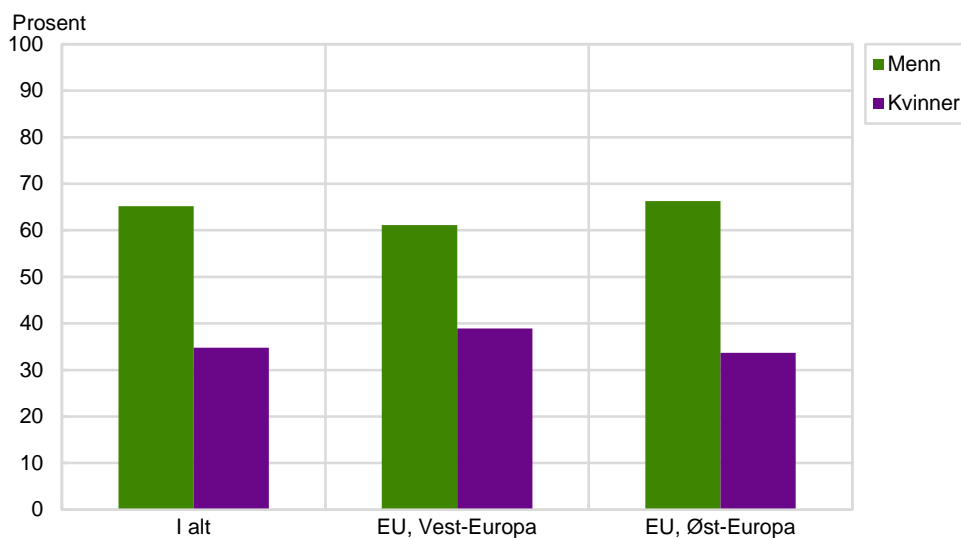
Figur 2.1 Innvandrere fra EU-landene (bosatt etter 2004) etter kjønn og region. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Innvandringen fra EU-landene etter utvidelsen i 2004 har hatt en klar mannlig dominans. I 2013 utgjorde menn 65 prosent av EU-innvandrerne som bosatte seg i Norge etter 2004. Mønsteret er det samme i begge EU-gruppene, men den vestlige gruppen har en litt lavere andel menn, dvs. 61 mot 66 prosent i den østlige (figur 2.2). Til tross for den mannlige dominansen utgjør de 35 prosent kvinnene som innvandret fra EU-landene etter 2004 rent tallmessig ingen liten gruppe i 2013, nærmere bestemt 55 178 (derav 42 311 fra Øst-Europa). Som andel av alle innvandrerkvinner bosatt etter 2004 utgjør de 39 prosent.

Figur 2.2 Innvandrere fra EU-landene (bosatt etter 2004) etter kjønn og region. 4. kvartal 2013

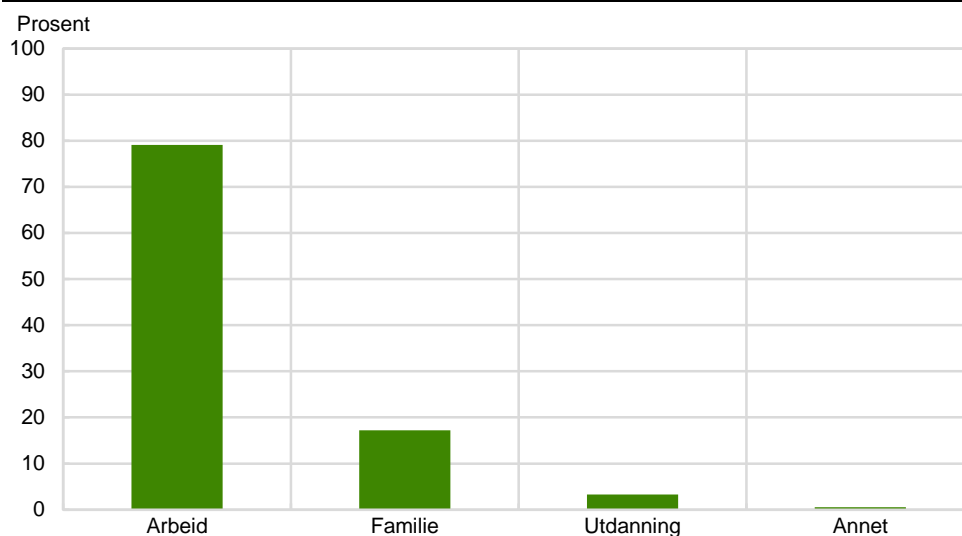
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

2.3. Stor dominans av arbeidsinnvandrere

Den mannlige dominansen henger sammen med det særpreget EU-innvandringen har hatt i disse årene, da den i stor utstrekning har artet seg som arbeidsinnvandring (figur 2.3). Hele 79 prosent i vår populasjon har arbeid som innvandringsgrunn, dvs. at et arbeidsforhold i Norge er grunnlaget for oppholdstillatelsen. Familieinnvandring er den nest største gruppen, men utgjør ikke mer enn 17

prosent. Her kan det være snakk om både familiejenforening og familieetablering. Sistnevnte vil i hovedsak si ekteskapsinngåelse. Innvandrere som har kommet for å utdanne seg i Norge, er ganske liten i denne populasjonen, bare litt over 3 prosent, mens andre innvandringsgrunner er helt marginale (se også vedleggstabell A2).

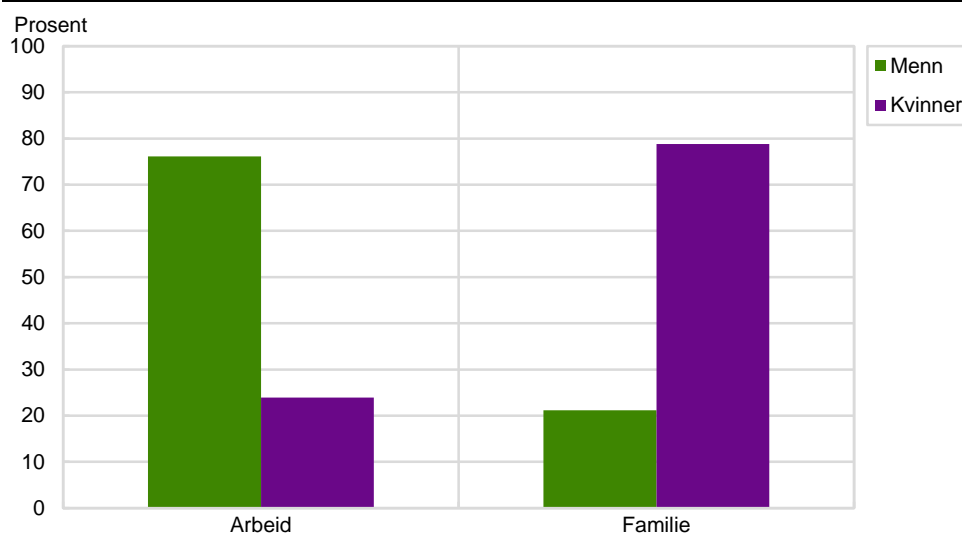
Figur 2.3 EU innvandrere (bosatt etter 2004) etter innvandringsgrunn. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Gruppene av arbeidsinnvandrere og familieinnvandrere har diametralt forskjellig sammensetning når det gjelder kjønn. I figur 2.4 framkommer en nærmest speilvendt kjønnsfordeling innenfor disse to innvandrergroppene. Mens nærmere 80 prosent av arbeidsinnvandrerne er menn, utgjør kvinner omtrent samme andel blant familieinnvandrere. Dette mønsteret er likt i begge EU-gruppene, men litt mer modifisert i den vesteuropeiske gruppen som har rundt 70 prosent mannlige arbeidsinnvandrere og omtrent tilsvarende andel kvinner blant familieinnvandrere.

Figur 2.4 EU innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn og innvandringsgrunn. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

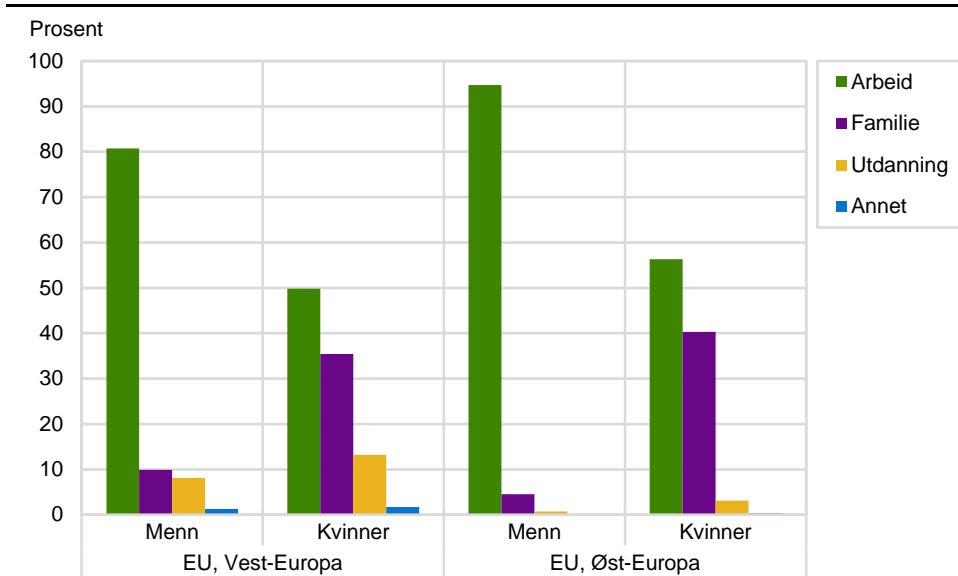
Når vi betrakter hvordan menn og kvinner fra EU-landene er sammensatt mht. innvandringsgrunn, finner vi dermed en overveldende dominans av arbeidsinnvandrere blant menn i begge EU-gruppene, men med noen nyanser (figur 2.5). Blant menn fra Øst-Europa er arbeidsinnvandring helt dominerende, på nesten 95 prosent, mens tilsvarende andel ligger på om lag 81 prosent blant menn fra Vest-

Europa der vi også finner et visst innslag av familieinnvandring (10 prosent) og utdanning (8 prosent).

Kvinnene har en noe mer variert sammensetning uten noen klart dominerende gruppe. På bakgrunn av figur 2.4, kan det kanskje fortone seg noe overraskende at arbeidsinnvandrere er de største gruppene også hos kvinnene. Blant de fra Vest-Europa er nærmere 50 prosent arbeidsinnvandrere og enda flere blant de øst-europeiske, dvs. litt over 56 prosent. Til sammen utgjør de kvinnelige arbeidsinnvandrere 29 500 personer som likevel ikke er mer enn 24 prosent av arbeidsinnvandrere totalt, som vi har sett i figur 2.4. .

Ellers går det fram av figuren at de som har registrert seg som familieinnvandrere utgjør 35,4 prosent av de vesteuropeiske kvinnene og 40,3 blant de østeuropeiske. Blant kvinner i den vesteuropeiske gruppen finner vi også et visst innslag av utdanning som innvandringsgrunn, på 13 prosent (se også vedleggstabell A2).

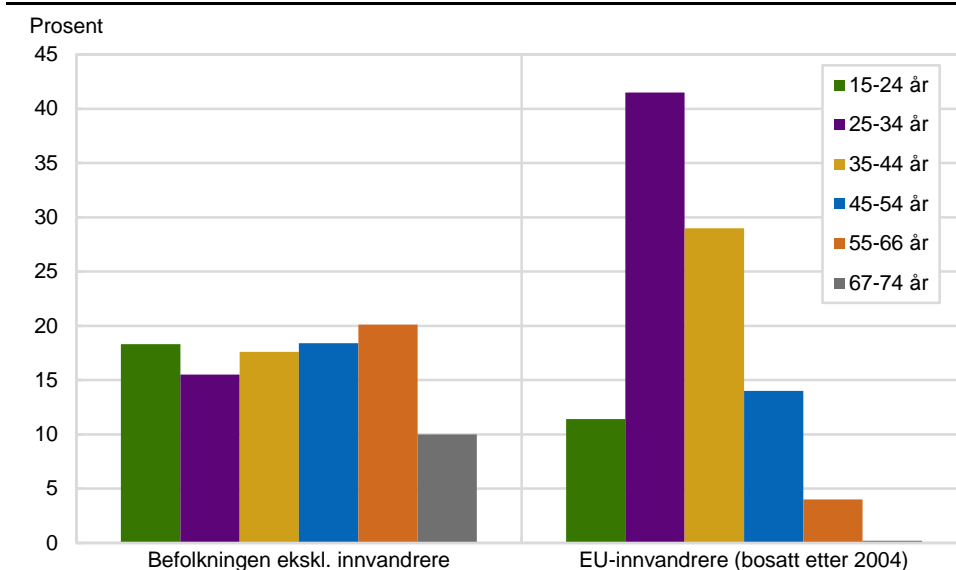
Figur 2.5 EU innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og innvandringsgrunn. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

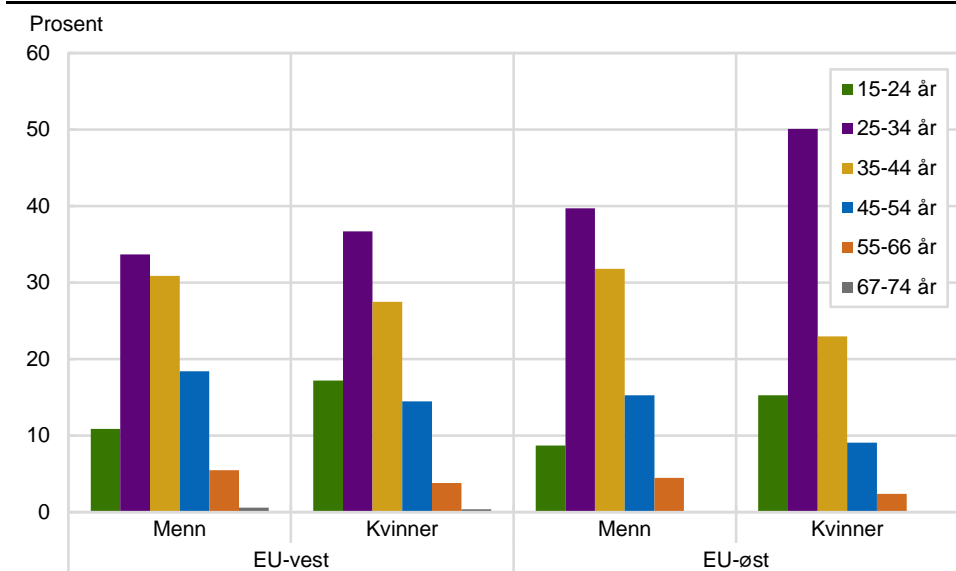
2.4. Alderssammensetningen er svært avvikende fra majoritetsbefolkningen

Alderssammensetningen blant EU-innvandrerne som bosatte seg etter 2004, avviker mye fra den vi finner i befolkningen utenom innvandrerguppen (figur 2.6). Over 41 prosent av EU-innvandrerne befinner seg i aldersgruppen 25-34 år. Tar vi også med gruppen mellom 35 og 44 år på 29 prosent, er til sammen over 70 prosent i det mest yrkesaktive alderssegmentet mellom 25 og 44 år. Tilsvarende andel i majoritetsbefolkningen er 33 prosent. Ellers er det verdt å merke seg at den eldste gruppen 67-74 år er helt marginal blant EU-innvandrerne her (0,2 prosent), mens den utgjør 10 prosent i befolkningen ellers (se også vedleggstabell A1).

Figur 2.6 EU-innvandrere (bosatt etter 2004) og befolkningen ekskl. innvandrere etter alder. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Det er noen nyanser når vi ser nærmere på alderssammensetningen blant menn og kvinner i de to EU-gruppene (figur 2.7). Blant de vesteuropeiske innvandrerne er aldersgruppen 25-34 år ikke fullt så dominerende samtidig som de mellom 45 og 54 år har en litt større representasjon her. Dette gjelder både for menn og kvinner. Ellers går det klart fram at kvinner fra Øst-Europa har den mest avvikende sammensetningen i og med at så mange som halvparten befinner seg i aldersgruppen 25-34 år. Dette er et alderssjikt der mange kvinner har omsorgsansvar for små barn.

Figur 2.7 EU innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og alder 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

2.5. Mange med kort botid i Norge

Når det gjelder botid i Norge, er det små forskjeller mellom de to regionene og mellom menn og kvinner. Tabell 2.1 viser den gjennomsnittlige botiden i vår populasjon som altså bosatte seg i årene 2005 til og med 2013, dvs. at de har en botid på mellom 0 (bosatt i 2013) og 8 år (bosatt i 2005). Alle de fire gruppene ligger rundt 3 år i gjennomsnitt, hvilket tyder på at hovedtyngden av innvandringen fant sted de senere årene.

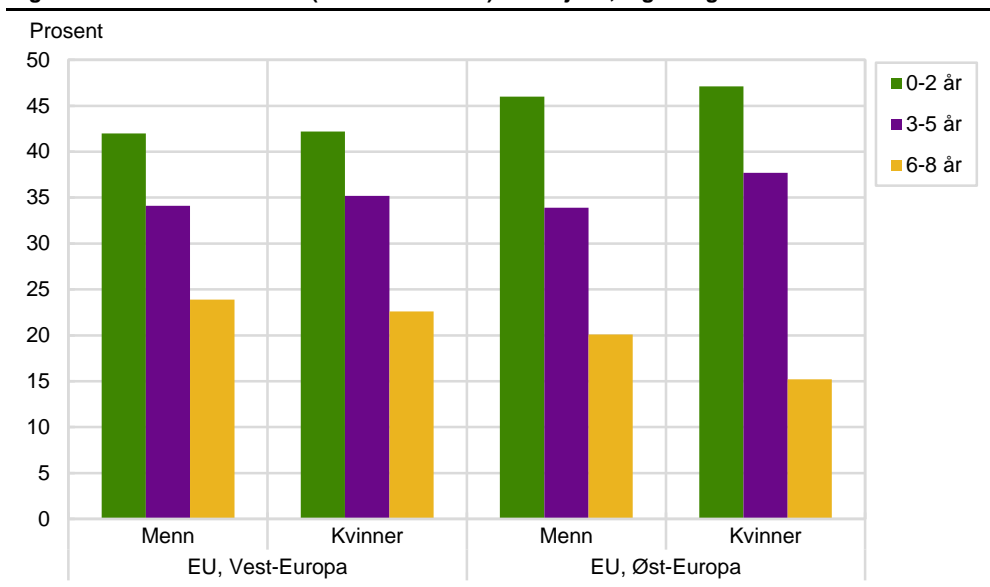
Tabell 2.1 Gjennomsnittlig botid i Norge for EU-innvandrere bosatt etter 2004. 4. kvartal 2013

	Menn	Kvinner
EU, Vest-Europa	3,4 år	3,3 år
EU, Øst-Europa	3,1 år	2,9 år

Dette bekreftes av figur 2.8a der de med botid på mellom 0 og 2 år er de største gruppene, etterfulgt av de med 3-5 års botid. De som innvandret i den tidligste fasen og som har lengst botid, 6 til 8 år, er de klart minste gruppene. Figuren gjenspeiler innvandringsmønsteret fra EU-landene, der innvandringen har vært særlig stor de siste årene

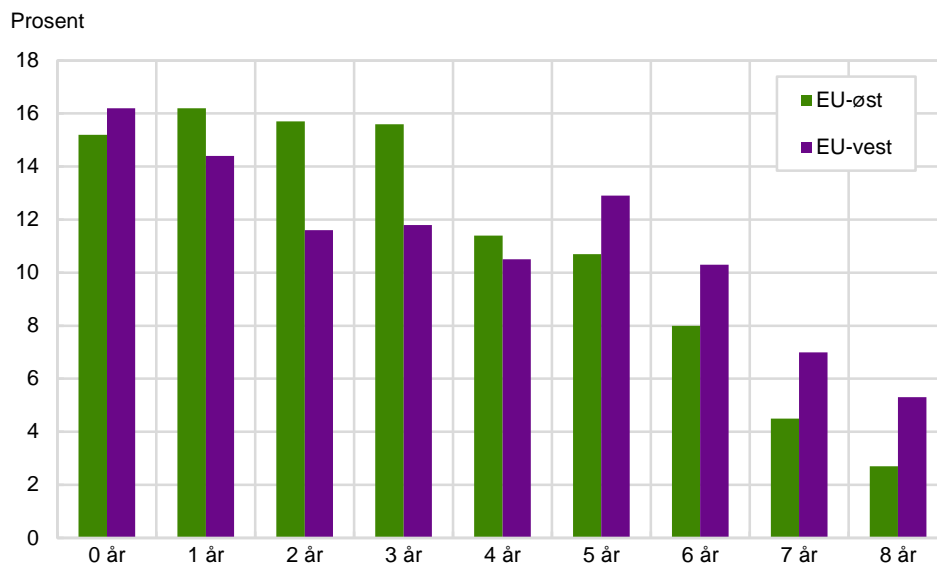
(<http://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvbef/aar/2014-04-24>).

Vi ser ellers at det er noen mindre forskjeller mellom menn og kvinner i den østeuropeiske gruppen, i og med at menn har en andel med botid på mellom 6 og 8 år som er 5 prosentpoeng høyere enn hos kvinnene. Dette har gitt seg utslag i den lille forskjellen i gjennomsnittlig botid mellom menn og kvinner i denne gruppen.

Figur 2.8a EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn, region og botid. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Når det gjelder forskjeller i botid mellom EU-kvinnene, går det fram av tabell 2.1 at den vesteuropeiske gruppen har noe lenger gjennomsnittlig botid enn den østeuropeiske, henholdsvis 3,3 mot 2,9 år. Figur 2.8b illustrerer disse forskjellene tydeligere. Her ser vi at kvinner fra EU-vest har høyest andeler blant dem med botid på over 4 år. Forskjellene er størst blant dem med 7 og 8 års botid, men dette er relativt små grupper. I de større gruppene med 1 -3 års botid har imidlertid kvinner fra EU-øst høyest andeler, mens blant dem som bosatte seg i 2013 (dvs. botid lik 0) har de vesteuropeiske litt høyere andel, men ikke mer enn ett prosentpoeng.

Figur 2.8b Innvandrerkvinner fra EU (innvandret etter 2004) etter region og botid. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

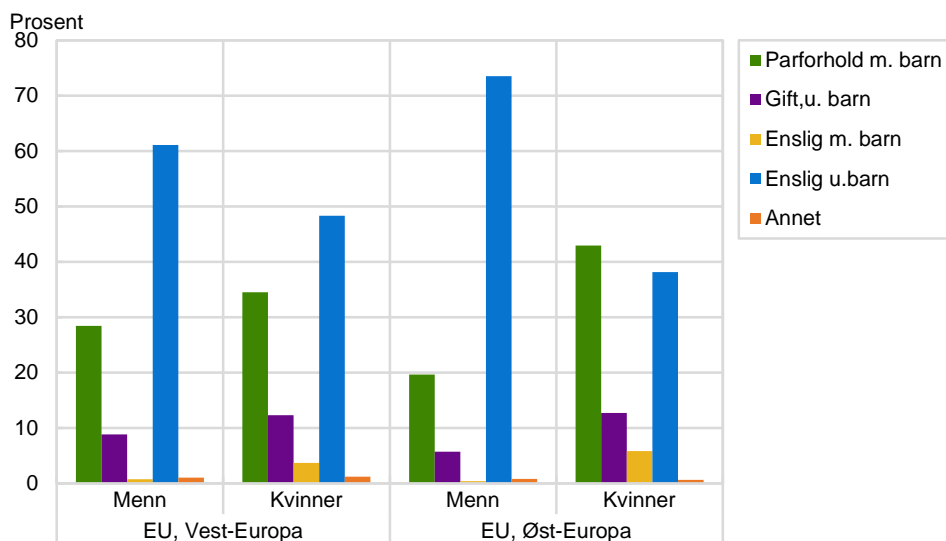
2.6. Stor forskjell i samlivsstatus blant de østeuropeiske

Figur 2.9 belyser såkalt samlivsstatus blant menn og kvinner i de to EU-gruppene. Variabelen samlivsstatus baserer seg på opplysninger om sivilstand og familiesituasjon. Vi legger her spesielt vekt på å få fram hvorvidt man lever i parforhold med barn, siden dette er en faktor som særlig har innvirkning på kvinners yrkesdeltakelse. Denne klassifiseringen fanger imidlertid ikke opp samboere uten felles barn, kun de med felles barn.

Et slående trekk ved figur 2.9 er den store forekomsten enslige uten barn blant menn i begge EU-gruppene, men framfor alt i den østlige. Dette henger i første rekke sammen med det store mannsoverskuddet blant EU-innvandrerne (jmf. fig. 2.2). Også blant kvinner fra de vesteuropeiske landene er enslig uten barn den største gruppen, men er langt fra så dominerende som blant mennene. Det er bare blant kvinner fra Øst-Europa at gruppen parforhold med barn er den største, på 43 prosent. I hovedsak utgjør denne gruppen gifte med barn. Samboerandelen i denne gruppen er bare litt i underkant av 7 prosentpoeng (se vedleggstabell A3). Sammenliknet med gruppen parforhold med barn blant de vesteuropeiske kvinnene, ligger de østeuropeiske 8,5 prosentpoeng høyere.

Ellers er det heller ikke et ubetydelig innslag av enslige uten barn blant de østeuropeiske kvinnene, men denne andelen, på 38 prosent, ligger likevel langt under mennenes andel i samme gruppe. Den ligger også 10 prosentpoeng under tilsvarende andel blant de vesteuropeiske kvinnene. For øvrig er det et visst innslag av gifte uten barn som også er størst blant kvinner, på litt over 12 prosent i begge EU-grupper. Enslige med barn må ellers anses som marginale grupper i denne populasjonen. Gruppen er størst blant østeuropeiske kvinner, men ikke større enn litt under 6 prosent.

Figur 2.9 EU innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og samlivsstatus. 4. kvartal 2013

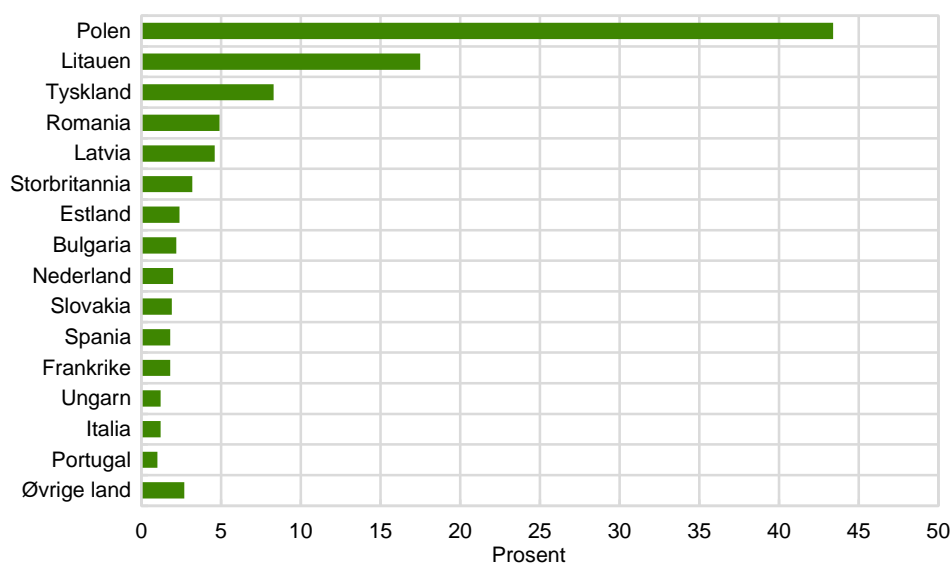

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

2.7. Polen er den desidert største gruppen

Hvordan har innvandringen fra EU-landene etter 2004 artet seg når vi ser på de enkelte nasjonalitetene? Det er som kjent fra de nye medlemslandene at tilstrømningen har vært størst, og Polen er den desidert største nasjonaliteten ved utgangen av 2013 med en andel på hele 43,3 prosent (figur 2.10). Den nest største gruppen, fra Litauen, har en andel på under det halve av Polens, dvs. 17,5 prosent. Av de gamle medlemslandene er det kun Tyskland som har en viss andel av EU-innvandrerne som bosatte seg etter 2004, men den er ikke større enn litt over 8 prosent. Ellers ser vi at innvandrere fra et av de nyeste medlemslandene, Romania, har en andel på 5 prosent og at de fra Latvia ligger like under. De øvrige nasjonalitetene ligger på 3 prosent og lavere. For menn og kvinner er denne rangeringen av land etter størrelse i hovedtrekk den samme (se også vedleggstabell A4).

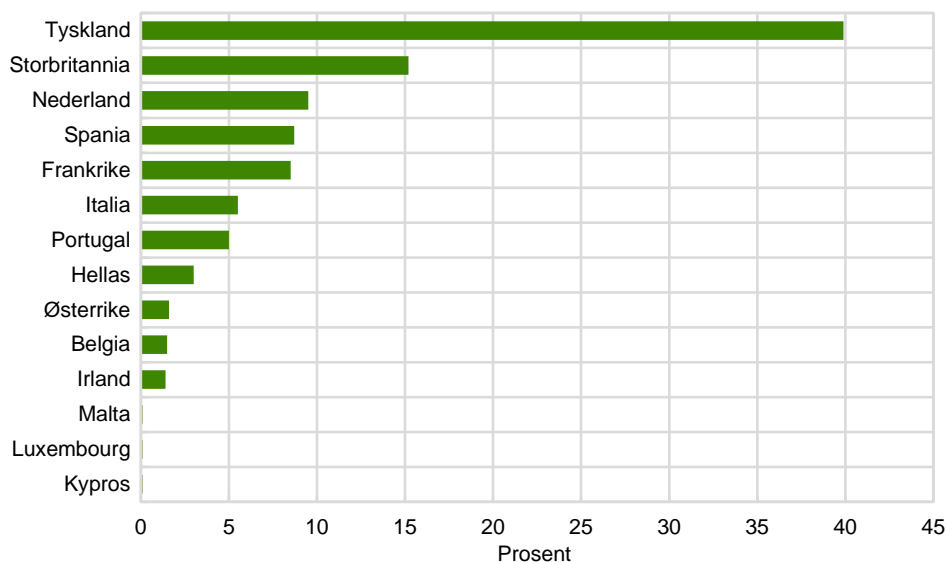
Figur 2.10 EU innvandrere (innvandret etter 2004) etter landbakgrunn. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Går vi inn på den vesteuropeiske EU-gruppen, ser vi at innvandrere fra Tyskland utgjør nærmere 40 prosent av innvandrerne fra denne regionen (figur 2.11). Den nest største gruppen, innvandrere fra Storbritannia, utgjør kun 15 prosent. Ellers ser vi at innvandrere fra Nederland, Spania og Frankrike ligger noe i underkant av 10 prosent.

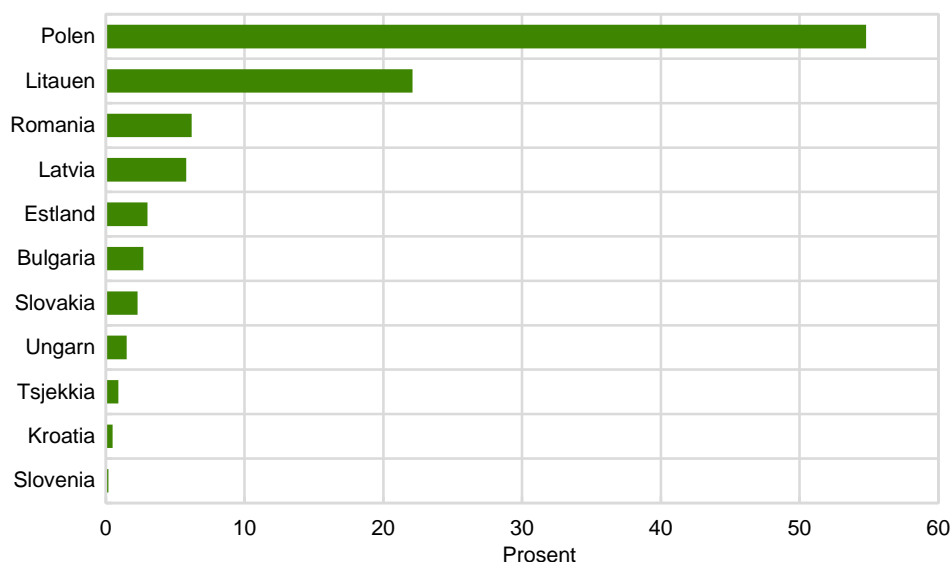
Figur 2.11 EU innvandrere fra Vest-Europa (innvandret etter 2004) etter landbakgrunn. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I den østeuropeiske EU-gruppen utgjør polske innvandrere over halvparten, dvs. 55 prosent (figur 2.12). Innvandrere fra Litauen får her en andel på 22 prosent og de fra Romania og Latvia får hver en andel på rundt 6 prosent. For øvrig ser vi at innvandrere fra Estland og Bulgaria ligger på rundt 3 prosent.

Figur 2.12 EU innvandrere fra Øst-Europa (innvandret etter 2004) etter landbakgrunn. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

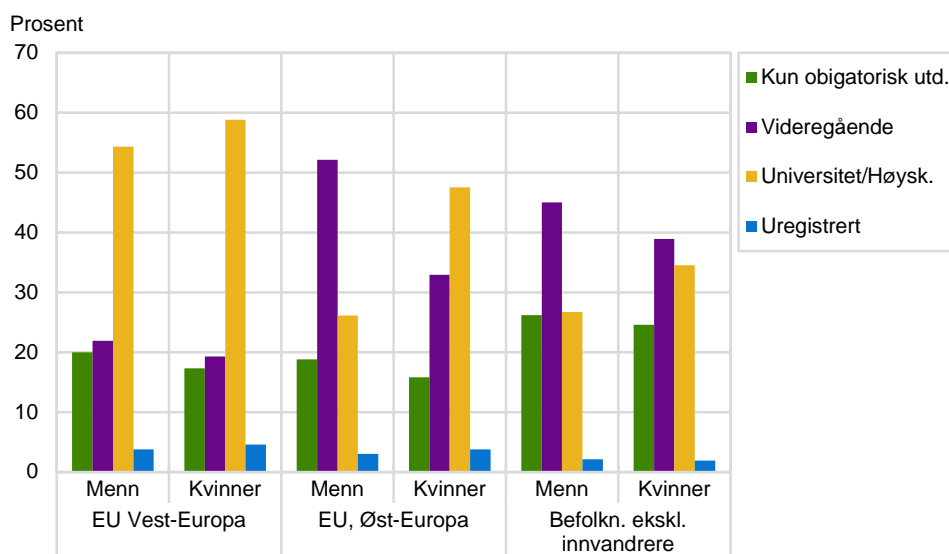
2.8. Mange EU-kvinner er velutdannede

Det er store forskjeller mellom EU-innvandrerne og befolkningen utenom innvandrerguppen når det gjelder høyeste fullførte utdanningsnivå (figur 2.13). Mest avvikende i så måte er de fra EU-landene i vest, der både menn og kvinner har en andel på universitets- og høyskolenivå som langt overstiger majoritetsbefolkningen. Mennene i denne innvandrerguppen har en andel på 54,3 prosent, som er dobbelt så høy som blant majoritetsmennene.

Innvandrerkvinnene fra EU-vest ligger enda høyere, på nesten 59 prosent, men siden majoritetskvinner har flere høyere utdannede enn mennene, blir ikke avviket i forhold til majoriteten like stort som hos mennene. Med en så stor dominans av høyt utdannede, blir de øvrige utdanningsgruppene relativt små i den vestlige EU-gruppene. Både grunnskole og videregående skole ligger på rundt 20 prosent hos begge kjønn i denne innvandrerguppen. Det kan være verdt å merke seg at andelen med kun grunnskole både blant menn og kvinner dermed blir en del mindre enn i majoriteten, om lag seks, syv prosentpoeng.

Blant menn fra EU-landene i øst er det særlig utdanning på videregående nivå som dominerer, med en andel på 52 prosent som er 7 prosentpoeng høyere enn blant menn i majoriteten. Kvinner fra EU-landene i øst har en langt lavere andel på dette utdanningsnivået, dvs. 33 prosent som i forhold til majoritetskvinnene er 6 prosentpoeng lavere. Det er utdannede på universitets- og høyskolenivå som er den største gruppen blant kvinnene fra de østlige EU-landene. Med en andel på 47,5 prosent ligger de 20 prosentpoeng over mennene fra samme region og 7 prosentpoeng over kvinnene i majoritetsbefolkningen. For øvrig er andelen med kun grunnskole omtrent som i den vesteuropeiske gruppen, både blant menn og kvinner.

Figur 2.13 EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn, region og utdanningsnivå. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

2.9. Mange bor i Oslo og Akershus men også i Rogaland

Når det gjelder bosetting i fylkene, har EU-innvandrerne en større konsentrasjon rundt Oslo og Akershus enn det vi finner i befolkningen utenom innvandrerguppen (vedleggstabell A6 og A7), og det er også forskjeller mellom gruppene fra Øst- og Vest-Europa. Mens EU-innvandrere i alt har en bosettingsandel på 15 prosent i Oslo, ligger de fra vest på 21 prosent og de fra øst på 14 prosent. Befolkningen for øvrig har i underkant av 11 prosent bosatt i Oslo. Hva Akershus angår, er avvikene litt mindre. Gruppen fra Øst-Europa har her størst andel, med

12,8 prosent mot 9,3 prosent i den vesteuropeiske og 10,8 i befolkningen utenom innvandregruppen.

Ellers særpreges bosettingsmønsteret av en viss konsentrasjon i vest, og det er særlig Rogaland som peker seg ut. Innvandrerne fra EU-vest har en bosettingsandel som er nesten dobbelt så høy som i befolkningen ellers, dvs. 14,8 mot 8,7 prosent. Også de fra EU-land i øst ligger her nokså høyt, på 12,4 prosent. Ellers ligger EU-innvandrerne litt høyere enn befolkningen utenom innvandrerne når det gjelder bosatte i Hordaland, men forskjellen er ikke fullt så stor her, dvs. litt i underkant av 12 prosent i begge EU-gruppene mot 10 prosent blant befolkningen ellers. Det er for øvrig ingen større forskjeller i menns og kvinners bosettingsmønstre, verken i den østlige eller vestlige EU-gruppen.

3. Sysselsetting

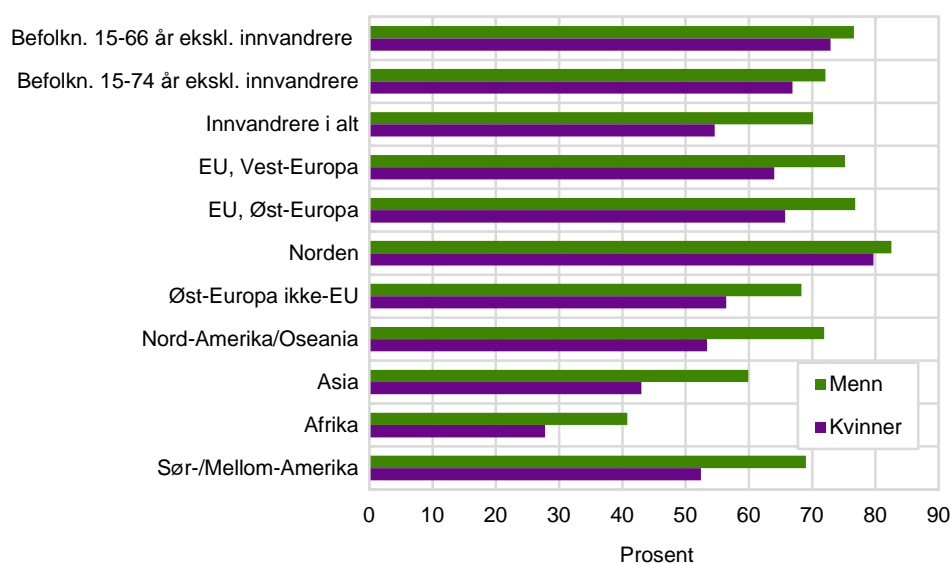
Vi skal i dette hovedkapitlet belyse EU-kvinnenes sysselsetting sett på bakgrunn av variabler som landbakgrunn, botid i Norge, alder, innvandringsgrunn, utdanning, samlivsstatus og bostedsfylke. I tillegg vil vi belyse forekomsten av heltids- og deltidsarbeid og fordelinger på næringsgrupper og yrkesgrupper. I disse beskrivelsene vil vi særlig framheve forskjeller i kvinners og menns sysselsetting og ha EU-land i øst og vest som et hovedskille. Befolkningen utenom innvandrerguppen, dvs. majoritetsbefolkningen, vil være et viktig sammenlikningsgrunnlag i disse analysene. I noen avsnitt vil også andre innvandrergupper bli trukket inn for sammenlikning.

3.1. EU-kvinnene i øst og vest har ganske lik sysselsetting

Figur 3.1 viser prosentandelen sysselsatte i de innvandrerguppene som er bosatt etter 2004. Kvinner fra EU-landene i Vest- og Øst-Europa har henholdsvis 64 og 65,7 prosent sysselsatte. Dette er om lag 10 prosentpoeng over gjennomsnittet for innvandrerkvinner bosatt etter 2004. De nordiske kvinnene ligger imidlertid helt i teten når det gjelder sysselsetting, på nærmere 80 prosent. På den annen side ligger EU-kvinnene høyt over innvandrerkvinner fra de øvrige verdensregionene. Dette gjelder ikke minst de asiatiske og afrikanske innvandrerkvinnene som er svært ulike de europeiske med hensyn til innvandringsgrunn, i det flyktninger med familiegjeforente utgjør flertallet der. Andel sysselsatte kvinner i disse to gruppene er nede i 27,8 prosent (Afrika) og 43 prosent (Asia). Ellers ligger de øvrige innvandrerkvinnene omtrent på gjennomsnittet eller like under.

Sammenliknet med sysselsettingsnivået for kvinner 15-74 år i befolkningen utenom innvandrerguppen, ligger EU-kvinnene bare to, tre prosentpoeng under. Imidlertid er det som tidligere poengtert, ytterst få over 66 år i de innvandrerguppene som blir belyst her, i motsetning til majoritetsbefolkningen der ca. 10 prosent er mellom 67 og 74 år, og som følgelig trekker snittet noe ned. Holder vi denne eldste aldersgruppen utenfor, får kvinner i majoriteten en sysselsetting på nesten 73 prosent som dermed overstiger EU-kvinnenes nivå med om lag 7 (EU-øst) og 9 prosentpoeng (EU-vest).

Figur 3.1 Sysselsatte innvandrere 15-74 år (bosatt etter 2004) etter verdensregion. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Ser vi på kjønnsforskjellene, finner vi en differanse på 11 prosentpoeng i menns favør i begge EU-gruppene. Dette er en noe større forskjell enn den vi finner i

majoriteten (15-66 år) der menn ligger 5,2 prosentpoeng over kvinnene. For innvandregruppene totalt finner vi en forskjell på 15,5 prosentpoeng i menns favør. De mest likestilte er de nordiske innvandrerne der menn bare ligger 2,8 prosentpoeng over kvinnene. Ellers ser vi at innvandrerne fra Øst-Europa utenom EU er den som likner mest på EU-gruppene, i det de har en kjønnsforskjell på 12 prosentpoeng. For øvrig er innvandrere fra Nord-Amerika/Oseania og Asia de to gruppene med størst kjønnsforskjell, med henholdsvis 18,5 og 17 prosentpoeng, men det er likevel stor forskjell i selve sysselsettingsnivået mellom disse to gruppene.

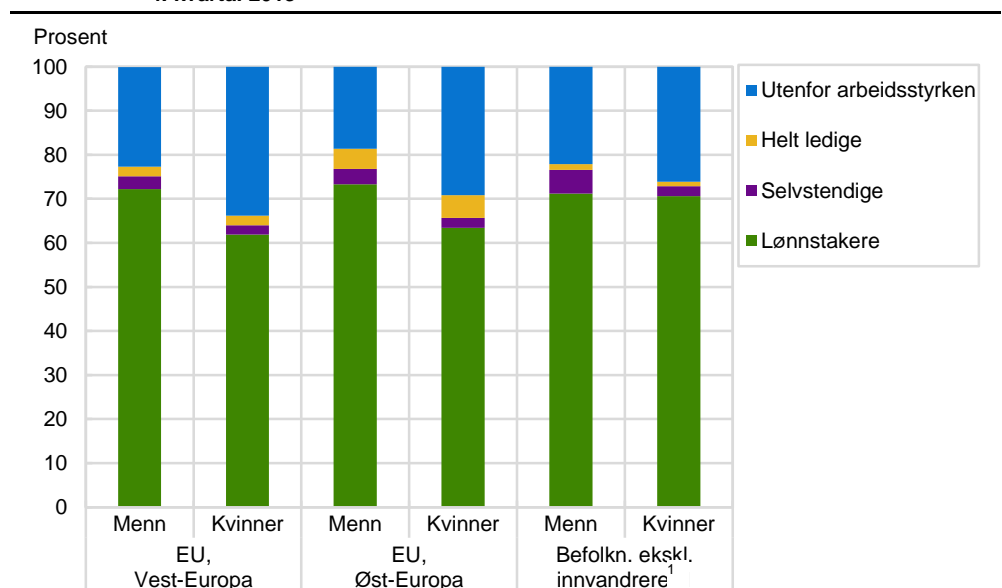
3.2. Noen flere kvinner fra EU-vest er utenfor arbeidsstyrken

Når vi betrakter gruppenes sammensetning mht. yrkesstatus (figur 3.2), ser vi at kvinnene fra Vest-Europa har noe høyere andel utenfor arbeidsstyrken enn de fra Øst-Europa, henholdsvis 33,8 mot 29,2 prosent. Som poengtert ovenfor, har kvinnene fra EU-øst en sysselsetting som ligger 1,7 prosentpoeng over kvinner fra EU-vest. Av figur 3.2 går det også fram at de førstnevnte kvinnene i tillegg har en større andel helt ledige enn de fra EU-vest, henholdsvis 5,1 mot 2,2 prosent. Med andre ord finner vi også flere arbeidssøkende blant EU-kvinner fra øst (se også vedleggstabell A8).

Kvinner i befolkningen 15-66 år utenom innvandregruppen har litt i overkant av 26 prosent utenfor arbeidsstyrken, dvs. 3 prosentpoeng under kvinner fra EU-øst og 7,7 prosentpoeng under de fra EU-vest. Det går ellers fram av figuren at kvinner i alle tre befolkningsgrupper er ganske like når det gjelder selvstendig næringsdrivende med litt i overkant av 2 prosent innenfor hver gruppe. Denne yrkesstatusen er mest utbredt blant menn i majoriteten med 5,4 prosent. Tilsvarende andel blant EU-mennene ligger et stykke under dette, på henholdsvis 3,5 prosent (EU-vest) og 2,9 prosent (EU-øst).

Når vi ser på kjønnsforskjellene i andelen utenfor arbeidsstyrken, er EU-innvandrerne noe ulik majoriteten (15-66 år). I begge EU-gruppene finner vi en andel utenfor arbeidsstyrken som er om lag 11 prosentpoeng høyere blant kvinnene. I majoriteten er ikke denne differansen større enn 4 prosentpoeng.

Figur 3.2 Innvandrere fra EU-landene (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og yrkesstatus. 4. kvartal 2013

¹ 15-66 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

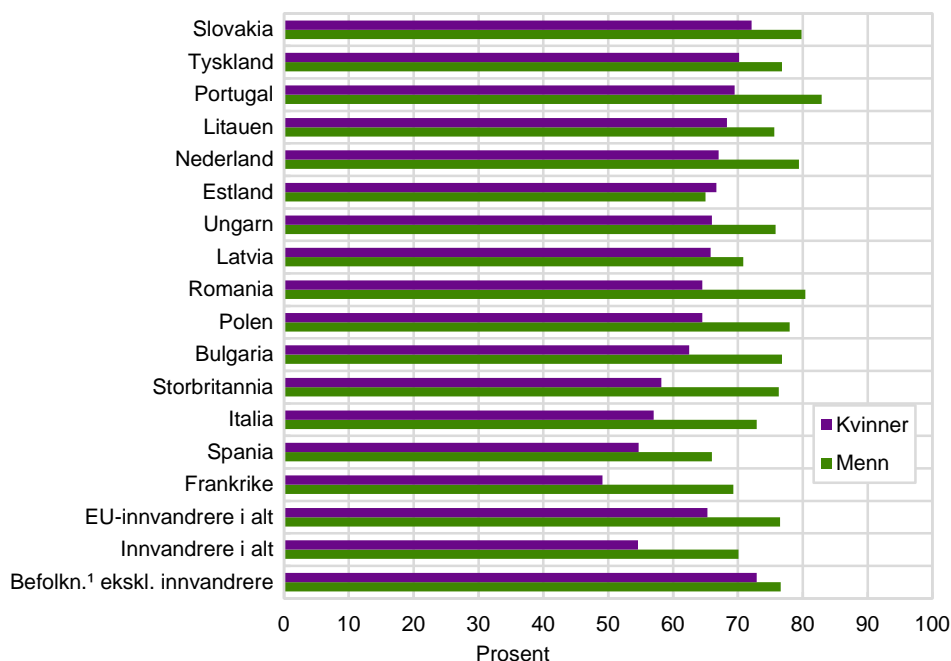
3.3. Kvinner fra Slovakia og Tyskland har høyest sysselsetting

Figur 3.3 belyser sysselsettingsnivået blant menn og kvinner i de største EU-landene. Den er rangert etter nivået blant kvinnene, og vi ser at Slovakia og Tyskland befinner seg øverst med henholdsvis 72,1 og 70,2 prosent sysselsatte. Dernest kommer kvinner fra Portugal og Litauen med sysselsettingsandeler litt i underkant av 70 prosent. Lavest sysselsetting finner vi blant kvinner fra Frankrike med 49 prosent. Ellers ser vi at kvinner fra Spania, Italia og Storbritannia ligger et stykke under snittet for EU-kvinner totalt som er på 65,3 prosent (se også vedleggstabell A9).

Hva kjønnsforskjeller angår, er den størst i gruppen fra Frankrike, på over 20 prosentpoeng i menns favør. Også innvandrere fra Storbritannia har stor kjønnsdifferanse på 18 prosentpoeng. Ellers ser vi at innvandrere fra Italia og Romania har tilsvarende differanser på ca. 16 prosentpoeng.

De minste kjønnsforskjellene finner vi i gruppen fra Latvia der menn kun ligger 5 prosentpoeng over kvinnene. Også gruppene fra Litauen og Slovakia har relativt små kjønnsforskjeller på henholdsvis 7,3 og 7,7 prosentpoeng. Blant EU-innvandrere i alt er denne differansen på 11,2 prosentpoeng og i befolkningen (15-66 år) eksklusive innvandrere, 3,7 prosentpoeng. Blant alle som har innvandret etter 2004 ligger menns sysselsetting 15,5 prosentpoeng over kvinnenes.

Figur 3.3 Sysselsatte innvandrere (bosatt etter 2004) 15-74 år etter landbakgrunn og kjønn. 4. kvartal 2013

¹ 15-66 år

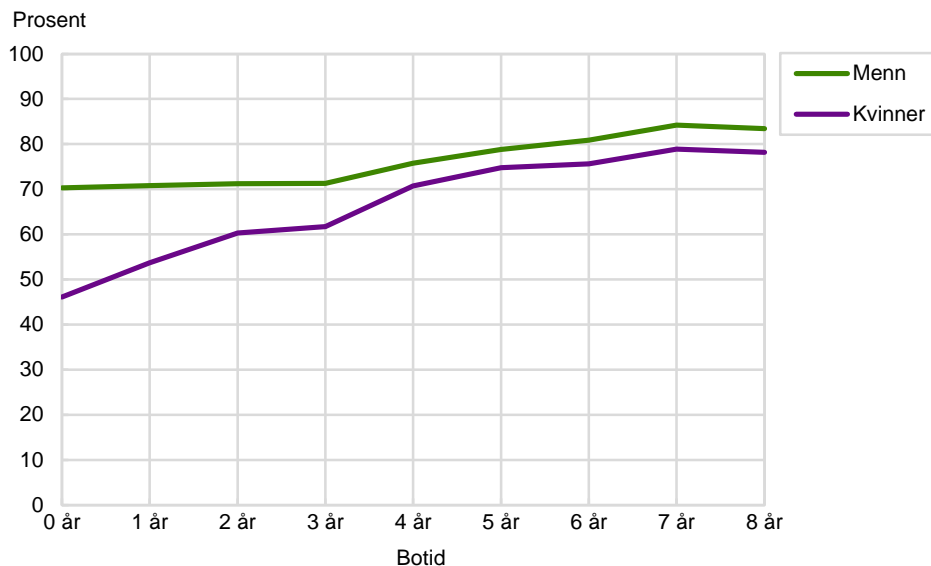
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.4. Kjønnsforskjeller utjevnes med lengre botid

Når vi betrakter sysselsatte fordelt etter botid, er det et klart mønster som avtegner seg i begge EU-gruppene (figur 3.4 og 3.5). Det er store forskjeller mellom menn og kvinner i de gruppene som har kortest botid. Dette har naturligvis sammenheng med den store forekomsten av arbeidsinnvandrere blant menn. En stor andel av mennene er i jobb allerede i løpet av det første bosettingsåret i motsetning til kvinnene der sysselsettingen er lav blant dem med en botid på under 2 år. I gruppene med en botid på 3 år og mer ser vi imidlertid en klar tendens til minkende

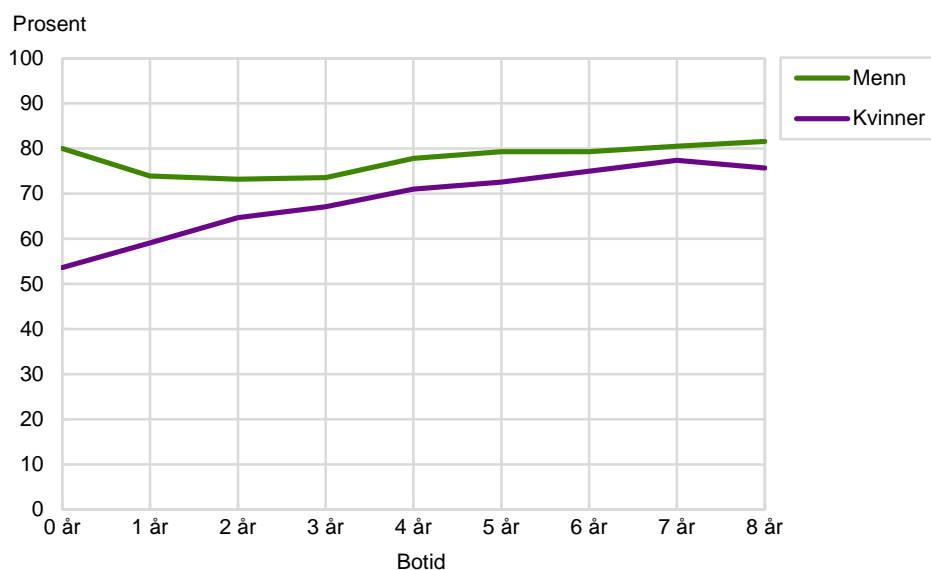
kjønnsforskjeller, og blant de som har bodd i Norge fire til fem års tid og mer, er ikke kjønnsforskjellene særlig større enn den vi finner i befolkningen utenom innvandrerguppen. I disse botidsgruppene ser vi også at sysselsettingen blant kvinnene (i begge EU-grupper) omtrent er på nivå med majoritetskvinnene (se også vedleggstabell A10).

Figur 3.4 Sysselsatte innvandrere, EU Vest-Europa (bosatt etter 2004) etter kjønn og botid. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.5 Sysselsatte innvandrere, EU Øst-Europa (bosatt etter 2004) etter kjønn og botid. 4. kvartal 2013

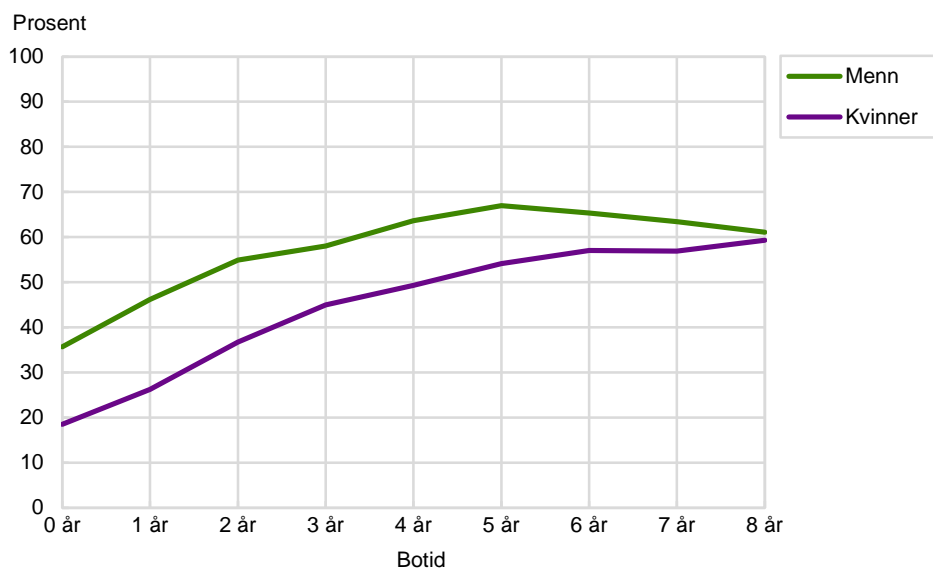
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Dette mønsteret står i skarp kontrast til det vi kan observere i to andre innvandrergupper, men på ganske ulike måter. Tar vi for oss de av innvandrerne med bakgrunn fra Øst-Europa utenom EU, Asia, Afrika og Latin-Amerika som bosatte seg etter 2004 (figur 3.6), er sysselsettingsnivået lavt både blant menn og kvinner i gruppene med botid på under 3 år. Dette mønsteret er nært forbundet med denne innvandrergruppens sammensetning mht. innvandrerbakgrunn. Knappe 14 prosent er arbeidsinnvandrere her, og flyktninger og familieinnvandrede utgjør flertallet.

Kvinnene fra de ovennevnte verdensregionene har desidert lavest sysselsetting, og kjønnsforskjellene er relativt store i gruppene med botid i Norge på under 6 år

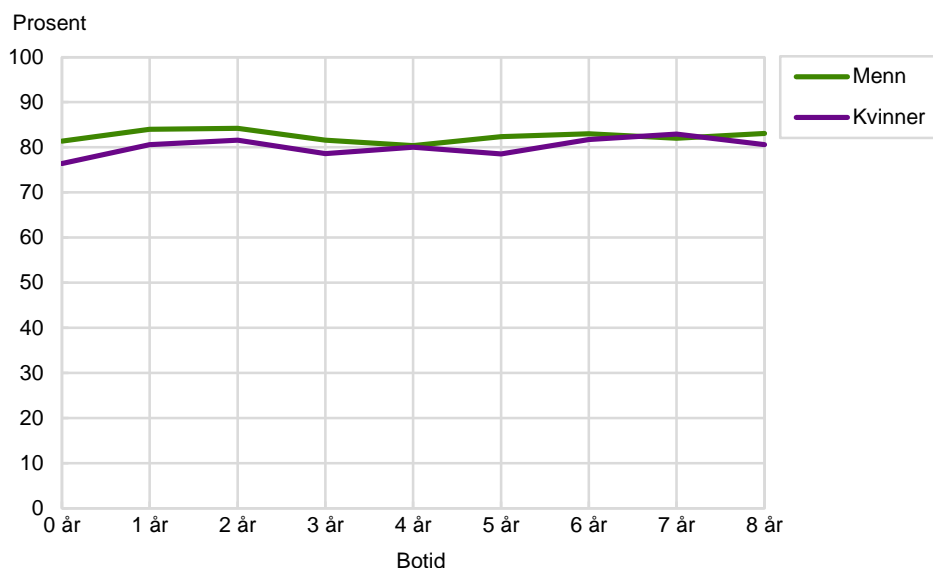
(mellom 13 og 20 prosentpoeng). I gruppene med botid lengre enn dette er det en sterk tendens til tilnærming mellom kjønnene som framkommer ved en markant økning blant kvinner og en svak nedgang blant menn. Blant de med lengst botid i denne populasjonen, dvs. 8 år, er ikke forskjellen større enn litt under 2 prosentpoeng, men både menn og kvinner ligger langt under nivået for EU-innvandrerne også i denne botidsgruppen.

Figur 3.6 Sysselsatte innvandrere, Asia, Afrika etc. (bosatt etter 2004) etter kjønn og botid. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.7 Sysselsatte innvandrere, Norden (bosatt etter 2004) etter kjønn og botid. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Blant nordiske innvandrere avtegner det seg imidlertid et helt annet bilde (figur 3.7). Botid har knapt noen betydning for sysselsettingen, verken for menn eller kvinner. Nivået er høyt for begge kjønn både blant de nyetablerte og de som har bodd i Norge i 8 år. Kjønnforskjellene er gjennomgående små og overstiger ikke den forskjellen vi finner i majoritetsbefolkningen i noen av botidsgruppene. Med andre ord er de nordiske innvandrerne en atypisk gruppe i så henseende der de fleste er i jobb fra man bosetter seg i Norge. Det finnes ikke opplysninger om innvandringsgrunn for denne gruppen, siden de ikke behøver å søke om oppholds-

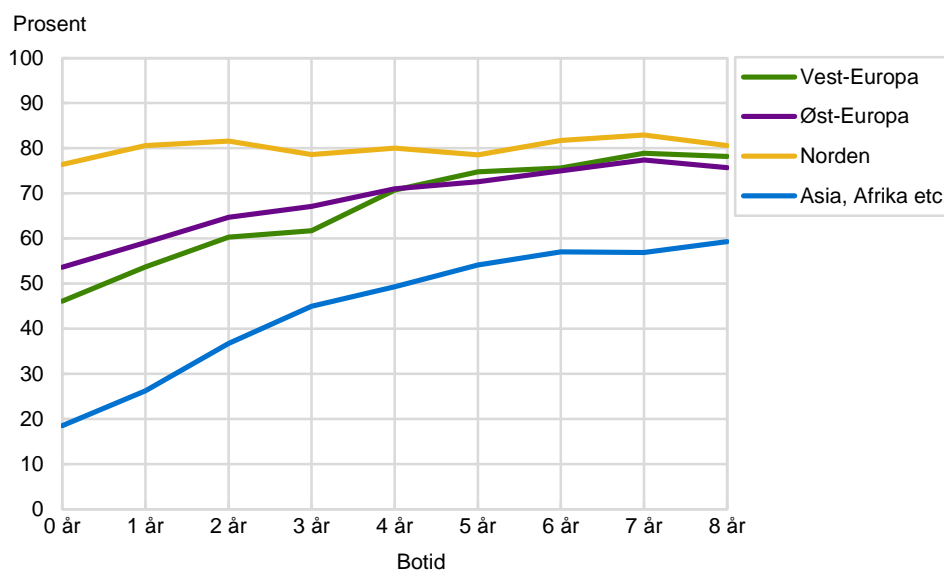
tillatelse, men på bakgrunn av det bildet figur 3.7 tegner, er det all grunn til å tro at de fleste bosetter seg i Norge pga. arbeid.

Når man sammenstiller innvandrerkvinner fra de fire verdensregionene som er blitt belyst i dette avsnittet, kommer nivåforskjellene tydeligere fram (figur 3.8). I gruppene med en botid på under 3 år er det betydelige forskjeller i sysselsetting mellom kvinner fra EU-landene og de nordiske kvinnene. Disse forskjellene innsnevres sterkt i gruppene med lengre botid og blant dem med lengst botid (i denne populasjonen), har en tilnærming mellom disse tre gruppene funnet sted. Det går også fram av figuren at EU-kvinner med botid på 5 år og mer har en sysselsetting litt over nivået for kvinner i majoriteten (15-66 år) der sysselsettingen, som tidligere nevnt, ligger på 73 prosent.

Figuren viser at EU-kvinnene har en litt lengre vei inn på arbeidsmarkedet enn de nordiske, men de har likevel et helt annet utgangspunkt enn kvinnene fra Asia, Afrika etc. som befinner seg langt under EU-kvinnenes sysselsettingsnivå også i de gruppene som har bodd i Norge i lengre tid. Avstanden til EU-kvinnene er omtrent lik i alle botidsgrupper, bortsett fra dem med 8 års botid der det er en svak innsnevring.

Ellers viser figur 3.8 at kvinner fra EU-landene i øst har noe høyere sysselsetting enn dem fra vest blant dem med botid i Norge på under 3 år. I de neste botidsgruppene ser vi en utjevning mellom de to gruppene, og en svak tendens til at de fra Vest-Europa ligger litt høyere.

Figur 3.8 Sysselsatte innvandrerkvinner (bosatt etter 2004) etter verdensregion og botid. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.5. EU-kvinner i mest yrkesaktiv alder har større avstand til majoriteten enn EU-menn

Det er ingen særlige avvik mellom EU-innvandrerne og majoritetsbefolkningen mht. det fordelingsmønsteret sysselsatte etter aldersgrupper viser (figur 3.9). Ikke uventet er det i de mest yrkesaktive alderssjiktene mellom 25 og 55 år at sysselsettingen er høyest samtidig som den yngste og eldste gruppen ligger klart under dette nivået. Imidlertid er det noen forskjeller innad i aldersgruppene. Vi ser at EU-innvandrerne ligger noen prosentpoeng under majoritetsbefolkningen i de mest yrkesaktive aldersgruppene, og at det er en liten forskjell mellom de to EU-gruppene, i det den vesteuropeiske ligger et par prosentpoeng over den øst-europeiske. Det er m.a.o. litt større avstand til majoriteten i den sistnevnte gruppen

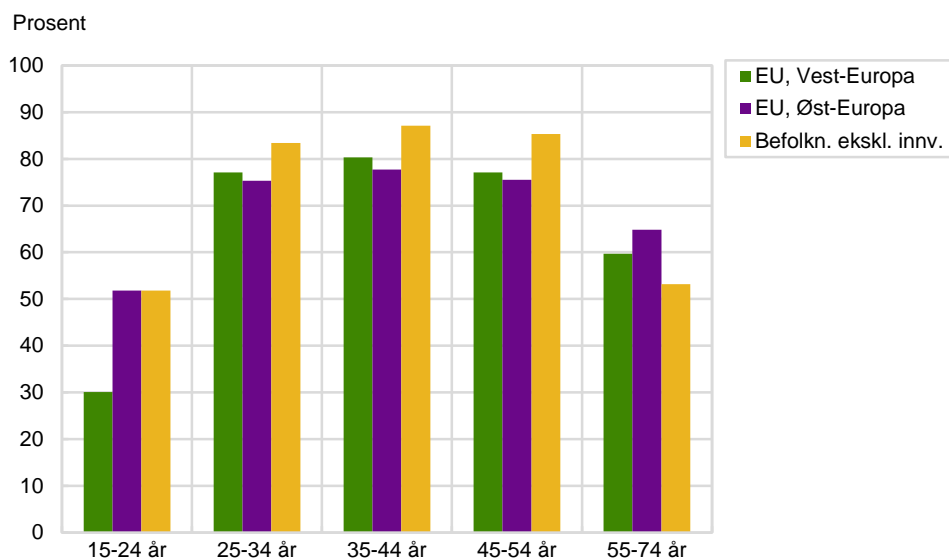
blant de mest yrkesaktive, dvs. på mellom 8 og 10 prosentpoeng, mens den vesteuropeiske ligger mellom 6 og 8 prosentpoeng under majoriteten når det gjelder andel sysselsatte i de mest yrkesaktive gruppene.

For øvrig ser vi at den eldste aldersgruppen avviker mye fra de mest yrkesaktive aldersgruppene, i det EU-innvandrerne har en markant høyere sysselsetting enn majoriteten. Dette henger selvsagt sammen med aldersfordelingen, da majoriteten har atskillig flere blant dem over 66 år enn EU-innvandrerne der dette eldste alderssjiktet er helt marginalt (jmf. fig. 2.6).

Ellers ser vi at blant de yngste, 15-24 år, er sysselsettingsnivået helt likt blant innvandrerne fra EU-landene i øst og i majoriteten, mens de vesteuropeiske ligger et stykke under. Dette kan ha sammenheng med at det er flere i den vesteuropeiske gruppen som er under utdanning enn i de andre to. Dessuten er det grunn til å tro at det er et visst innslag av arbeidsinnvandrere også i den yngste aldersgruppen blant de østeuropeiske, noe som bidrar til å høyne sysselsettingen der (se også vedleggstabell A11).

I det følgende skal vi se nærmere på hvordan fordelingsmønsteret for sysselsatte etter aldersgrupper arter seg for kvinner og menn (figur 3.10 og 3.11). Omtalen vil i hovedsak begrense seg til de tre mest yrkesaktive aldersgruppene.

Figur 3.9 Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region og alder. 4. kvartal 2013

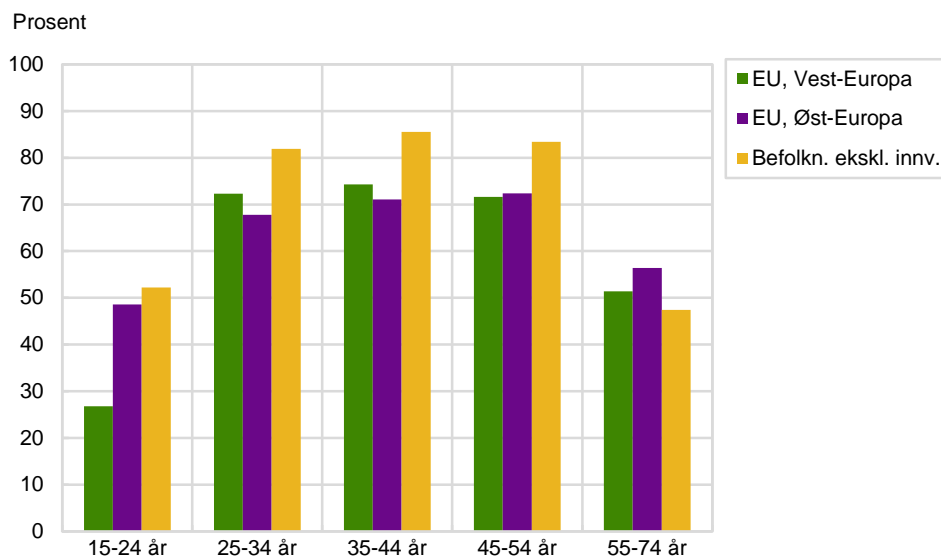
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Det går fram av disse to figurene at innvandrerkvinnene har noe større avstand til majoriteten enn innvandrer mennene i disse aldersgruppene. Sysselsettingen blant kvinnene fra EU-landene i Øst-Europa i de to aldersgruppene mellom 25 og 44 år ligger rundt 14 prosentpoeng under sysselsettingsnivået blant kvinner i majoriteten i samme alder. I aldersgruppen 45-54 år er forskjellen litt mindre, på 11 prosentpoeng. For innvandrer menn med samme bakgrunn er de tilsvarende differansene 4,7 prosentpoeng (25-34 år), 8,5 prosentpoeng (35-44 år) og 10,6 prosentpoeng (45-54 år).

Når det gjelder EU-innvandrerne fra Vest-Europa, ligger kvinner i alderen 25-34 år 9,6 prosentpoeng under majoriteten. Tilsvarende differanse blant menn er 4,3 prosentpoeng. For aldersgruppen 35-44 år er differansene 11,2 prosentpoeng (kvinner) og 5 prosentpoeng (menn) og for aldersgruppen 45-54 år, 11,8 prosentpoeng (kvinner) og 7,3 prosentpoeng (menn).

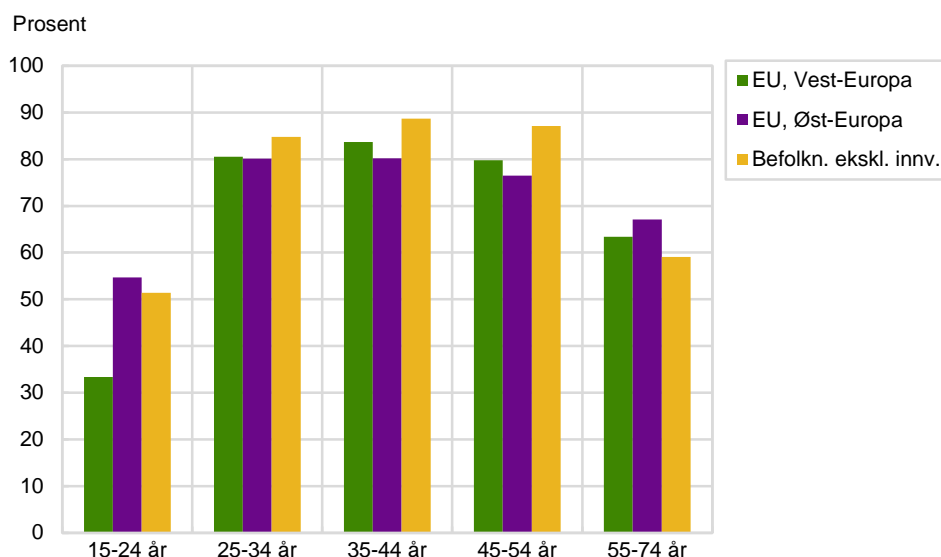
For øvrig viser de to figurene at det er tilnærmet like sysselsettingsandeler mellom de to EU-gruppene blant menn i alderen 25-34 år og blant kvinner i alderen 45-54 år. Ellers befinner EU-innvandrerne fra vest seg noen prosentpoeng over de fra øst, både blant menn og kvinner under 55 år, noe som er i tråd med hovedmønsteret i figur 3.9. I den eldste aldersgruppen, 55-66 år, ligger imidlertid de østeuropeiske høyest både blant menn og kvinner.

Figur 3.10 Sysselsatte etter alder, EU-region og innvandrerbakgrunn. Kvinner.
4. kvartal 2014

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.11 Sysselsatte etter alder, EU-region og innvandrerbakgrunn. Menn.
4. kvartal 2014

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

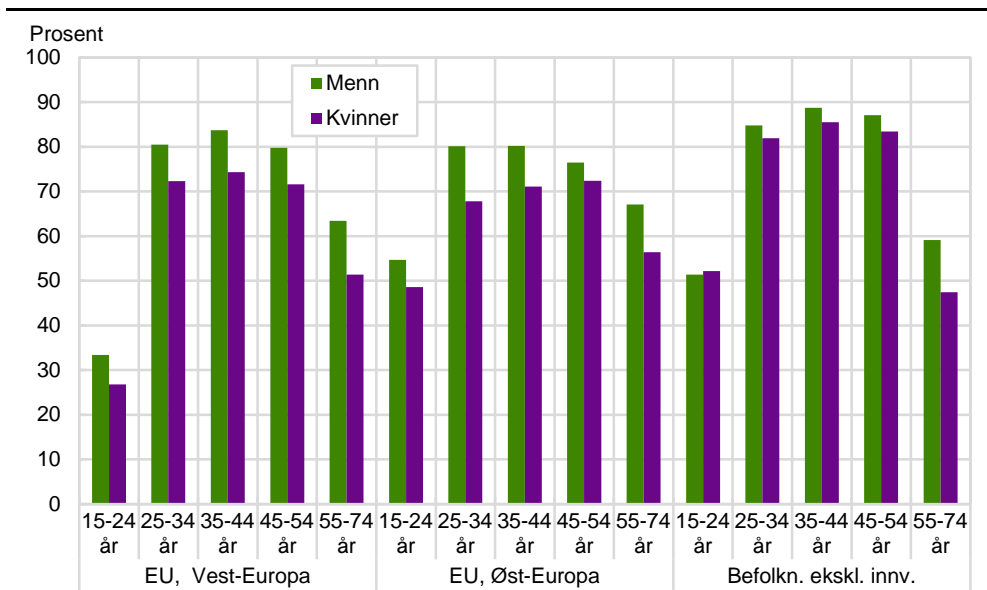
3.6. Størst kjønnsforskjell blant de østeuropeiske i alderen 25-34 år

Når det gjelder kjønnsforskjeller innad i aldersgruppene, er dette illustrert i figur 3.12. Et av hovedtrekkene i denne figuren er ganske små kjønnsforskjeller i befolkningen utenom innvandrere når vi forholder oss til de tre mest yrkesaktive gruppene. Det dreier seg om differanser på rundt 3 prosentpoeng i menns favør i alle tre grupper. EU-innvandrerne skiller seg ut fra dette mønsteret, i det kjønnsforskjellene jevnt over er større.

I aldersgruppen 25-34 år er denne differansen fire ganger så stor blant de fra østeuropeiske EU-land, dvs. over 12 prosentpoeng, mens den i den vesteuropeiske gruppen ligger på litt over 8 prosentpoeng. I aldersgruppen over, 35 -44 år, er kjønnsforskjellen lik i begge EU-gruppene, på litt over 9 prosentpoeng, dvs. tre ganger så stor som i majoriteten. Blant dem i alderen 45-54 år er kjønnsdifferansen i den østeuropeiske gruppen bare litt større enn i majoriteten, dvs. 4 prosentpoeng, mens den er dobbelt så stor i den vesteuropeiske, på 8,2 prosentpoeng.

Ellers ser vi i den eldste aldersgruppen, 55-74 år, at menn gjennomgående har en sysselsetting som ligger rundt 11 og 12 prosentpoeng over kvinner i alle tre befolkningsgruppene. For øvrig er kjønnsdifferansen lik i begge EU-grupper blant de yngste, på litt over 6 prosentpoeng, mens vi i majoriteten finner eneste eksempel på en differanse i kvinners favør, om enn ganske svak, på 0,8 prosentpoeng.

Figur 3.12 Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og alder. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.7. Innvandringsgrunn har større betydning enn kjønn

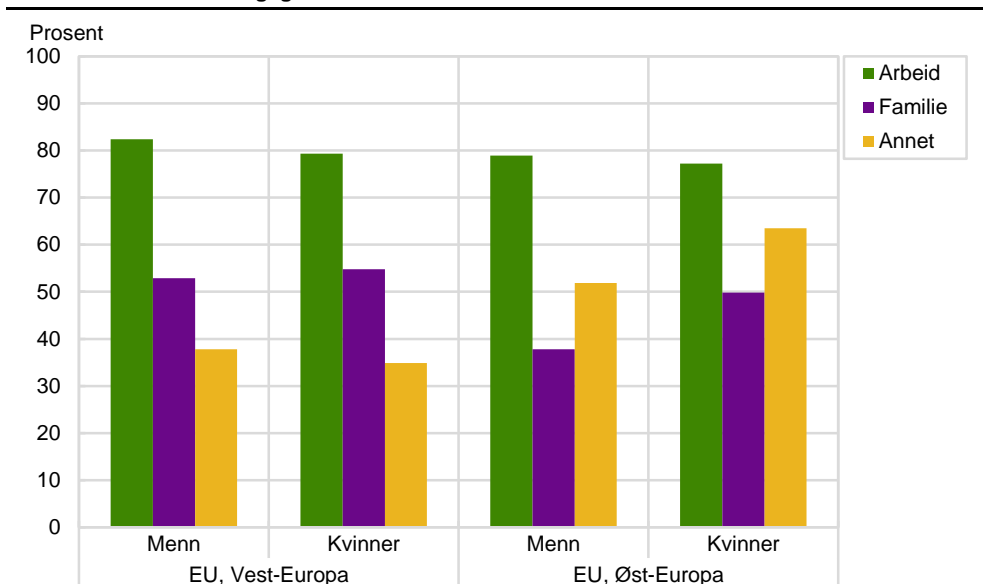
Figur 3.13 viser, ikke uventet, at arbeidsinnvandrere har høyest sysselsetting i alle grupper. Vi ser dessuten at kjønnsforskjeller i liten grad gjør seg gjeldende blant de som har arbeid som innvandringsgrunn. Forskjellene i menns favør er ikke større enn rundt 3 prosentpoeng i begge EU-gruppene.

Hva familieinnvandrere angår, ligger sysselsettingen atskillig lavere, på rundt 50 prosent hos menn og kvinner med unntak av menn fra Øst-Europa der andel sysselsatte ikke er større enn rundt 38 prosent. Disse mannlige familieinnvandrerne er imidlertid en helt marginal gruppe, og nærmere halvparten av dem er under 20 år. Kjønnsforskjellene blant familieinnvandrerne fra Vest-Europa er for øvrig minimale, 0,9 prosentpoeng i kvinners favør og noe større blant de østeuropeiske, ca. 12 prosentpoeng i kvinners favør (se også vedleggstabell A12).

Vi kan på bakgrunn av figur 3.13 slå fast at kjønnsforskjellene i sysselsetting blant EU-innvandrerne i stor grad kan relateres til den store overvekten av arbeidsinnvandrere blant mennene. Vi ser f.eks. at sysselsettningsnivået blant kvinnelige arbeidsinnvandrere ligger høyt over nivået blant mannlige familieinnvandrerne i begge EU-grupper. Det er også store forskjeller i sysselsetting mellom kvinnelige arbeidsinnvandrere og kvinnelige familieinnvandrerne.

Ellers ser vi at kategorien «Annet» ligger på rundt 35 prosent i den vesteuropeiske gruppen som er det laveste nivået her. Dette henger nok sammen med at de fleste i denne kategorien er innvandrere som kommer for å ta utdanning. Gruppen er imidlertid liten og utgjør ikke mer enn ca. 12 prosent i den vesteuropeiske gruppen. Blant de fra EU-øst er den enda mindre, under 3 prosent. Her ser vi at sysselsettingsnivået er noe høyere og at kvinner ligger 11,5 prosentpoeng over menn.

Figur 3.13 Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og innvandringsgrunn. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.8. EU-kvinner med høyere utdanning avviker en del fra majoritetskvinner

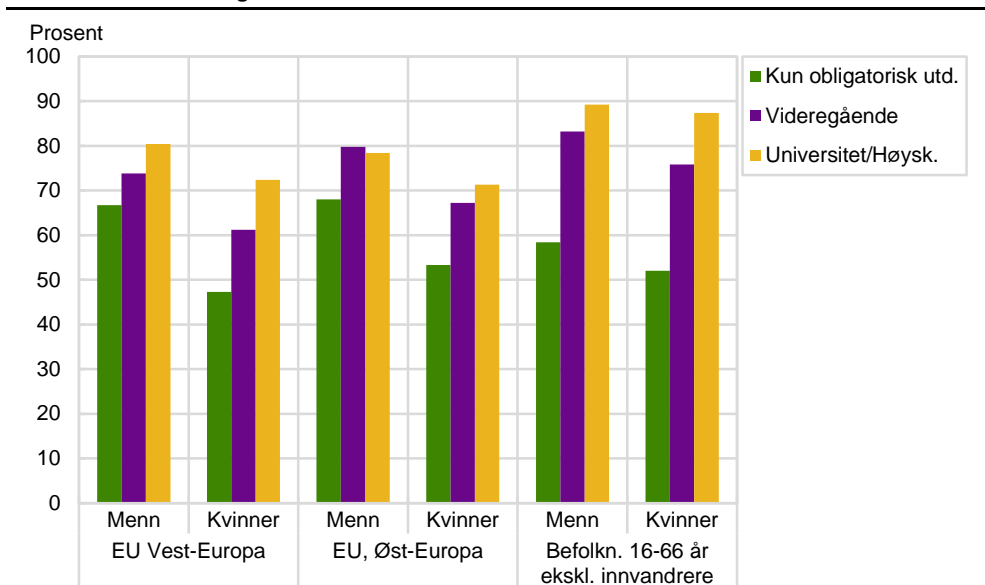
Utdanningsnivået har som regel stor innvirkning på graden av sysselsetting, og EU-innvandrerne utgjør ikke noe unntak i så måte (figur 3.14). Sysselsettingen i gruppen med kun obligatorisk utdanning ligger klart under gruppene med utdanning utover dette nivået, men det kan være verdt å merke seg at dette gapet ikke er fullt så stort blant EU-innvandrerne sammenliknet med majoriteten. Vi ser særlig blant EU-mennene at sysselsettingen blant dem med kun grunnskole er høyere enn i majoriteten på samme utdanningsnivå. Dette henger naturlig nok sammen med at også mange av de lavt utdannede EU-mennene er arbeidsinnvandrere og dermed har et arbeidstakerforhold i Norge. EU-kvinner med lav utdanning skiller seg derimot ikke nevneverdig ut fra majoritetskvinnene (se også vedleggstabell A13).

Når vi beveger oss opp på videregående nivå, har menn fra EU-land i vest en sysselsetting som ligger 9,4 prosentpoeng under majoritetsmennene på samme utdanningsnivå, mens avstanden blant kvinnene er større, 14,6 prosentpoeng. I den østeuropeiske gruppen er de tilsvarende differansene 3,4 prosentpoeng (menn) og 8,6 prosentpoeng (kvinner). Kvinnene her har altså noe høyere sysselsetting enn dem fra Vest-Europa (67,2 mot 61,2 prosent).

Blant EU-innvandrere fra vest med utdanning på universitets- og høyskolenivå er avstanden til samme utdanningsgruppe i majoriteten omtrent som i gruppen med videregående utdanning, dvs. 8,8 prosentpoeng for menn og 15 prosentpoeng for kvinner. I EU-gruppen fra øst er de tilsvarende differansene henholdsvis 10,8 og 16,1 prosentpoeng. Som det går fram figuren er sysselsettingsnivået ganske likt i begge EU-gruppene på dette utdanningsnivået.

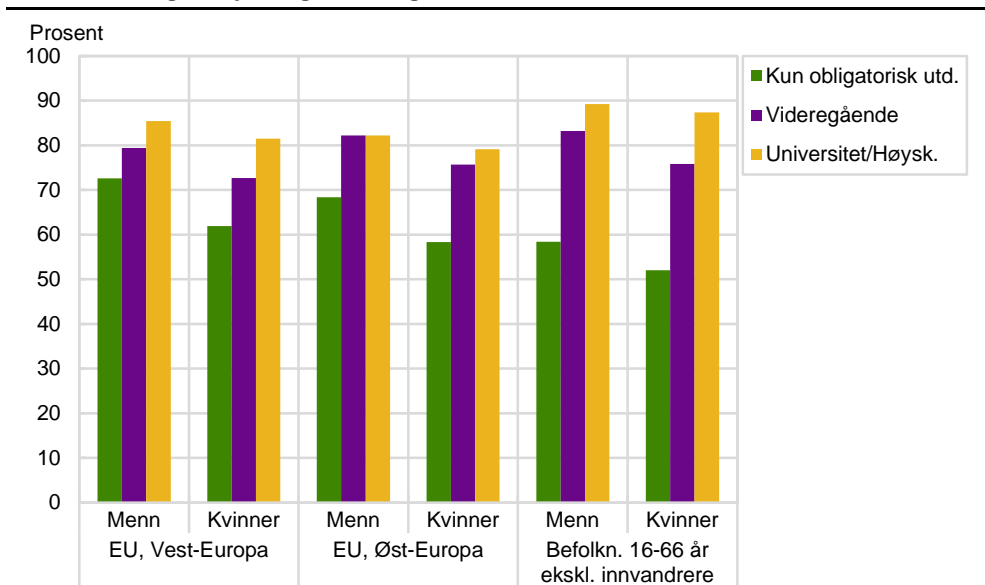
På bakgrunn av disse tallene må sysselsettingsnivået blant EU-kvinnene med utdanning utover obligatorisk nivå sies å ligge ganske lavt i forhold til majoritetskvinnene på tilsvarende utdanningsnivå. Imidlertid spiller botiden i Norge som kjent en viktig rolle for sysselsettingen for de fleste innvandrere, og dette gjelder også de med høyere utdanning.

Figur 3.14 Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og utdanningsnivå

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.15 Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) med mer enn 3 års botid etter region, kjønn og utdanningsnivå. 4. kvartal. 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I figur 3.15 er innvandrere med en botid på under 4 år holdt utenfor. Dermed ser vi et forhøyet sysselsettingsnivå i alle grupper av EU-innvandrere og framfor alt blant kvinnene. Avstandene til majoritetskvinnene er her betydelig redusert. På videregående nivå er differansen bare 3 prosentpoeng blant de vesteuropeiske kvinnene, mens den er omtrent utjevnet blant de østeuropeiske. Blant dem med fullført universitets- eller høyskoleutdanning er de tilsvarende differansene henholdsvis 5,9 og 8,3 prosentpoeng. Med andre ord er avstanden til majoritetskvinnene mer enn halvert blant disse EU-kvinnene på dette utdanningsnivået. Det hører også med til bildet at EU-kvinnene med kun obligatorisk utdanning i denne

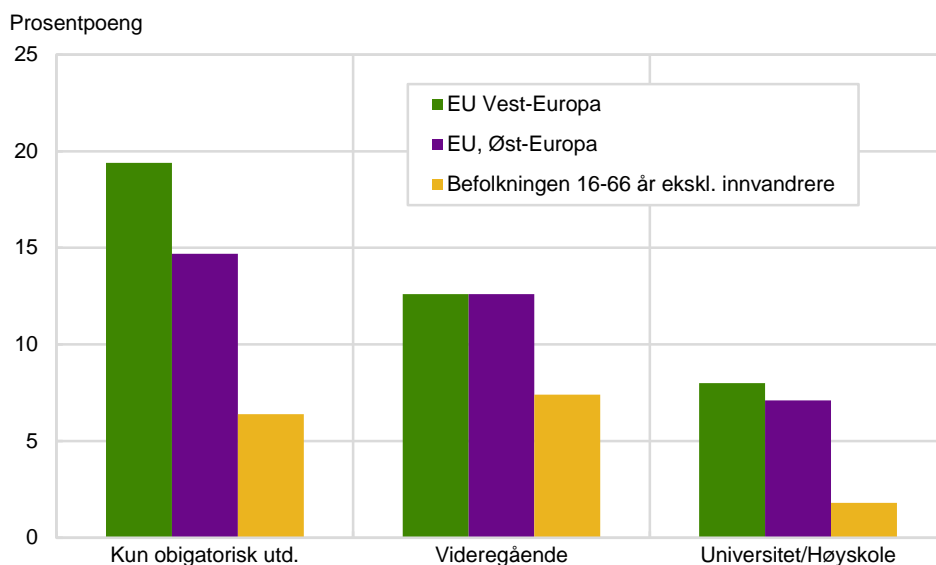
populasjonen har en sysselsetting som ligger 10 prosentpoeng (EU-vest) og 6,3 prosentpoeng (EU-øst) over majoritetskvinnene på samme utdanningsnivå.

3.9. Kjønnsforskjeller avtar med utdanningsnivå

Når det gjelder kjønnsforskjeller (figur 3.16), ser de ut til å være avtakende med økende utdanningsnivå i alle grupper (gjelder hele EU-gruppen bosatt etter 2004). De et størst i gruppene med kun obligatorisk utdanning, dvs. 19,4 prosentpoeng (EU-vest), 14,7 prosentpoeng (EU-øst) og 6,4 prosentpoeng (majoriteten). På videregående nivå er kjønnsdifferansen helt lik i begge EU-gruppene, på 12,6 prosentpoeng mot 7,4 prosentpoeng i majoriteten. På universitets- og høyskolenivå er kjønnsforskjellene ytterligere redusert; 8 prosentpoeng (EU-vest), 7 prosentpoeng (EU-øst) og bare 1,8 prosentpoeng i majoriteten.

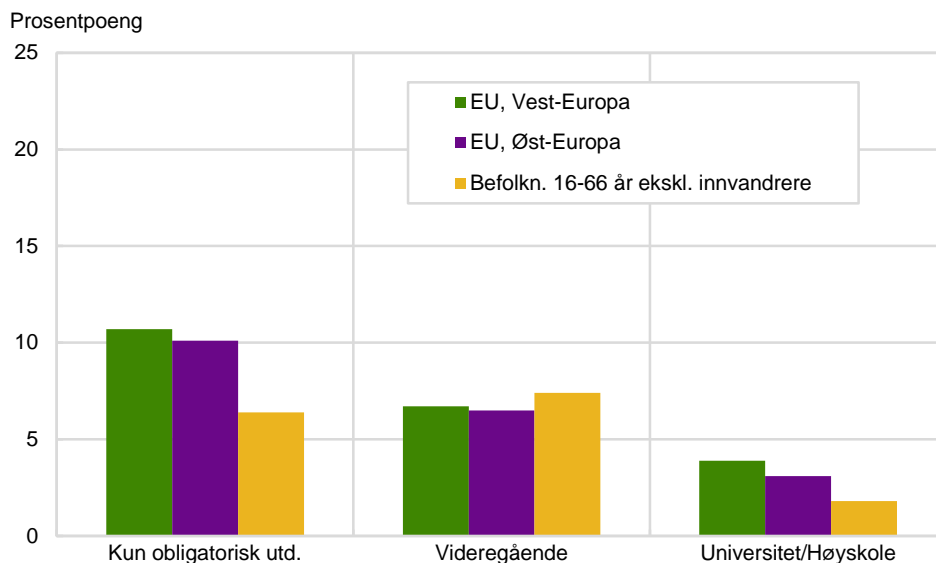
EU-innvandrerne følger m.a.o. det samme mønsteret som majoriteten når det gjelder kjønnsforskjeller på de ulike utdanningsnivåene, men vi ser likevel ingen tilnærming til kjønnsforskjellene i majoriteten på det høyeste utdanningsnivået. Tvert i mot så er kjønnsdifferansen blant EU-innvandrere på universitets- og høyskolenivå den største sett i forhold til majoriteten, da den er rundt 4 ganger så høy. På videregående nivå er kjønnsforskjellen relativt sett minst, dvs. 1,7 ganger så stor som i majoriteten. På grunnskolenivå er kjønnsdifferansen 3 ganger så høy i gruppen EU-vest og 2,3 ganger så i den østlige gruppen sett i forhold til majoriteten.

Figur 3.16 Kjønnsforskjeller i sysselsetting (i menns favør) etter utdanningsnivå og EU-region. Prosentpoeng. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tar vi hensyn til botid, ser vi imidlertid at kjønnsforskjellene blant EU-innvandrerne på de ulike utdanningsnivåene reduseres betraktelig. I figur 3.17 har vi igjen holdt innvandrere med mindre enn 4 års botid utenfor. Dermed kan vi konstatere at kjønnsforskjellen i sysselsetting er redusert til 10 prosentpoeng (i menns favør) i begge EU-gruppene på obligatorisk nivå og litt i underkant av 7 prosentpoeng på videregående nivå. På høyeste utdanningsnivå er kjønnsforskjellen henholdsvis 4 og 3 prosentpoeng i den vest- og østeuropeiske gruppen. I de fleste tilfeller er kjønnsforskjellen dermed omtrent halvert sammenliknet med figur 3.16.

Figur 3.17 Kjønnforskjeller i sysselsetting (i menns favør) etter utdanningsnivå og EU-region (botid mer enn 3 år). Prosentpoeng. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.10. Betydningen av utdanning blant kvinner fra fire landgrupper

I figur 3.18 setter vi søkelyset på sysselsettingsforskjeller mellom innvandrerkvinner fra fire landgrupper (alle bosatt etter 2004) og majoritetskvinner på de ulike utdanningsnivåene. Et særtrekk ved denne figuren er at forskjellene i forhold til majoriteten er minst blant dem med kun obligatorisk utdanning, og at disse forskjellene gjennomgående er mindre på alle utdanningsnivå enn dem vi finner for gruppene i alt uavhengig av utdanning, om vi ser bort fra den nordiske gruppen som klart skiller seg ut fra de andre innvanderne.

På kun obligatorisk nivå ligger de vesteuropeiske kvinnene 4,7 prosentpoeng under majoriteten, mens de østeuropeiske ligger 1,3 prosentpoeng *over* i sysselsetting. Kvinner fra Asia, Afrika etc. ligger derimot 18 prosentpoeng under majoriteten når det gjelder sysselsetting. Imidlertid er denne differansen atskillig mindre enn tilsvarende differanse når vi betrakter gruppene i alt, uavhengig av utdanningsnivå, der det er en avstand på nærmere 31 prosentpoeng.

På videregående nivå er avstanden til majoriteten en del større. Her ligger de vesteuropeiske kvinnene 14,6 prosentpoeng under nivået for kvinner i majoriteten og de østeuropeiske 8,6 prosentpoeng under. I begge tilfeller er disse differansene noen prosentpoeng større enn når vi betrakter gruppene i alt. Ellers ser vi her en differanse på over 26 prosentpoeng i gruppen fra Asia, Afrika etc., mens de nordiske har et sysselsettingsnivå som ligger 5,7 prosentpoeng over majoriteten.

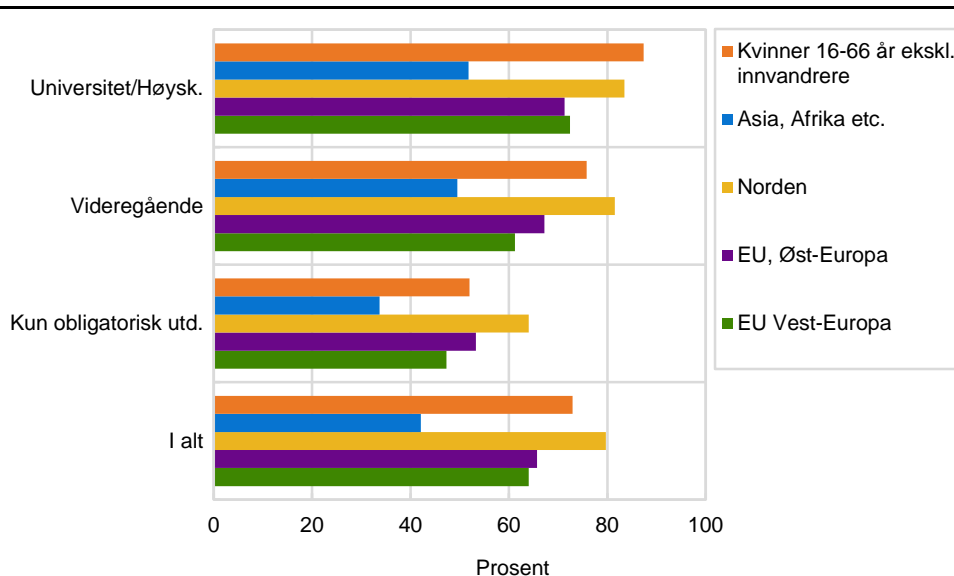
Blant dem med fullført utdanning på universitets- og høyskolenivå er avstanden til majoriteten omtrent den samme som på videregående nivå blant de vesteuropeiske kvinnene, dvs. 15 prosentpoeng, mens den ligger på 16 prosentpoeng blant de østeuropeiske kvinnene. M.a.o. er differansen i sistnevnte gruppe dobbelt så stor som blant dem på videregående nivå. I gruppen fra Asia, Afrika etc. er differansen på hele 35,6 prosentpoeng, mens de nordiske bare ligger om lag 4 prosentpoeng under.

Som en konklusjon på de tre ovenstående avsnittene om betydningen av utdanningsnivå, må det sies at det også blant EU-innvanderne går et klart skille mellom dem med kun obligatorisk utdanning og gruppene med fullført utdanning utover dette som ligger høyere. Sammenlikner vi med befolkningen utenom

innvandrerne, dvs. majoriteten, ser vi at mannlige EU-innvandrere med kun obligatorisk utdanning har høyere sysselsetting enn menn i majoriteten på tilsvarende utdanningsnivå, noe som må tilskrives den høye forekomsten av arbeidsinnvandrere blant EU-menn. Blant EU-kvinnene er det kun moderate forskjeller i forhold til majoriteten på dette utdanningsnivået.

På høyere utdanningsnivå er derimot avstanden til majoriteten større blant EU-innvandrerne både blant menn og kvinner, men mest blant kvinner. Dette må altså ses i sammenheng med den relativt korte botiden i vår innvanderpopulasjon som bosatte seg i Norge etter 2004. Godt over 40 prosent av EU-innvandrerne har en botid på under 3 år (jmf. figur 2.8), noe som holder sysselsettningsnivået nede også blant dem med utdanning på videregående eller høyere nivå. Sammenlikningsgrunnlaget i majoriteten er her svært høyt slik at avstandene blir større enn blant dem på kun obligatorisk nivå, der sysselsettingen i majoriteten må sies å ligge lavt. For EU-mennene spiller imidlertid botiden i Norge mindre rolle pga. det sterke innslaget av arbeidsinnvandrere. Begrenser vi populasjonen til dem med botid på over tre år, ser vi altså at sysselsettningsnivået er høyere, særlig blant kvinnene, og at avstanden til majoritetskvinnene innsnevres mye.

Figur 3.18 Sysselsatte innvandrerkvinner (bosatt etter 2004) etter landgruppe og utdanningsnivå. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.11. Store forskjeller blant dem i parforhold med barn

I figur 3.19 har vi tatt for oss de to samlivsstatusene som er mest utbredt blant EU-innvandrerne i vår populasjon. Ser vi på gruppen som lever i parforhold med barn, er det et klart mønster som avtegner seg. Menn i denne samlivsformen har gjennomgående høyere sysselsetting enn menn som er enslige og er uten barn. Det er grunn til å tro at det er et utslag av forsørgerrollen vi her ser, og som gjør seg gjeldende i alle grupper. Menn fra begge EU-regionene har her omtrent like stor sysselsetting, på rundt 89 prosent, og de ligger bare 4 prosentpoeng under nordiske menn og menn i majoriteten i samme samlivsstatus. Menn med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. befinner seg et godt stykke under de øvrige mennene, men med en sysselsetting på nærmere 69 prosent, ligger de over snittet for alle menn med denne landbakgrunnen og høyt over nivået for de som er enslige uten barn.

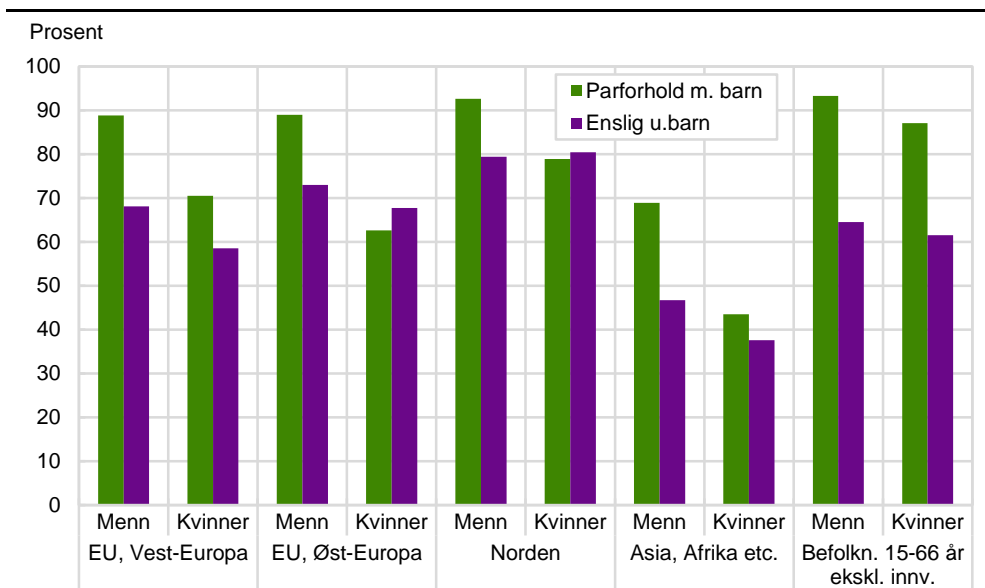
For kvinner er ikke mønsteret like entydig. Majoritetskvinner og kvinner fra vesteuropeiske EU-land og Asia, Afrika etc. følger samme mønster som menn mht. samlivsstatus og sysselsettningsnivå. Blant kvinner fra østeuropeiske EU-land og Norden er det derimot en svak overvekt av sysselsatte i gruppen enslige uten barn.

Når vi sammenlikner sysselsettingen blant EU-kvinnene som lever i parforhold med barn med kvinner i majoriteten i samme samlivsstatus, er det ikke helt ubetydelige forskjeller som framkommer. Mens sistnevnte gruppe er oppe i 87 prosent sysselsatte, er de tilsvarende andelenene for kvinner fra EU-vest, 70,5 prosent og 62,6 prosent for de fra EU-øst. De nordiske kvinnene er de som kommer nærmest majoriteten med om lag 79 prosent sysselsatte, mens de fra Asia, Afrika etc. ligger langt under, på 43,5 prosent.

For de som er enslige uten barn er forskjellene i forhold til majoriteten ganske annerledes. Med unntak av gruppen fra Asia, Afrika etc. ligger alle innvandrermenn over menn i majoriteten som har en andel sysselsatte på 64,5 prosent. Menn fra EU-land i øst har f.eks. et sysselsettningsnivå som ligger 9 prosentpoeng over majoritetsmenn, mens de fra Vest-Europa ligger 4,4 prosentpoeng over. Nordiske menn har høyest sysselsetting i denne gruppen og ligger 15 prosentpoeng over majoriteten. Her må det imidlertid minnes om at disse innvandrermennene i hovedsak er arbeidsinnvandrere, hvilket gir sterke utslag på sysselsettingsandelen blant dem.

Kvinner i majoriteten som er enslige og uten barn har en sysselsettingsandel på 61,5 prosent. Innvandrerkvinnene fra EU-land i vest ligger 3 prosentpoeng under dette nivået, mens de fra Øst-Europa ligger 6,2 prosentpoeng over. Ellers ser vi at de med nordisk bakgrunn har høyest sysselsetting også blant kvinner i denne samlivsstatusen. Med 80,4 prosent sysselsatte ligger de hele 19 prosentpoeng over majoritetskvinnene. Videre ser vi at de fra Afrika, Asia etc. ligger lavest også blant kvinnene, med 37,6 prosent sysselsatte.

Figur 3.19 Sysselsatte (bosatt etter 2004) etter befolkningsgruppe, kjønn og samlivsstatus. 4. kvartal 2013

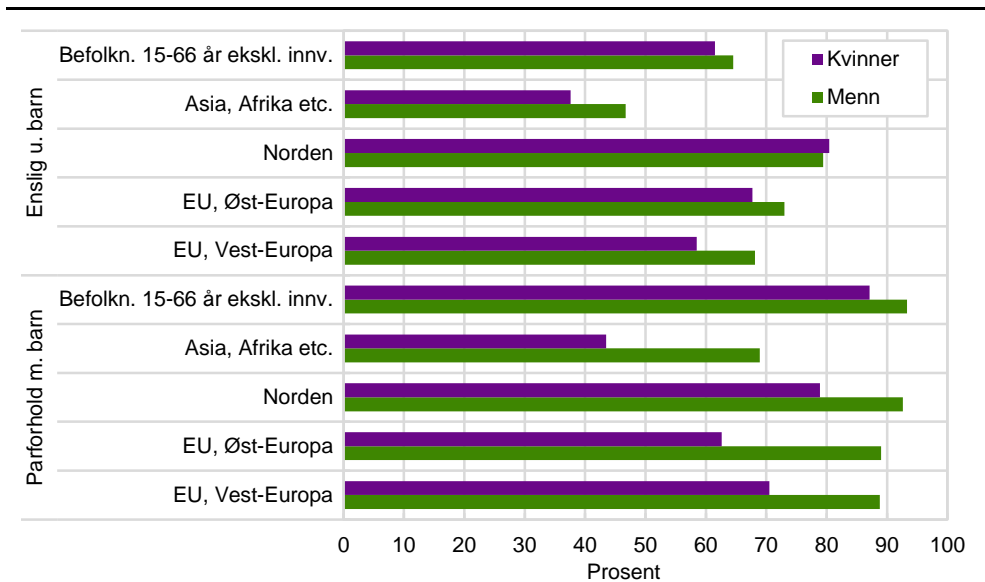

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Et annet aspekt ved sysselsetting og samlivsstatus er kjønnsforskjeller i sysselsetting innenfor de ulike gruppene. Dette er forsøkt framhevet i figur 3.20. Vi ser at det går et klart skille mellom de to samlivsgruppene. Samlivsstatusen parforhold med barn har gjennomgående de største kjønnsforskjellene (i menns favør). Denne forskjellen er størst blant innvandrerne fra EU-land i øst, på 26,4 prosentpoeng. Blant de vesteuropeiske er den noe mindre, på 18,3 prosentpoeng, men er likevel langt unna differansen på 6,2 prosentpoeng som vi finner i befolkningen utenom innvandrerguppen. Den nordiske gruppen er den med minst kjønnsforskjell blant innvandrerne, med 13,7 prosentpoeng, mens innvandrere fra Asia, Afrika etc. har den nest største differansen, på 25,4 prosentpoeng.

I gruppen som er enslige uten barn er det annet bilde som framkommer. Her er kjønnsforskjellene gjennomgående mye mindre. Blant dem fra EU-landene i vest og i øst er de henholdsvis 9,6 og 5,3 prosentpoeng i menns favør mot 3 prosentpoeng i majoriteten. I den nordiske gruppen går kjønnsdifferansen i kvinners favør med 1 prosentpoeng, mens den i gruppen fra Asia, Afrika etc. ligger på litt over 9 prosentpoeng i menns favør.

Figur 3.20 Sysselsatte (bosatt etter 2004) etter befolkningsgruppe, kjønn og samlivsstatus. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.12. Høyest sysselsetting i nord blant kvinner og i vest blant menn

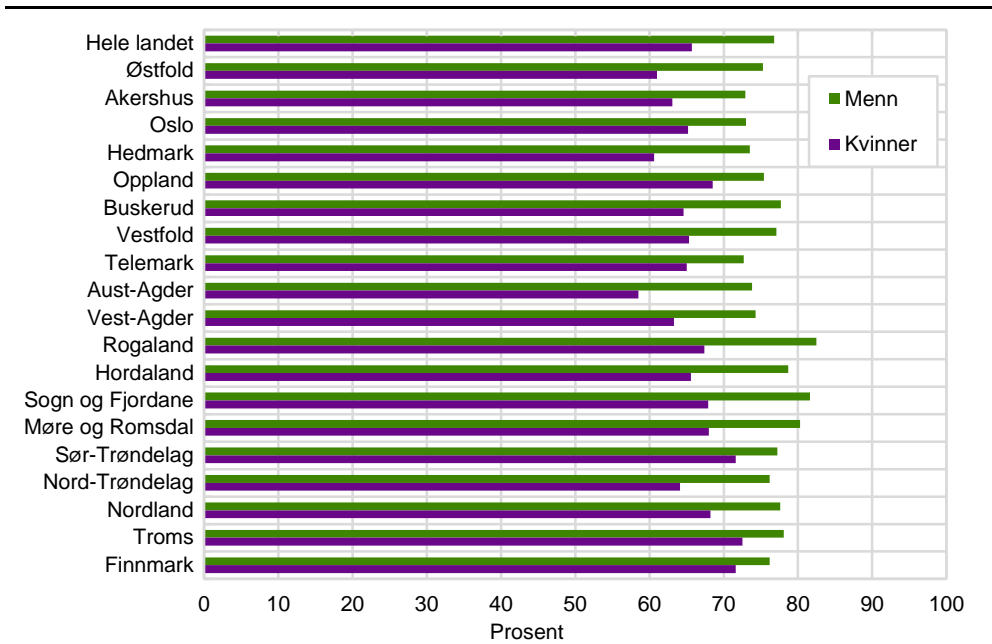
Det er i de to nordligste fylkene vi finner høyest sysselsetting blant innvandrerkvinner fra EU-land i øst (figur 3.21). I Troms og Finnmark er henholdsvis 72,5 og 71,6 prosent sysselsatte av denne innvandrerguppen. Også Sør-Trøndelag har samme sysselsettingsandel som Finnmark. Lavest sysselsetting blant innvandrerkvinner med denne bakgrunnen finner vi i Aust-Agder og Hedmark med henholdsvis 58,5 og 60,6 prosent sysselsatte. Det kan nevnes at Østfold også befinner seg i det laveste sjiktet med 61 prosent.

Når det gjelder menn fra samme EU-region, er det det Vestlandet som peker seg ut med høyest sysselsetting, nærmere bestemt 82,5 prosent i Rogaland og 81,6 prosent i Sogn og Fjordane. Også Møre og Romsdal ligger i dette høye sjiktet med 80,3 prosent sysselsatte.

Ser vi på kjønnsforskjellene i sysselsetting blant innvandrerne fra EU-land i øst, er den størst i Aust-Agder og Rogaland. I begge disse fylkene ligger menn 15 prosentpoeng over kvinnene. Minst kjønnsforskjell er det i Finnmark med 4,6 prosentpoeng i menns favør. Dernest kommer Troms og Sør-Trøndelag som begge hadde en differanse på 5,6 prosentpoeng (se også vedleggstabell A15 og A16).

Det er også Finnmark som har høyest sysselsetting blant kvinner fra de vest-europeiske EU-landene, med en andel på 75 prosent (figur 3.22). Imidlertid er det få innvandrere med denne bakgrunnen som er bosatt der, og de sysselsatte kvinnene teller bare 96 personer. Ellers ser vi at Aust-Agder ligger høyt med 71,2 prosent sysselsatte. Hedmark og Hordaland hadde lavest andeler sysselsatte kvinner fra EU-vest, henholdsvis 54,8 og 58,5 prosent.

Figur 3.21 Sysselsatte innvandrere fra EU, Øst-Europa etter kjønn og bostedsfylke. 4. kvartal 2013

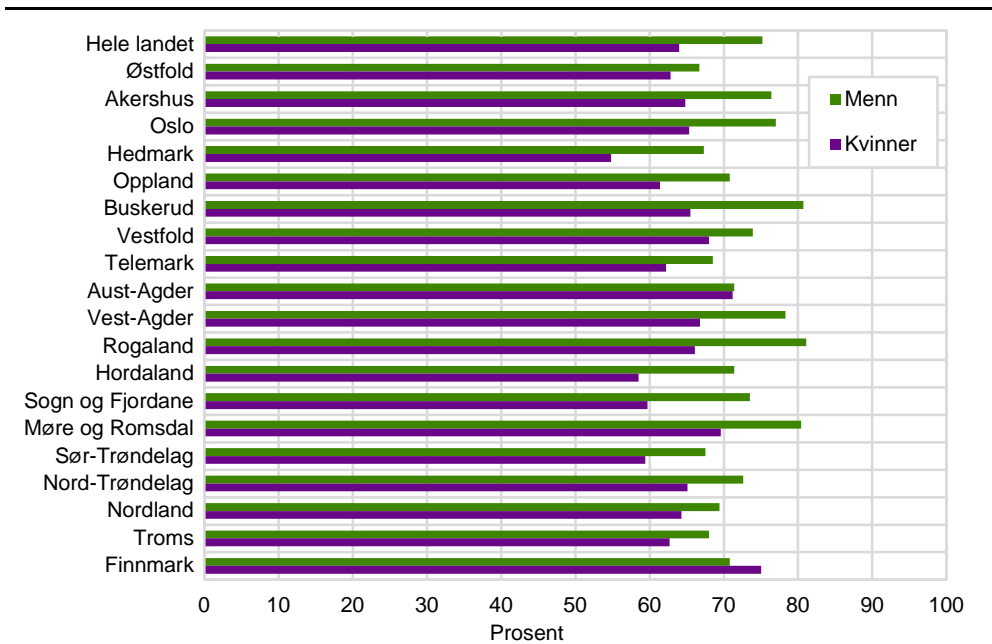

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Også Rogaland hadde høyest sysselsetting blant menn fra EU-land i Vest-Europa, med litt over 81 prosent. Buskerud lå også nært opptil dette nivået med 80,7 prosent sysselsatte. Østfold hadde lavest sysselsetting blant innvandrermenn med denne bakgrunnen, med 66,7 prosent. Ellers lå også Sør-Trøndelag og Hedmark lavt med noe over 67 prosent i hvert fylke.

Når det gjelder kjønnsforskjellene i den vesteuropeiske innvandrerguppen, var de størst i Buskerud og Rogaland, med om lag 15 prosentpoeng i begge fylker. For øvrig hadde Finnmark en kjønnsforskjell på 4,2 prosentpoeng i kvinners favør, mens det var tilnærmet likestilling i Aust-Agder.

Figur 3.22 Sysselsatte innvandrere fra EU, Vest-Europa etter kjønn og bostedsfylke. 4. kvartal 2013

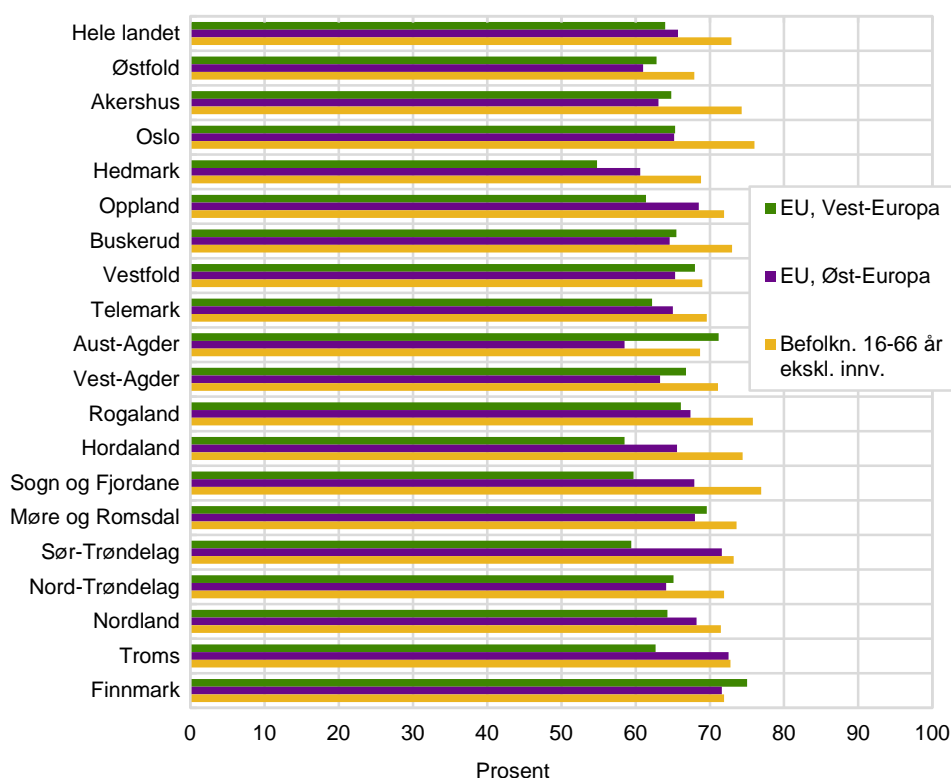

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

På landsbasis har kvinner fra EU-landene i Øst-Europa en sysselsetting som ligger 1,7 prosentpoeng over EU-kvinnene fra Vest-Europa. Imidlertid finnes det fylker der dette størrelsesforholdet er vesentlig forskjellig (figur 3.23). F. eks. ser vi at i Sør-Trøndelag er denne differansen på hele 12,2 prosentpoeng (71,6 mot 59,4 prosent). Kvinner fra EU-landene i øst ligger her bare 1,6 prosentpoeng under sysselsettningsnivået for kvinner (15-66 år) utenom innvandrerbefolkningen. Troms er også et fylke med en tilsvarende profil. De østeuropeiske EU-kvinnene har her en sysselsetting som ligger 9,8 prosentpoeng over de vesteuropeiske og bare 0,3 prosentpoeng under majoritetskvinne. Også Sogn og Fjordane peker seg ut med en relativ høy differanse mellom EU-øst Og EU-vest, på 8,2 prosentpoeng, men sysselsettingen blant de østeuropeiske kvinnene ligger imidlertid et stykke under majoritetskvinne i dette fylket, dvs. 9 prosentpoeng.

Det finnes også fylker med en omvendt profil, dvs. der sysselsettingen blant kvinnene fra Vest-Europa ligger høyere. Dette gjelder i særlig grad Aust-Agder der de vesteuropeiske kvinnene ligger 12,7 prosentpoeng over de østeuropeiske og dessuten 2,5 prosentpoeng over majoritetskvinne. Ellers kan det nevnes at de vesteuropeiske kvinnene i Finnmark ligger 3,4 prosentpoeng over de østeuropeiske og i Vestfold 2,7 prosentpoeng.

Figur 3.23 Sysselsatte innvandrerkvinner (bosatt etter 2004) etter EU-gruppe og bostedsfylke. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

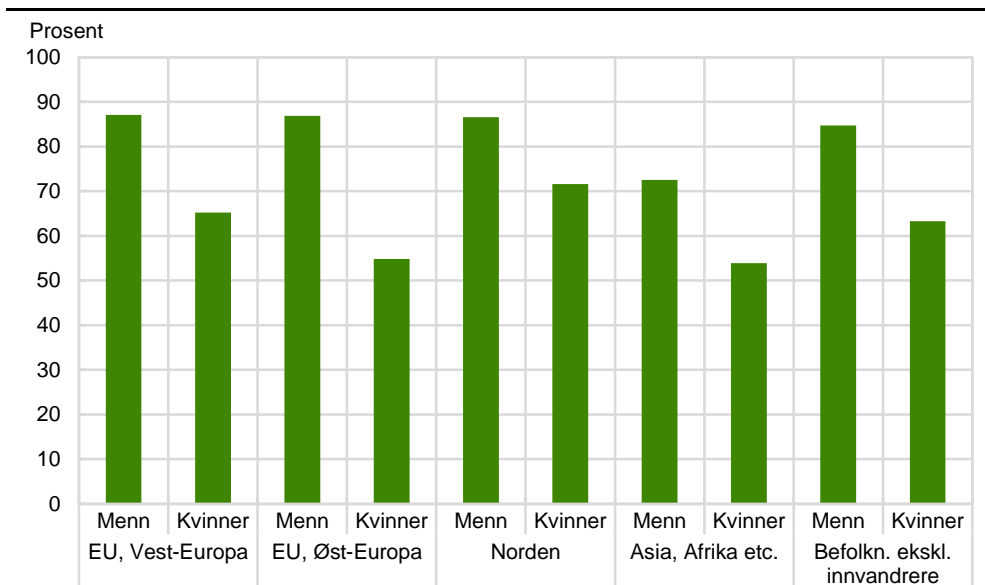
3.13. Litt over halvparten av kvinner fra EU-øst er i heltidsstillinger

Sysselsatte kvinner fra EU-landene i Øst-Europa skiller seg ut med en lavere andel i heltidsstillinger (30 timer og mer per uke) enn de fra Vest-Europa (figur 3.24). Det er nærmere 10 prosentpoeng i forskjell, henholdsvis 54,8 mot 65,2 prosent. I så henseende er de østeuropeiske kvinnene mer lik kvinner fra Asia, Afrika etc. som har en andel heltidsansatte på 54 prosent. De vesteuropeiske EU-kvinnene ligger også litt over majoritetskvinne som har 63,3 prosent heltidssysselsatte, men de overstiger ikke de nordiske kvinnene som ligger høyest med 71,6 prosent.

Blant menn er det derimot atskillig mindre forskjeller mellom gruppene hva heltidsarbeid angår. Begge EU-gruppene samt menn fra Norden ligger alle på rundt 87 prosent som er ca. 2 prosentpoeng høyere enn nivået blant menn i majoriteten. Innvandrermenn fra Asia, Afrika etc. er den eneste gruppen som skiller seg ut med en heltidsandel på 72,5 prosent.

Når det gjelder kjønnsforskjeller, er den størst i den østeuropeiske gruppen der menns heltidsandel er 32 prosentpoeng høyere enn kvinnes. I den vesteuropeiske gruppen ligger denne differansen på 22 prosentpoeng som er ganske lik den vi finner i majoriteten, på 21,4 prosentpoeng. Innvandrene fra Asia, Afrika etc. som har en kjønnsdifferanse på 18,6 prosentpoeng er heller ikke så ulik majoriteten i så måte, selv om nivået er lavere både hos menn og kvinner. For øvrig har de nordiske innvandrene minst kjønnsulikhet mht. andel i heltidsarbeid, dvs. 15 prosentpoeng i menns favør.

Figur 3.24 Innvandrere (bosatt etter 2004) i heltidsstillinger ¹ etter kjønn, landgruppe og arbeidstid. 4. kvartal 2013

¹ 30 timer eller mer per uke
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.14. Kvinner fra EU-vest er mest lik majoritetskvinner mht. næringer

Kvinner fra EU-landene i Øst-Europa har et fordelingsmønster på næringsgruppene som skiller seg en del ut fra både de vesteuropeiske kvinnene og majoritetskvinnene (tabell 3.1). Den største næringsgruppen blant de sysselsatte østeuropeiske kvinnene er rengjøringsvirksomhet, der hele 18 prosent er sysselsatt. Blant kvinner i majoriteten er denne næringsgruppen helt marginal (0,4 prosent) og ikke større enn 2,5 prosent blant kvinner fra EU-vest.

Den nest største næringsgruppen blant de østeuropeiske kvinnene er helse- og sosialtjenester, der 17,3 prosent er sysselsatt. Denne andelen ligger et godt stykke under den vi finner blant de øvrige kvinnene i tabell 3.1 som har denne næringsgruppen som den desidert største. Dette gjelder ikke minst majoritetskvinnene som har en andel sysselsatt i helse- og sosialtjenester som er dobbelt så høy, dvs. nærmere 35 prosent. Ellers er kvinnene fra EU-landene i øst også ganske atypiske mht. den tredje største næringsgruppen som er industri, der 12,3 prosent er sysselsatt. Majoritetskvinner og kvinner fra EU-vest har henholdsvis 4,2 og 6,5 prosent sysselsatt i industri.

Når vi betrakter kvinnene fra de vesteuropeiske EU-landene, er det som nevnt, helse- og sosialtjenester som er den største næringsgruppen der vi finner 24,6 prosent av disse innvandrerkvinnene sysselsatt. Denne andelen ligger ca. 10 prosentpoeng under tilsvarende andel blant majoritetskvinnene. Den nest største næringsgruppen blant de vesteuropeiske kvinnene er undervisning der omtrent 13 prosent er sysselsatt. Her skiller de seg mye fra de østeuropeiske kvinnene som bare har 3,5 prosent sysselsatt i denne næringen, men er derimot ganske like majoritetskvinnene som har 11,5 prosent sysselsatt i undervisning. Den tredje største næringsgruppen blant sysselsatte kvinner fra EU-vest, er eiendomsdrift og teknisk tjenesteyting der nærmere 10 prosent er sysselsatt. Her skiller de seg ut fra både de østeuropeiske kvinnene og majoritetskvinnene som har henholdsvis 3,7 og 5,3 prosent sysselsatt i denne næringen.

Ser vi på innvandremennene, er det enda større forskjeller mellom de to EU-gruppene. Så mange som 35,5 prosent av de østeuropeiske mennene arbeider innenfor bygge- og anleggsvirksomhet. Tilsvarende andel blant vesteuropeiske menn og menn i majoriteten ligger langt under det halve, dvs. på litt over 13 prosent i begge grupper. Den nest største gruppen blant de østeuropeiske mennene er industri, der 18 prosent av dem jobber mot 11,3 og 7,4 prosent blant henholdsvis menn fra EU-vest og menn i majoriteten. Den tredje største næringsgruppen er utleie av arbeidskraft (dvs. utleiebyråer) hvor litt over 11 prosent er sysselsatt. Denne gruppen er ganske liten blant menn ellers i tabell 3.1. Det må ellers legges til at mange av de østeuropeiske mennene ansatt i utleiebyråer jobber innenfor bygge- og anleggsvirksomhet.

Tabell 3.1 Sysselsatte etter næring, EU-region og kjønn. Prosent. 4. kvartal 2013

	Befolkn. ekskl. innv		EU-vest ¹		EU-øst ¹	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	3,9	1,2	1,3	1,0	3,7	2,5
05-09 Utvinning og bergverksdrift	3,9	1,1	7,5	4,5	0,9	0,5
10-33 Industri	12,5	4,2	14,2	6,5	18,0	12,3
35-39 Elektrisitet, vann, avløp, renovasjon	1,8	0,5	0,8	0,3	1,3	0,2
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	13,2	1,4	13,4	1,0	35,5	2,9
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	14,2	14,5	8,0	9,0	7,7	7,5
Av dette: 47 Detaljhandel	5,3	11,5	2,4	6,8	1,4	5,2
49-53 Transport og lagring	8,0	2,5	5,5	2,2	7,1	2,6
Av dette: 49,3 Landtransport med passasjerer	1,6	0,3	1,4	0,5	1,9	0,4
55 Overnattingsvirksomhet	0,5	1,0	2,6	3,9	1,3	7,8
56 Serveringsvirksomhet	1,1	2,2	6,3	5,1	2,6	7,3
58-63 Informasjon og kommunikasjon	4,8	2,3	5,0	2,6	0,6	0,8
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	2,0	2,1	0,8	0,7	0,0	0,2
68-75 Eiendomsdrift, teknisk tjenesteyting	7,4	5,3	11,3	9,9	3,7	3,7
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	4,3	3,7	6,9	7,9	15,1	25,1
Av dette: 78,2 Utleie av arbeidskraft	1,2	1,1	3,2	2,3	11,1	3,7
81,2 Rengjøringsvirksomhet	0,4	0,4	1,0	2,5	1,9	18,0
84 Off,adm.,forsvar, sosialforsikr,	6,7	6,8	1,3	2,5	0,1	1,1
85 Undervisning	5,3	11,5	6,3	12,9	0,5	3,5
86-88 Helse- og sosialtjenester	6,8	34,8	5,4	24,6	0,9	17,3
90-99 Private tjenester ellers, internasj, org,	3,0	4,6	3,2	5,0	0,9	3,7
Uoppgitt	0,5	0,5	0,3	0,5	0,3	0,8

¹ Bosatt etter 2004.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Blant innvandremenn fra EU-landene i Vest-Europa finner vi ikke like stor dominans av én enkelt næringsgruppe som blant de østeuropeiske. Industri er den

største gruppen, på 14,2 prosent og bygge- og anleggsvirksomhet den nest største, på 13,4 prosent. Dernest kommer eiendomsdrift og teknisk tjenesteyting, der litt over 11 prosent av de vesteuropeiske mennene jobber. Her er de ganske ulike sysselsatte menn i majoriteten, som har 7,4 sysselsatt i denne næringen, og enda mer ulike i forhold til de østeuropeiske som har en tilsvarende andel på 3,7 prosent.

Når det gjelder andre næringsgrupper, ser vi en tendens til overrepresentasjon mht. overnattingsvirksomhet og serveringsvirksomhet blant både menn og kvinner i begge EU-grupper. Andelene innenfor disse næringene ligger et godt stykke over dem vi finner i majoriteten. På den annen side ser vi en underrepresentasjon mht. næringer som offentlig administrasjon etc. og finansierings- og forsikringsvirksomhet, men dette er ikke noe særtilfelle for EU-innvandrere. Også når det gjelder varehandel, ser vi en viss tendens til underrepresentasjon i begge EU-grupper. For øvrig er den østlige EU-gruppen sterkt underrepresentert innenfor undervisning og finansierings- og forsikringsvirksomhet. Dette gjelder både menn og kvinner (se også vedleggstabell A17 for absolutte tall).

3.15. Store forskjeller mellom EU-kvinner mht. yrkesgrupper

Det ganske ulike fordelingsmønsteret mellom EU-gruppene når det gjelder næringsgrupper, gjenspeiler seg også i fordelingen på yrkesgrupper (tabell 3.2). Blant sysselsatte kvinner fra EU-land i Øst-Europa er gruppen renholdere, hjelpearbeidere mv. den største og utgjør 35,4 prosent mot bare 9,2 prosent blant de vesteuropeiske og kun 3,8 prosent i majoriteten.

Salgs- og serviceyrker er den nest største gruppen blant de østeuropeiske, på 25,3 prosent, og her er de ganske like de vesteuropeiske kvinnene og heller ikke så forskjellige fra majoritetskvinnene der denne gruppen er den største, på ca. 33 prosent. Denne yrkesgruppen er ganske vidtfaende og er mye utbredt både innenfor varehandel og helse- og sosialtjenester.

Den tredje største yrkesgruppen blant EU-kvinner fra Øst-Europa er prosess og maskinoperatører osv. Med en andel på litt over 11 prosent avviker de sterkt fra kvinner både i majoriteten og blant de vesteuropeiske. Dette må antakelig ses på bakgrunn av de østeuropeiske kvinnenenes relativt høye andel innenfor industrien.

Ellers ser vi at akademiske yrker utgjør 9,3 prosent av de sysselsatte østeuropeiske kvinnene og høyskoleyrker litt over 6 prosent. Til sammen befinner litt over 15 prosent av de østeuropeiske kvinnene seg i yrker som krever høyere utdanning. Dette fordelingsmønsteret må sies å samsvare dårlig med at hele 47,5 prosent av kvinnene med denne landbakgrunnen har universitets- eller høyskoleutdanning (jmf. figur 2.13) Dessuten er kontrasten til de vesteuropeiske kvinnene ganske stor i så henseende, da hele 34,2 prosent av dem er å finne i akademiske yrker og om lag 14 prosent i høyskoleyrker.

En mulig forklaring på dette avviket kan være at de vesteuropeiske kvinnene i større grad er gift med høyere utdannede menn, og at de sosiale nettverkene dermed er mer innrettet mot det akademiske arbeidsmarkedet. Dette i motsetning til det østeuropeiske innvandremiljøet som har vært sterkt preget av håndverk-utdannede menn. I tillegg må selvsagt eventuelle svakheter ved registrering og imputering av utdanningsopplysningene tas i betraktning

Det må ellers bemerkes at kvinner fra EU-landene i Vest-Europa har et fordelingsmønster som er mer i tråd med majoritetskvinnene, selv om vi finner enkelte avvik der også, bl.a. når det gjelder rangeringen av yrkesgruppene. Akademiske yrker utgjør den største gruppen blant kvinner fra EU-vest og ikke

salgs- og serviceyrker som i majoriteten. De ligger også noe høyere enn majoritetskvinner når det gjelder renholdere, hjelpearbeidere mv. med en andel på 9,2 prosent, men avviket er på langt nær så stort som hos de østeuropeiske kvinnene.

De østeuropeiske mennene har den mest avvikende fordelingen av alle i tabell 3.2, og det er ikke uventet yrkesgruppen håndverkere som er den største, og den utgjør nesten halvparten av de sysselsatte, nærmere bestemt 48,7 prosent. Blant vesteuropeiske menn og majoritetsmenn er den atskillig mindre, henholdsvis 19,6 og 15,6 prosent. Ellers har også de østeuropeiske mennene en viss andel innenfor renhold, hjelpearbeidere mv. på 16,2 prosent som er den nest største yrkesgruppen. Blant sysselsatte menn for øvrig er tilsvarende andel på langt under det halve.

Innvandremenn fra EU-landene i Vest-Europa er den innvandregruppen som er mest lik majoriteten. Om vi ser bort fra gruppen akademiske yrker som er den største her (som blant kvinnene fra samme region), er avvikene ellers betraktelig mindre enn dem vi har sett i de andre EU-gruppene.

For øvrig ser vi at yrkesgruppen ledere er underrepresentert i begge EU grupper både blant menn og kvinner. Dette må antas å ha sammenheng med den relativt korte botiden i vår innvanderpopulasjon, og at det dermed er få med såpass lang arbeidserfaring fra Norge at de er kvalifisert for lederyrker. Avviket er størst i de østlige EU-gruppen, særlig blant menn.

Tabell 3.2 Sysselsatte etter yrke, EU- region og kjønn. 4. kvartal 2013

	Befolkn. ekskl. innvandrere		EU-vest ¹		EU-øst ¹	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ledere	10,5	6,3	4,5	3,4	1,3	2,1
Akademiske yrker	16,0	28,3	23,1	34,2	2,0	9,3
Høyskole- og militære yrker	22,3	15,2	20,6	13,9	4,5	6,1
Kontoryrker	5,5	9,5	4,1	7,1	3,1	6,6
Salgs- og serviceyrker	12,3	32,9	12,3	27,5	5,4	25,3
Bønder, fiskere mv,	3,7	1,1	1,6	0,9	3,3	2,0
Håndverkere	15,6	1,1	19,6	1,2	48,7	2,1
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere mv,	10,9	1,8	8,3	2,7	15,3	11,1
Renholdere, hjelpearbeidere mv,	3,2	3,8	5,9	9,2	16,2	35,4

¹ Bosatt etter 2004

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4. Arbeidsledighet og deltakelse på arbeidsmarkedstiltak

I det følgende kapitlet tar vi for oss de som er registrert helt ledige eller som deltar på ordinære arbeidsmarkedstiltak (registrert hos NAV). Begge disse gruppene er jobbsøkere, og de vil her være slått sammen til én gruppe og gå under betegnelsen «bruttoledige». Som i det foregående kapitlet om sysselsetting, vil variabler som landbakgrunn, botid, innvandringsgrunn, utdanning og samlivsstatus stå sentralt.

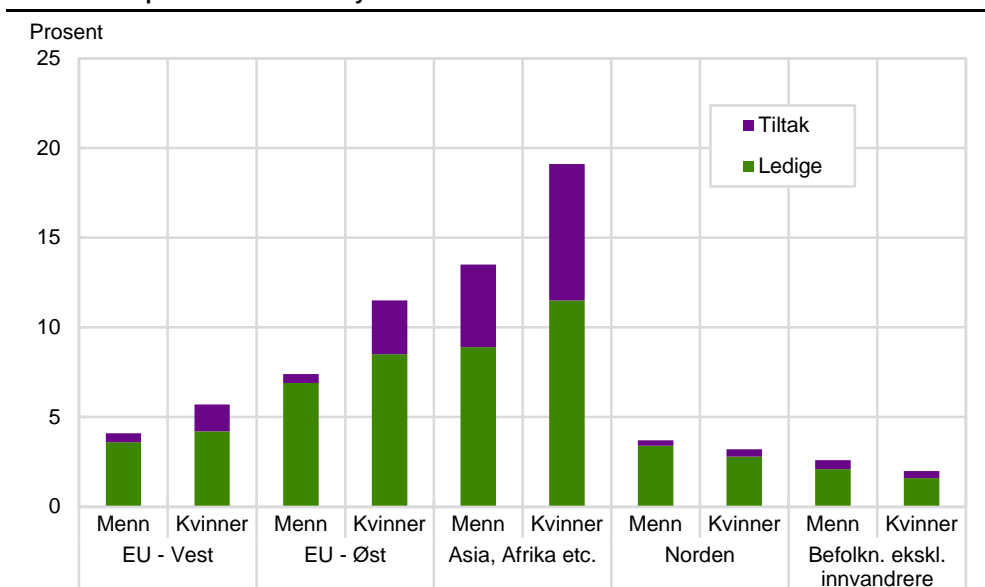
4.1. Høy andel bruttoledige kvinner fra EU-øst

Kvinner fra EU-landene i Øst-Europa som innvandret etter 2004 har doblett så høye andeler registrert ledige og deltakere på tiltak som kvinner fra EU-landene i Vest-Europa (figur 4.1 og vedleggstabell A19). Til sammen har de førstnevnte kvinnene en andel bruttoledige (dvs. ledige + på tiltak) på 11,5 prosent mot 5,7 prosent blant de vesteuropeiske. Men de østeuropeiske kvinnene ligger likevel et godt stykke under kvinner fra Asia, Afrika etc, der de som innvandret etter 2004 hadde en bruttoledighet på over 19 prosent.

Vi ser videre av figuren at ledighet og deltakelse på arbeidsmarkedstiltak er atskillig mindre utbredt blant nordiske innvandrere. Kvinnene i denne gruppen har en bruttoledighet på 3,2 prosent, som bare er 1,2 prosentpoeng høyere enn blant kvinner utenom innvandrerbefolkningen. De øvrige gruppene har følgelig et atskillig høyere nivå på bruttoledige enn majoriteten. Kvinner fra Afrika, Asia etc. ligger hele 17 prosentpoeng over, mens den tilsvarende differansen blant kvinner fra EU-landene i øst er heller ikke ubetydelig, på 9,5 prosentpoeng. I dette perspektivet blir differansen mellom de vesteuropeiske kvinnene og majoriteten, på 3,7 prosentpoeng, noe mer moderat.

Det må i denne sammenheng understrekes at innvandrergруппene her består av mange med kort botid i Norge og har dermed en uforholdsmessig stor andel nykommere på arbeidsmarkedet sammenliknet med majoriteten. Og hva gruppen Asia, Afrika etc. angår, må det igjen understrekes at den består av mange flyktninger og familiegjenforente med flyktninger og er i så måte svært ulik EU-gruppene.

Figur 4.1 Bruttoledige innvandrere (bosatt etter 2004) etter landgruppe, kjønn og status. I prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

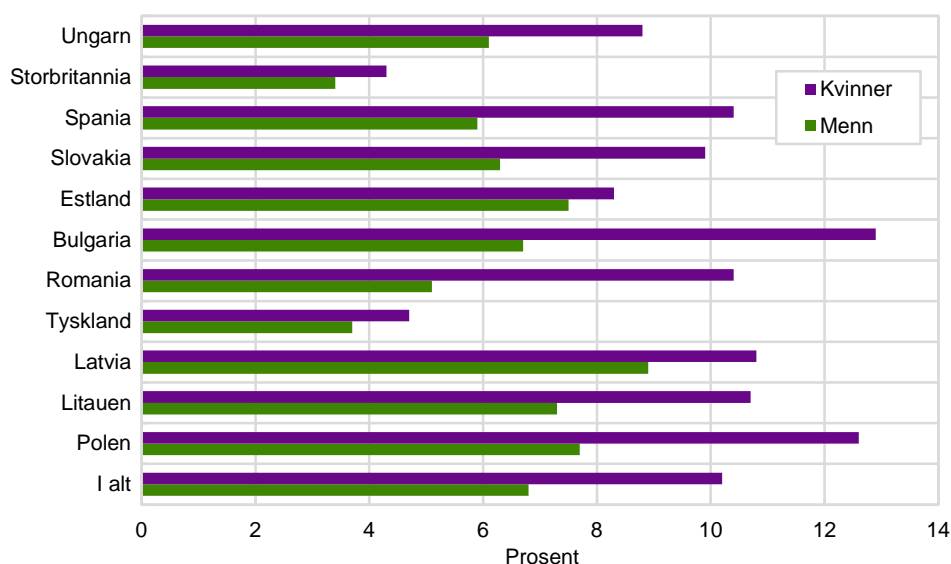
Med unntak av den nordiske gruppen og befolkningen utenom innvandrerne, har kvinner gjennomgående høyere bruttoledighet enn menn. Denne kjønnsforskjellen er en del større i den østeuropeiske gruppen enn i den vesteuropeiske, dvs. 4,1 prosentpoeng mot 1,6 prosentpoeng, men det er i gruppen fra Asia, Afrika etc. at den er størst, på 5,6 prosentpoeng. I de øvrige to gruppene er det bare en marginal forskjell i menns favør. Det må for øvrig understrekes at bruttoledige fra den vesteuropeiske EU-gruppen ikke teller flere en litt over 1 100 personer, i motsetning til den østeuropeiske der bruttoledige utgjør over 8 700 personer.

Det går ellers fram av figuren at deltakelse på arbeidsmarkedstiltak er helt marginalt blant EU-menn, mens det er en viss andel blant kvinnene, dvs. 1,5 prosent blant de vesteuropeiske og 3 prosent blant de østeuropeiske. I gruppen Asia, Afrika etc. er det også høyest deltakerandel blant kvinner, men deltakelsen blant mennene i denne gruppen er heller ikke ubetydelig. Andelene er henholdsvis 7,6 og 4,6 prosent. I de øvrige to gruppene, dvs. blant nordiske innvandrere og i majoriteten er deltakerandelene derimot ganske marginale både blant menn og kvinner.

4.2. Kvinner fra Bulgaria og Polen har høyest bruttoledighet

Det går fram av figur 4.2 at kvinner fra Bulgaria og Polen ligger høyest mht. prosentandel bruttoledige. I begge grupper er nivået nært opptil 13 prosent. Dernest kommer kvinner fra Litauen og Romania med andeler bruttoledige på henholdsvis 10,7 og 10,4 prosent. Blant kvinner fra de vesteuropeiske EU-landene, er det de fra Spania som ligger høyest, på 10,4 prosent. Det er for øvrig få vesteuropeiske nasjonaliteter med i figur 4.2 som kun omfatter grupper med mer enn 100 bruttoledige, men vi ser at tyske og britiske kvinner ligger ganske lavt blant de utvalgte gruppene med en bruttoledighet på henholdsvis 4,7 og 4,3 prosent.

Figur 4.2 Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter utvalgte land¹ og kjønn. I prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013

¹ Med mer enn 100 registrerte bruttoledige
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Store kjønnsforskjeller er ellers et framtrekkende trekk ved dette diagrammet. Blant innvandrere fra Bulgaria og Romania er det en forskjell på respektive 6,2 og 5,3 prosentpoeng i kvinners favør. Også blant de polske innvandrerne er det en betydelig kjønnsforskjell på 4,9 prosentpoeng. Den relativt store overvekten av bruttoledige kvinner fra disse landene må antas å henge sammen med store forskjeller i innvandringsgrunn, i det menn i altoverveiende grad er arbeidsinnvandrere, i motsetning til kvinnene som er mer sammensatt i så henseende (jmf.

Figur 2.5). Det er for øvrig kjønnsforskjeller i kvinners favør i de vesteuropeiske landene også, men i atskillig mindre omfang om vi ser bort fra den spanske gruppen (se også vedleggstabell A20).

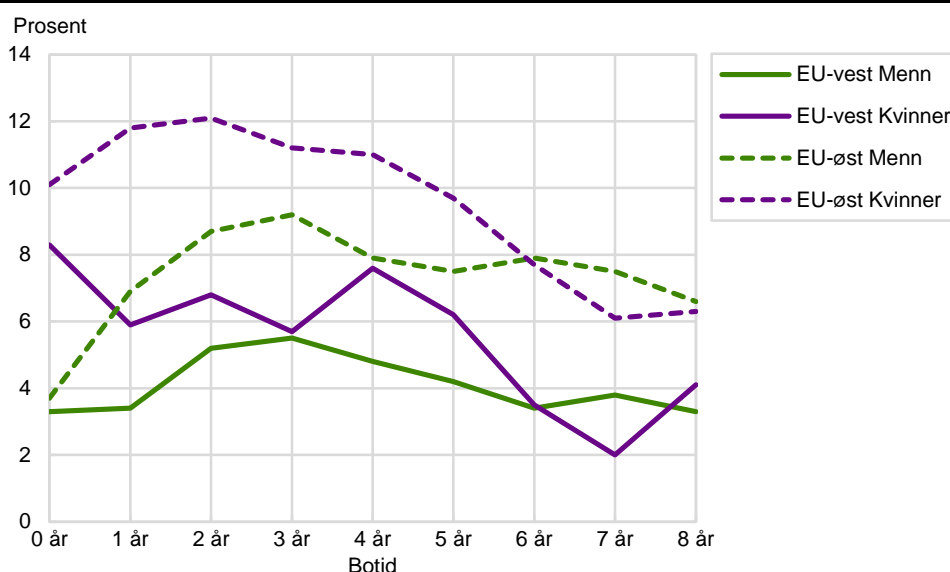
4.3. Tilnærming i bruttoledighet mellom menn og kvinner etter seks års botid

Blant østeuropeiske kvinner kan vi konstatere lavere bruttoledighet i de gruppene som har bodd mer enn to år i Norge (figur 4.3). I gruppen med botid på seks år kan vi konstatere en tilnærming mellom østeuropeiske menn og kvinner, på litt i underkant av 8 prosent, mens det er en svak overvekt av bruttoledige menn i gruppen med 7 års botid. Blant dem som har bodd lengst her i landet i denne populasjonen, dvs. 8 år, er det bare en marginal forskjell mellom menn og kvinner, henholdsvis 6,6 og 6,3 prosent.

De vesteuropeiske EU-kvinnene har gjennomgående et lavere nivå enn de østeuropeiske, men mønsteret er ikke så entydig som hos de østeuropeiske. Dette må antas å henge sammen med at de vesteuropeiske gruppene er atskillig mindre, og at tilfeldige sammensetninger kan gjøre utslag på nivåtallene. Men også her ser vi en tilnærming til menns nivå blant dem som har seks års botid i Norge (se vedleggstabell A21).

Det går også tydelig fram av figuren at skillet mellom de to EU-gruppene når det gjelder bruttoledighet, opprettholdes også blant dem med en botid på 8 år her i landet, om enn på et lavere nivå enn blant dem med kortere botid.

Figur 4.3 Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og botid. I prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

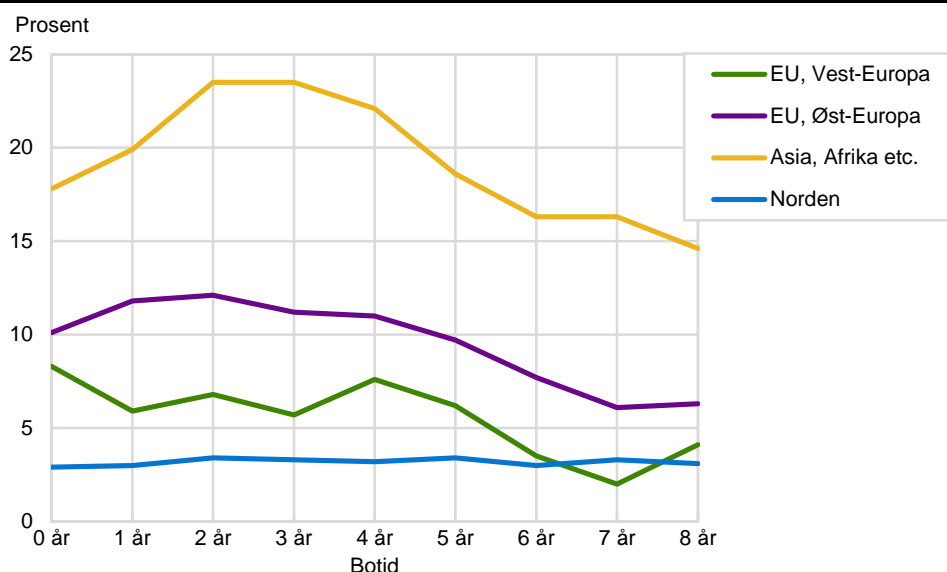
I figur 4.4 har vi sammenstilt innvandrerkvinner fra fire verdensregioner. Her ser vi bl.a. at mønsteret etter botid er ganske likt blant de østeuropeiske EU-kvinnene og dem fra Asia, Afrika etc., men nivået i den sistnevnte gruppen er atskillig høyere. Et særtrekk ved disse to gruppene er at nivået er noe høyere blant dem med mer enn to års botid enn i gruppene med kortest botid. Dette henger sammen med at det for mange innvandrere går en viss tid før man registrer seg som arbeidsledig, i det man ofte går gjennom en tilpasningsfase med språkopplæring, yrkeskvalifisering etc. den første tiden i Norge.

I gruppene med fire års botid og mer er nivået jevnt synkende både i den østeuropeiske EU-gruppen og blant dem fra Afrika, Asia etc., men det er på ingen

måte snakk om noen tilnærming mellom disse gruppene. Avstanden må fortsatt sies å være stor også blant dem med en botid på 8 år. Dette er på mange måter et utslag av gruppenes svært ulike sammensetning når det gjelder innvandringsgrunn og utdanningsressurser. Innvandrerne fra Asia, Afrika består i hovedsak av flyktninger og familiegjenforente med et gjennomgående lavere utdanningsnivå enn de europeiske innvandrerne. Følgelig stiller de mye svakere på arbeidsmarkedet.

Det går ellers fram av figur 4.4 at forskjellen i bruttoledighet mellom de øst- og vesteuropeiske innvandrerkvinnene er minst blant dem med en botid på 8 år. Her er det bare 2,2 prosentpoeng som skiller, mens det er en differanse på mellom 5 og 6 prosentpoeng blant botidsgruppene på mellom 1 og 4 år. Et annet særtrekk ved figuren er mønsteret til de nordiske innvandrerkvinnene som har en bruttoledighet som nærmest er uberørt av botiden i Norge. Nivået ligger jevnt på rundt 3 prosent i alle botidsgrupper, m.a.o. bare litt mer enn 1 prosentpoeng over kvinner i majoriteten.

Figur 4.4 Bruttoledige innvandrerkvinner (bosatt etter 2004) etter landgruppe og botid. I prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

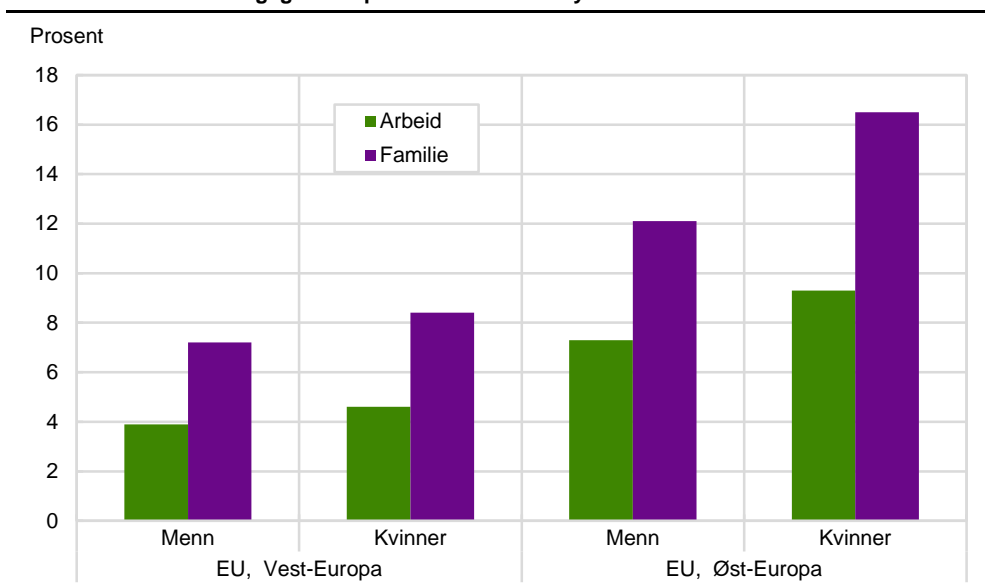
4.4. Kvinnelige familieinnvandrere fra EU-øst har høyest bruttoledighet

Som ventet viser figur 4.5 at det er blant familieinnvandrerne at bruttoledigheten er høyest. Dette mønsteret er likt i begge EU-grupper, både blant menn og kvinner, men nivået er likevel ganske forskjellig fra gruppe til gruppe. Kvinnelige familieinnvandrere fra EU-landene i øst har desidert høyest andel bruttoledige på 16,5 prosent. Dette er mer enn 7 prosentpoeng høyere enn de kvinnelige arbeidsinnvandrerne fra samme region. Også blant menn fra EU-land i øst er det en markant forskjell mellom arbeids- og familieinnvandrere, men det må understrekes at gruppen av bruttoledige familieinnvandrere her er ganske liten (kun 180 personer). Det er ellers verdt å merke seg at det er liten forskjell mellom menn og kvinner blant arbeidsinnvandrere hvor det bare er 2 prosentpoeng som skiller.

Også blant innvandrerne fra EU-landene i Vest-Europa ser vi det samme mønsteret, men på et lavere nivå. Forskjellene mellom arbeidsinnvandrere og familieinnvandrere er noenlunde like blant menn og kvinner, imidlertid er gruppen av bruttoledige mannlige familieinnvandrere helt marginal. Den består kun av 76 personer.

For øvrig ser vi at det hos kvinner er mindre forskjell i bruttoledighet på tvers av de to EU-gruppene blant de som er arbeidsinnvandrere (4,7 prosentpoeng) enn hos familieinnvandrene (8 prosentpoeng).

Figur 4.5 Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og innvandringsgrunn. I prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.5. Kvinner fra EU-øst har høyest bruttoledighet på alle utdanningsnivå

Figur 4.6 viser et velkjent mønster mht. arbeidsledighet og utdanningsnivå i alle grupper, i det ledighet og deltakelse på arbeidsmarkedstiltak er mest utbredt i de gruppene som bare har fullført grunnskole/obligatorisk utdanning. Blant de som har fullført videregående skole eller høyere utdanning, er nivået på de bruttoledige klart lavere hos alle, men dette skillet er ikke fullt så markant blant EU-innvandrerne som det er i befolkningen utenom innvandrerne, der de lavest utdannede har en sterk dominans. Det vil si at bruttoledighet også har en viss utbredelse blant de høyere utdannede i gruppen av EU-innvandrere (se også vedleggstabell A22).

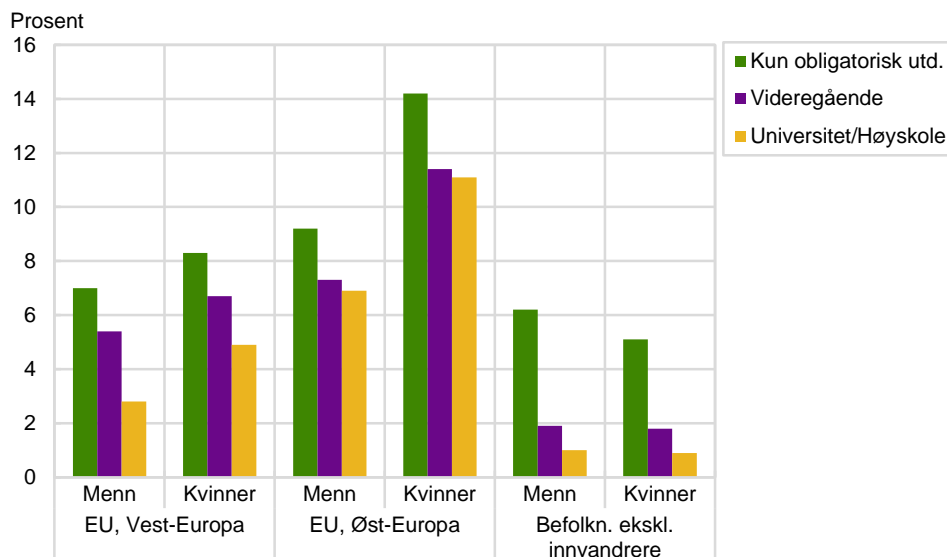
Som det går fram av figuren er det kvinner fra EU-landene i øst som har de høyeste andelene bruttoledige på alle tre utdanningsnivå, dvs. litt over 14 prosent i gruppen med kun obligatorisk utdanning og litt i overkant av 11 prosent på begge nivåene over. Sett i forhold til kvinner i majoriteten ligger de 9 og 10 prosentpoeng over de respektive utdanningsgruppene.

Kvinner fra EU-landene i Vest-Europa ligger et godt stykke under de østeuropeiske kvinnene med en bruttoledighet på 8,3 prosent (obligatorisk utdanning), 6,7 prosent (videregående) og 4,9 prosent (universitet/høyskole). Følgelig blir avstandene til majoritetskvinnene mindre, på mellom 3 og 5 prosentpoeng. Det går også fram av disse tallene at østeuropeiske kvinner med utdanning utover obligatorisk nivå har høyere bruttoledighet enn de vesteuropeiske som kun har grunnskole. Med andre ord må ledighetsnivået sies å være relativt høyt blant EU-kvinner fra Øst-Europa som har utdanning utover obligatorisk nivå.

EU-menn ligger gjennomgående lavere enn EU-kvinnene. Blant innvandrerne fra de østeuropeiske landene er det en kjønnsforskjell på 5 prosentpoeng blant dem på obligatorisk nivå og litt over 4 prosentpoeng både på videregående og universitets-/høyskolenivå. I den vesteuropeiske gruppen er kjønnsforskjellen mindre på alle tre utdanningsnivå, dvs. 1,3 prosentpoeng (obligatorisk og videregående) og 2,1 prosentpoeng på universitets-/høyskolenivå.

Disse kjønnsforskjellene i bruttoledighet henger naturlig nok sammen med den store dominansen av arbeidsinnvandrere blant mennene. I befolkningen utenom innvandrerne er det derimot menn som har høyest bruttoledighet, men blant dem på videregående og høyere nivå er kjønnsdifferansen helt marginal.

Figur 4.6 Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og utdanningsnivå. I prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013

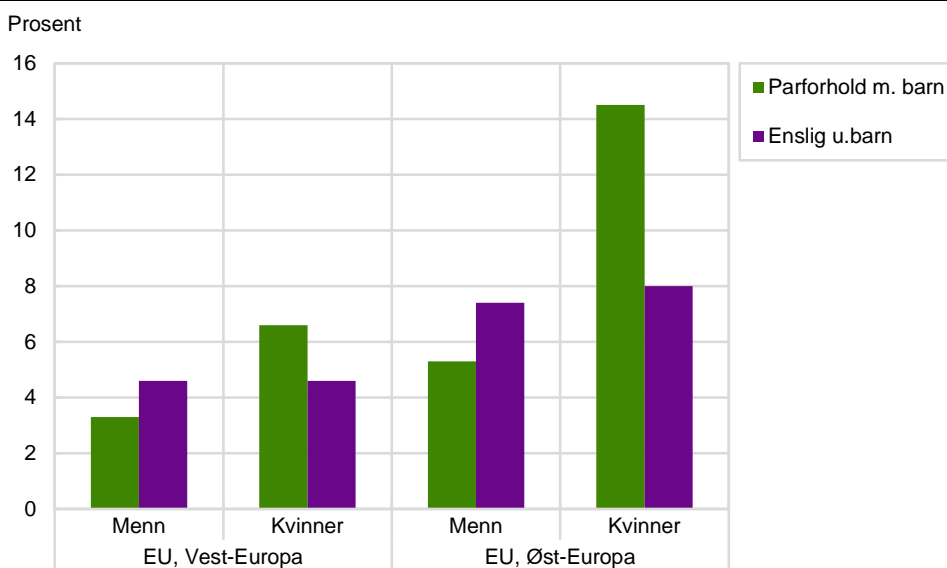

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.6. Kvinner i parforhold med barn har høyest bruttoledighet

Det er blant østeuropeiske kvinner som lever i parforhold med barn, at nivået på bruttoledighet er høyest, på 14,5 prosent (figur 4.7). Enslige kvinner uten barn fra denne regionen ligger en del lavere, på 8 prosent. Også i den vesteuropeiske gruppen ser vi det samme mønsteret, men nivået er generelt lavere, og forskjellen mellom de to samlivsgruppene er heller ikke så stor, 6,6 prosent (parforhold med barn) og 4,6 prosent (enslige uten barn). Hos menn ligger derimot enslige uten barn et par prosentpoeng over de som lever i parforhold med barn i begge EU-gruppene.

Figur 4.7 Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og samlivsstatus. I prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Det går også fram av figuren at det knapt er kjønnsforskjeller i bruttoledighet blant enslige uten barn, mens disse forskjellene er betydelige i den andre samlivsgruppen. I den østeuropeiske gruppen er forskjellen blant dem i parforhold med barn på over 9 prosentpoeng og 3,3 prosentpoeng i den vesteuropeiske gruppen. Dvs. at nivået er dobbelt så høyt blant kvinner i den sistnevnte gruppen sammenliknet med menn og nesten tre ganger så høyt hos de østeuropeiske kvinnene i forhold til mennene der (se også vedleggstabell A23).

5. Utenfor arbeidsstyrken

En kobling til SSBs System for persondata (SFP) gjør det i en viss utstrekning mulig å belyse statusen til gruppene som står utenfor arbeidsstyrken på grunnlag av opplysninger om mottak av diverse stønader og ytelser. Det må understrekes at personene i dette datamaterialet kun får tildelt én status. Denne anses som den viktigste eller er den eneste kjente statusen. Sysselsatte eller personer under utdanning som mottar diverse ytelser/stønader, vil i denne framstillingen kun stå oppført i én av de to aktive statusene. De som er registrert arbeidsledige eller på tiltak og mottar tilleggsytelser, vil heller ikke komme med andre steder enn i gruppen ledige/på tiltak. De øvrige som verken er i arbeidsstyrken eller under utdanning, blir tildelt en status på grunnlag av de ytelsene de eventuelt mottar. Om en person mottar flere ytelser, er det den ytelsen som representerer den viktigste inntektskilden som teller.

5.1. Mange utenfor arbeidsstyrken er under utdanning

Blant de som befinner seg utenfor arbeidsstyrken er utdanning den statusen som har høyest andeler av de kjente statusene (tabell 5.1.), og i begge EU-gruppene er denne statusen mest utbredt blant kvinnene. Det samme mønsteret ser vi også i den nordiske gruppen, og det er ikke så stor forskjell på tvers av gruppene. Kvinner fra EU-land i vest hadde 5,5 prosent under utdanning, mens de fra EU-landene i øst og Norden hadde henholdsvis 4,5 og 4,9 prosent under utdanning. Blant menn fra disse landene er andelen omtrent det halve av kvinnenenes unntatt menn fra EU-land i vest der 3,9 prosent var under utdanning. Imidlertid utgjør disse andelene under utdanning også de største blant menn utenfor arbeidsstyrken fra EU-landene i Vest-Europa og Norden.

Utdanning må på mange måter kunne betraktes som en aktiv status, dvs. som en forberedende fase før man trer inn på arbeidsmarkedet. Når andelen under utdanning føyes til de sysselsatte, reduseres kjønnsforskjellen blant EU-innvandrerne fra øst med 2,4 prosentpoeng og 1,6 blant de fra vest, og i den nordiske gruppen der kjønnsdifferansen i utgangspunktet var liten, utjevnes den nesten.

Andelene under utdanning er imidlertid dobbelt så høye i gruppen fra Asia, Afrika. Blant kvinnene der ligger den på 10,4 prosent og på 12,5 prosent blant mennene. I begge tilfeller er dette litt over nivået i befolkningen utenom innvandergruppen. Når disse andelene legges til de sysselsatte, reduseres avstanden til de øvrige innvandergruppene noe. En ytterligere reduksjon får vi når andelen på introduksjonsordninger, på rundt 6 prosent hos begge kjønn, føyes til de aktive. Introduksjonsordningene må kunne betraktes som en grunnutdanning for flyktninger og deres familiegjenforente. Her inngår både språkopplæring og samfunnskunnskap, og siktemålet er å styrke mulighetene på arbeidsmarkedet og i utdanningssystemet.

Når vi ser bort fra statusene ledige og på tiltak (som i denne framstillingen ikke er sammenliknbare med dem som ble belyst i foregående kapittel), går det tydelig fram av tabell 5.1. at inaktive statuser er svært lite utbredt blant EU-innvandrerne i vår populasjon som bosatte seg etter 2004. Det må imidlertid gjentas at det bare er én status som er gjeldende i denne framstillingen, og at det er de mest «aktive» statusene som prioriteres. Det vil si at personer f.eks. under utdanning kan være mottakere av noen av ytelsene i tabell 5.1. Det må også legges til at en del helse-relaterte ytelser inngår i oppstillingen. Disse ytelsene er imidlertid mest utbredt i de litt eldre aldersgruppene som er svakt representert blant EU-innvandrere.

Tabell 5.1 Innvandrere (bosatt etter 2004) etter sfp-status, verdensregion og kjønn. Prosent. 4. kvartal 2013

	EU, Vest-Europa		EU, Øst-Europa		Norden		Asia, Afrika etc.		Befolkn. 15-66 år ekskl. innv.	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatte	75,7	64,8	77,6	66,4	83,2	80,1	55,4	42,6	76,9	73,1
Under utdanning	3,9	5,5	2,1	4,5	2,6	4,9	12,5	10,4	9,0	9,2
Helt ledige	2,2	2,2	4,6	5,1	2,3	1,8	4,3	4,4	1,3	1,0
Arbeidsmarkedstiltak	0,2	0,5	0,2	1,0	0,1	0,1	1,2	1,6	0,2	0,1
Andre arbeidssøkende	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,2	0,1	0,1
Arbeidsavkl.penger	0,6	0,8	0,5	0,4	0,8	0,8	1,2	1,2	1,8	2,6
Sykepenger	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Varig uførepensjon	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,2	5,4	7,9
Nedsatt arbeidsevne	0,2	0,3	0,1	0,2	0,3	0,2	0,9	1,1	0,7	0,9
Div, pensjoner	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,3	0,5	1,6	1,4
Sosialhjelp	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,4	2,4	2,7	0,4	0,2
Enslig forsørgerst,	-	0,0	-	0,0	-	0,0	0,0	0,7	0,0	0,1
Kontantstøtte	0,0	0,4	0,0	1,0	0,0	0,3	0,0	1,5	0,0	0,1
Introduksjonsordning	-	-	-	-	-	-	6,3	5,9	-	-
Ukjent status	16,8	25,0	14,6	21,0	9,9	10,9	14,9	27,0	2,6	3,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Av de offentlige ytelsene som står opplistet i tabell 5.1, er de aller fleste helt marginale. Det er ukjent status som er de desidert største gruppene blant dem utenfor arbeidsstyrken, og fordelingen på menn og kvinner er her omtrent de samme i begge EU-gruppene. Kvinnene har høyest andeler, 25 mot 16,8 prosent (Vest-Europa) og 21 mot 14,6 prosent (Øst-Europa). Vi må regne med at disse kvinnene som verken er yrkesaktive eller mottar offentlige ytelser, forsørges av ektefeller eller øvrig familie. Det går også fram av tabellen at dette fordelingsmønsteret på ukjent status også er ganske lik i gruppen med bakgrunn fra Asia, Afrika etc. der andelen for kvinner er på 27 prosent og ca. 15 blant menn. Nordiske innvandrere avviker imidlertid mye fra dette mønsteret. Her er det bare ett prosentpoeng som skiller mellom menn og kvinner, og nivået er mye lavere, særlig blant kvinnene som har ca. 11 prosent i ukjent status.

For øvrig ser vi at kvinner i majoriteten har et visst innslag av varig uføretrygdede, på nesten 8 prosent mot 5,4 prosent blant menn. Dette må tilskrives andelen mellom 55 og 66 år som er fire ganger så stor i majoriteten som blant EU-innvandrerne i vår populasjon (jmf. fig. 2.6). Også arbeidsavklaringspenger har en viss utbredelse i majoriteten, dvs. 2,6 prosent blant kvinner og 1,8 blant menn. Ellers ser vi at ukjent status ikke utgjør mer enn 3,2 og 2,6 prosent hos henholdsvis kvinner og menn (se også vedleggstabell A24).

5.2. Mange EU-kvinner med kun grunnskole er under utdanning

Som tidligere poengtert er sysselsettingen lavest i gruppene som kun har obligatorisk utdanning. Følgelig finner vi flest utenfor arbeidsstyrken i disse gruppene av lavest utdannede, men det er i første rekke ikke som passive mottakere av offentlige ytelser. I følge tabell 5.2 er i underkant av 16 prosent av EU-kvinnene med kun grunnskole under utdanning, både i den vest- og østeuropeiske gruppen. Dette er den største gruppen blant de kjente statusene utenfor arbeidsstyrken. Med andre ord er det mange av de ikke-yrkesaktive EU-kvinnene som utdanner seg, etter all sannsynlighet på videregående nivå. Blant EU-menn med kun obligatorisk utdanning er også gruppen under utdanning den største blant de utenfor arbeidsstyrken, men nivået her er likevel en del lavere enn hos kvinnene, dvs. 7,1 prosent (EU-øst) og 9,4 prosent (EU-vest).

Tabell 5.2 EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter sfp-status, EU-region, utdanningsnivå og kjønn. 4 kvartal 2013

	EU, Vest-Europa						EU, Øst-Europa					
	Kun oblig. Utd.		Videregående		Univ./Høysk.		Kun oblig. Utd.		Videregående		Univ./Høysk.	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatte	67,3	47,9	74,3	62,1	81,0	73,2	68,8	53,9	80,6	68,0	79,2	71,9
Under utdanning	9,4	15,9	2,6	4,3	1,3	1,8	7,1	15,7	0,3	1,6	0,3	1,2
Helt ledige	3,2	2,6	2,8	2,2	1,7	2,2	5,2	5,0	4,8	5,1	4,4	5,4
Arbeidsmarkedstiltak	0,4	0,4	0,3	0,6	0,1	0,5	0,3	1,2	0,2	0,9	0,2	1,1
Andre arbeidssøkende	0,1	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Arbeidsavkl,penger	1,0	1,4	0,7	1,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6	0,4	0,4
Sykepenger	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Varig uførepensjon	0,1	-	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Nedsatt arbeidsevne	0,2	0,3	0,3	0,6	0,1	0,2	0,1	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1
Div, pensjoner	0,1	-	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1
Sosialhjelp	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	0,1	0,1	0,0	0,1
Enslig forsørgerst,	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,1	-	0,1	-	0,0
Kontantstøtte	-	0,2	-	0,6	0,0	0,4	0,0	0,8	0,0	1,0	0,0	1,1
Ukjent status	17,9	30,5	18,5	27,6	15,1	20,9	17,9	21,8	13,1	22,0	15,2	18,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Ellers ser vi at en andel på 1,4 prosent mottar arbeidsavklaringspenger blant de lavest utdannede kvinnene fra EU-vest mot 1 prosent blant mennene på samme utdanningsnivå. Blant dem fra EU-øst er andelen av disse mottakerne under det halve, både blant menn og kvinner. De øvrige statusene utenfor arbeidsstyrken er også blant de lavest utdannede ganske marginale slik at ukjent status utgjør den største gruppen også blant dem. Blant kvinner fra de østeuropeiske landene ligger den på ca. 21 prosent, mens den er en del høyere blant de vesteuropeiske, på 30,5 prosent. Blant EU-menn på samme utdanningsnivå er tilsvarende andel helt lik i begge grupper, dvs. så vidt under 18 prosent.

I gruppene med fullført utdanning utover obligatorisk nivå, er som ventet sysselsettingsnivået høyere. Det er heller ikke overraskende å finne færre under utdanning her sammenliknet med dem som kun har grunnskole. Det er i første rekke her hovedskillet går mellom utdanningsgruppene. Mottakere av kun offentlige ytelser er ikke vesentlig større blant de lavest utdannede kontra de med videregående/høyere utdanning. Dette gjelder begge EU-grupper og begge kjønn. Når det gjelder ukjent status, ser vi imidlertid noe lavere andeler blant kvinner fra EU-land i vest med utdanning utover obligatorisk nivå. Særlig gjelder dette de med universitets- eller høyskoleutdanning som har ca. 21 prosent i ukjent status kontra 30,5 blant de lavest utdannede. Blant de østeuropeiske kvinnene er det derimot bare et par prosentpoeng som skiller mellom disse to gruppene mht. ukjent status (se også vedleggstabell A25).

5.3. Mange EU-kvinner med kort botid i ukjent status

I tabell 5.3 belyser vi forskjeller i SFP-status mellom EU-innvandrere med en botid fra 0-4 år og de som har bodd fra 5 til 8 år her i landet. Det viktigste skillet mellom de to botidsgruppene for kvinnenens del er en høyere sysselsettingsandel i gruppen med lengst botid og en markant lavere andel i ukjent status. Dette tyder på at mange av EU-kvinnene forsørgeres av sine ektefeller de første årene i Norge. Kvinner fra EU-landene i Vest-Europa med en botid på 0-4 år har så mange som 32,6 prosent i ukjent status, mens denne andelen er nede i 11,2 prosent i gruppen med botid på 5-8 år. Det samme mønsteret kan vi også observere blant de østeuropeiske kvinnene der andelen i ukjent status er henholdsvis 24,7 og 10,4 prosent innenfor de to botidsgruppene (se også vedleggstabell A26).

Tabell 5.3 EU-innvandrere etter sfp-status, region, botid og kjønn. Prosent. 4 kvartal 2013

	EU- Vest-Europa				EU- Øst-Europa			
	0 - 4 år		5 - 8 år		0 - 4 år		5 - 8 år	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatte	72,3	58,2	81,5	76,8	76,4	63,4	80,4	75,0
Under utdanning	3,7	5,1	4,1	6,3	2,0	4,0	2,2	5,9
Helt ledige	2,2	2,3	2,3	2,1	4,5	5,2	5,0	4,7
Arbeidsmarkedstiltak	0,2	0,6	0,1	0,4	0,2	1,0	0,3	1,1
Andre arbeidssøkende	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2
Arbeidsavkl,penger	0,2	0,3	1,3	1,6	0,2	0,2	1,0	1,1
Sykepenger	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Varig uførepensjon	-	-	0,1	0,2	0,0	-	0,1	0,1
Nedsatt arbeidsevne	0,0	0,2	0,4	0,6	0,1	0,1	0,2	0,4
Div, pensjoner	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2
Sosialhjelp	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Enslig forsørgerst,	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,1
Kontantstøtte	0,0	0,5	0,0	0,3	0,0	1,1	0,0	0,6
Ukjent status	21,1	32,6	9,7	11,2	16,5	24,7	10,4	10,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Ellers ser vi at gruppen under utdanning ligger noe høyere i botidsgruppen 5-8 år hos kvinner fra begge EU-regioner. Det går også fram av tabell 5.3 at det er blant kvinnene med lengst botid at vi ser et visst innslag av mottakere av arbeidsavklaringspenger, på henholdsvis 1,6 og 1,1 prosent i den vestlige og østlige gruppen.

Noe av de samme trekkene ser vi også blant menn, men sysselsettingsnivået ligger mye høyere enn hos kvinner blant dem med botid 0-4 år slik at andelen utenfor arbeidsstyrken er mindre blant disse mennene. Dermed framkommer det større kjønnsforskjeller i denne botidsgruppen mht. statuser utenfor arbeidsstyrken enn blant dem med lengre botid. Dette gjelder først og fremst ukjent status der kvinner ligger 11,5 prosentpoeng over menn i den vesteuropeiske gruppen. Blant de østeuropeiske er denne forskjellen litt mindre, på 8,2 prosentpoeng. Ellers er det noen forskjeller på et par prosentpoeng i kvinners favør mht. statusen under utdanning. De øvrige statusene utenfor arbeidsstyrken er like marginale hos menn som hos kvinner blant dem med kortest botid.

I gruppene med botid 5-8 år er kjønnsforskjellen mht. ukjent status sterkt redusert i den vesteuropeiske gruppen (kun 1,5 prosentpoeng) og fullstendig utjevnet i den østeuropeiske. Ellers ser vi at det også i denne botidsgruppen er en viss kjønnsforskjell i kvinners favør mht. gruppen under utdanning, dvs. 6,3 mot 4,1 prosent (EU-vest) og 5,9 mot 2,2 prosent (EU-øst).

5.4. En tredel av kvinnene som er familieinnvandrere er i ukjent status

Det går fram av tabell 5.4 at kjønnsforskjellene mht. sfp-statuser er ganske små blant de som er arbeidsinnvandrere i begge EU-gruppene. Sysselsettingsnivået er høyt hos begge kjønn og andelen tilsvarende lave på statusgruppene utenfor arbeidsstyrken. Ukjent status er mest utbredt i disse gruppene også, men andelen er ikke større enn på mellom 13 og litt under 15 prosent og kjønnsforskjellene helt marginale.

Når det gjelder familieinnvandrere, er bildet mer sammensatt og kjønnsforskjellene til dels store mhp. visse statuser. Det må her understrekes at de mannlige gruppene av familieinnvandrere er ganske små sammenliknet med arbeidsinnvandrere (se vedleggstabell A27). I den vesteuropeiske gruppen er kjønnsforskjellen i sysselsetting ganske liten, bare 2,1 prosentpoeng i menns favør, men hva enkelte andre sfp-statuser angår, er det store kjønnsforskjeller, men i ulik favør.

Tabell 5.4 EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter sfp-status, EU-region, innvandringsgrunn og kjønn . 4 kvartal 2013

	EU, Vest-Europa				EU, Øst-Europa			
	Arbeid		Familie		Arbeid		Familie	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatte	83,0	79,9	53,7	55,8	79,8	77,8	38,5	50,5
Under utdanning	0,4	0,9	24,2	9,4	0,1	0,7	40,9	9,2
Helt ledige	2,4	2,2	2,1	2,7	4,7	5,0	2,8	5,4
Arbeidsmarkedstiltak	0,2	0,4	0,5	1,0	0,2	0,7	0,7	1,5
Andre arbeidssøkende	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Arbeidsavkl.penger	0,6	0,9	0,9	0,8	0,5	0,4	0,2	0,6
Sykepenges	0,1	0,1	-	0,0	0,1	0,1	-	0,1
Varig uførepensjon	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0
Nedsatt arbeidsevne	0,2	0,2	0,3	0,5	0,1	0,2	0,1	0,2
Div. pensjoner	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
Sosialhjelp	0,1	0,1	0,4	0,1	0,1	0,1	0,3	0,2
Enslig forsørgerst,	-	0,0	-	0,1	-	0,0	-	0,1
Kontantstøtte	0,0	0,2	0,1	0,7	0,0	0,6	-	1,5
Ukjent status	13,1	14,8	17,2	28,5	14,4	14,2	16,2	30,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Et slående trekk ved tabell 5.4 er den høye andelen under utdanning blant mannlige familieinnvandrere, på 24,2 prosent i den vesteuropeiske gruppen og på nærmere 41 prosent blant de østeuropeiske mennene. Kvinnene ligger på litt over 9 prosent mht. denne statusen i begge grupper. Dette tyder på at mange av de mannlige familieinnvandrerne også kunne hatt utdanning som grunn til innvandring. Det må imidlertid presiseres at nærmere halvparten av disse mennene er under 20 år. Ellers er det en stor andel kvinner i ukjent status blant familieinnvandrere, på rundt 30 prosent i begge EU-grupper mot 16 og 17 prosent blant menn, noe som tyder på at mange kvinnelige familieinnvandrere forsørges av ektefellen.

5.5. Over 20 prosent av kvinner i parforhold med barn i ukjent status

Det er store kjønnsforskjeller mht. ukjent status blant de som lever i parforhold med barn i begge EU-gruppene (tabell 5.5). I den vesteuropeiske er andelen blant kvinner tre ganger så høy, dvs. 21,1 mot 6,8 prosent, mens den er over fem ganger så høy i den østeuropeiske, dvs. 25,1 mot 4,6 prosent. Det er ellers svært få mottakere offentlige ytelser blant EU-kvinnene utenfor arbeidsstyrken som lever i parforhold med barn, slik at det er rimelig å anta at denne gruppen i ukjent status forsørges av sine ektefeller.

Blant enslige uten barn er bildet noe annerledes. Kjønnsforskjellene mht. sysselsetting og statusene utenfor arbeidsstyrken er mye mindre enn i den andre samlivsgruppen. Blant de østeuropeiske EU-innvandrerne er det knapt noen forskjell mht. ukjent status, dvs. 17,6 prosent hos menn og 16,5 prosent hos kvinner. I den vesteuropeiske gruppen er disse andelene litt høyere, men kjønnsforskjellen likevel moderat, dvs. om lag 22 prosent (menn) og 28 prosent (kvinner).

Disse kvinnene i ukjent status har per definisjon ingen ektefelle til å forsørge seg, men noen kan leve med samboer uten at de har felles barn og forsørges av ham. Det må også understrekes at særlig de vesteuropeiske enslige mennene uten barn har en relativt høy andel i ukjent status. Disse kan også leve i tilsvarende samboerskap og forsørges av sin partner. Ellers er det rimelig å anta at særskilt unge, både menn og kvinner, antakelig forsørges av foreldre. Det må for øvrig tilføyes i denne sammenheng at utvandrede som ikke har meldt fra om dette, kan inngå i gruppen med ukjent status.

Vi ser for øvrig at enslige kvinner uten barn har andeler under utdanning på 10 prosent i begge EU-gruppene. Blant kvinner som lever i parforhold med barn ligger denne andelen på rundt bare én prosent. Enslige menn uten barn har også en viss andel under utdanning, men de er en del lavere enn hos kvinnene, dvs. 6,1 prosent (EU-vest) og 2,8 prosent (EU-øst). Blant menn som lever i parforhold med barn, er det knapt noen som er under utdanning (se også vedleggstabell A28).

Tabell 5.5 EU-innvandrere etter sfp status, EU-region, samlivsstatus og kjønn. Prosent. 4 kvartal 2013

	EU, Vest-Europa				EU, Øst-Europa			
	Parforhold m. barn		Enslig uten barn		Parforhold m. barn		Enslig uten barn	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatte	89,5	71,7	68,6	59,0	90,0	63,3	73,9	68,3
Under utdanning	0,3	1,2	6,1	10,1	0,1	0,9	2,8	10,0
Helt ledige	2,1	2,7	2,2	1,6	4,2	6,1	4,8	3,7
Arbeidsmarkedstiltak	0,1	0,7	0,2	0,3	0,2	1,5	0,2	0,5
Andre arbeidssøkende	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0
Arbeidsavkl,penger	0,7	0,6	0,5	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4
Sykepengar	-	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
Varig uførepensjon	0,0	0,0	0,0	0,1	-	-	0,0	0,0
Nedsatt arbeidsevne	0,2	0,4	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1
Div, pensjoner	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Sosialhjelp	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
Enslig forsørgerst,	-	-	-	-	-	-	-	0,0
Kontantstøtte	0,1	1,1	-	-	0,1	2,1	0,0	0,0
Ukjent status	6,8	21,1	21,9	27,9	4,6	25,1	17,6	16,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

6. Kvinner fra EU-øst og deres referansepersoner

Som del av prosjektet inngår også et kapittel der vi belyser referansepersonene som familieinnvandrede kvinner fra de østeuropeiske EU-landene er tilknyttet. I denne framstillingen vil også de øvrige innvandrerkvinnene fra denne regionen inngå som et sammenlikningsgrunnlag, det vil i hovedsak si de som er arbeidsinnvandrere samt et mindre antall med utdanning som innvandringsgrunn. Denne analysen vil dermed få mange likhetstrekk med foregående kapitler der betydningen av innvandringsgrunn ble belyst.

6.1. Demografiske beskrivelser

6.1.1. Referansepersonene

Av tabell 6.1. framgår det at de aller fleste familieinnvandrerne i denne utvalgte populasjonen (innvandret etter 2004) står registrert med en arbeidsinnvandrer som referanseperson. Denne personen vil etter alt å dømme være en ektefelle/samlivs-partner som disse kvinnene gjenforenes med, eller en de inngår ekteskap med i forbindelse med innvandringen til Norge. Av de 39,3 prosent som er familieinnvandrere står 34,6 prosentpoeng oppført med referanseperson. I all hovedsak dreier dette seg om arbeidsinnvandrere, noe som kanskje ikke er så overraskende sett på bakgrunn av den store mannlige arbeidsinnvandringen vi har hatt fra de nye EU-landene etter EU-utvidelsen i 2004.

I den videre framstillingen vil kvinnene i de øvrige gruppene bli klassifisert som «ikke-familieinnvandrere» og dermed i hovedsak bestå av arbeidsinnvandrere. Det skillet som da oppstår mellom hovedgruppene «familieinnvandrer med referanseperson arbeidsinnvandrer» og «ikke-familieinnvandrere» vil langt på vei være sammenfallende med skillet mellom familieinnvandrere og arbeidsinnvandrere blant EU-kvinnene fra Øst-Europa som er blitt belyst i noen sammenhenger i det foregående.

Tabell 6.1 Kvinner fra EU-land i Øst-Europa (innvandret etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn. 4. kvartal 2013

		Prosent
Familie m. ref. person arbeidsinnv.	14 658	34,6
Familie m. ukjent ref. person	1 998	4,7
Arbeid	23 269	55,0
Utdanning	1 276	3,0
Annet	114	0,3
Ukjent	996	2,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

6.1.2. Alder og botid

Familieinnvandrerne med arbeidsinnvandrere som referanseperson er de yngste i denne populasjonen med en gjennomsnittsalder på 32 år. Den relativt lille gruppen familieinnvandrere med ukjent referanseperson er eldst, 35,7 år i gjennomsnitt, mens de som ikke er familieinnvandrere har en gjennomsnittsalder på nærmere 33 år. Denne gruppen har for øvrig kortest botid (2,8 år i gjennomsnitt), mens familieinnvandrere med ukjent referanseperson har lengst botid (3,5 år i gjennomsnitt).

alder og botid (gjennomsnitt). 4. kvartal 2013

Tabell 6.2 Kvinner fra EU-land i Øst-Europa (innvandret etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn, alder og botid. 4. kvartal 2013

	Alder	Botid (år)
Familie m. ref. person arbeidsinnv.	32,0	3,1
Familie m. ukjent ref. person	35,7	3,5
Ikke-familieinnvandrer	32,9	2,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

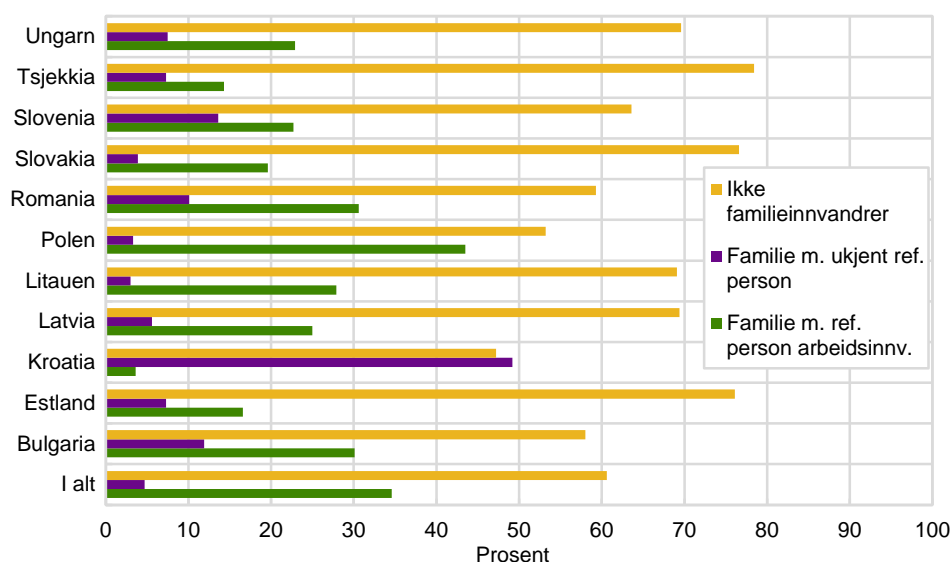
6.1.3. Nasjonaliteter

Det er innvandrerkvinner fra Polen som har høyest andel familieinnvandrere med arbeidsinnvandrer som referanseperson, på 43,5 prosent (figur 6.1). Dette henger naturlig nok sammen med den store arbeidsinnvandringen fra dette landet. Kvinnene fra Romania og Bulgaria har de nest største andelene, begge grupper på litt over 30 prosent.

Innvandrerkvinner fra Tsjekia, Slovakia og Estland har derimot en helt annen profil. Her er andelen ikke-familieinnvandrere (i hovedsak arbeidsinnvandrere) de desidert største, fra 76 til 78 prosent, og familieinnvandrede med arbeidsinnvandrer som referanseperson er blant de minste gruppene i figur 6.1. Men det er likevel kvinner fra Kroatia som har desidert lavest andel innenfor denne kategorien, på kun 3,6 prosent. Omtrent halvparten er derimot familieinnvandrere med ukjent referanseperson. Den kroatiske gruppen er imidlertid ganske liten, og dette landet fikk ikke EU-status før i 2013.

Det bør også nevnes at kvinner fra Latvia og Litauen har nokså høye andeler som ikke er familieinnvandrere, på over 69 prosent, og har andeler familieinnvandrede med arbeidsinnvandrer som referanseperson et godt stykke under gjennomsnittet for EU-kvinner (se også vedleggstabell A29).

Figur 6.1 Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og land. 4. kvartal 2013

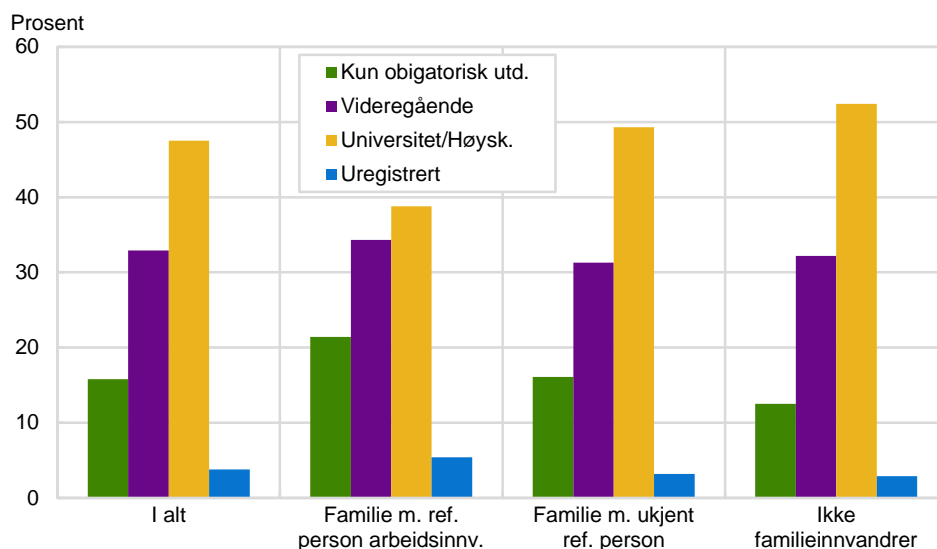

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

6.1.4. Utdanning

De som er familieinnvandrede med arbeidsinnvandrer som referanseperson har en litt avvikende profil mht. høyeste fullførte utdanningsnivå sammenliknet med de andre østeuropeiske kvinnene (figur 6.2). De har høyere andel med kun obligatorisk utdanning og lavere andel med universitets- eller høyskoleutdanning enn de andre to gruppene. Når det gjelder videregående utdanning, er de ganske lik de andre to gruppene. Her er det i det hele tatt liten forskjell mellom gruppene.

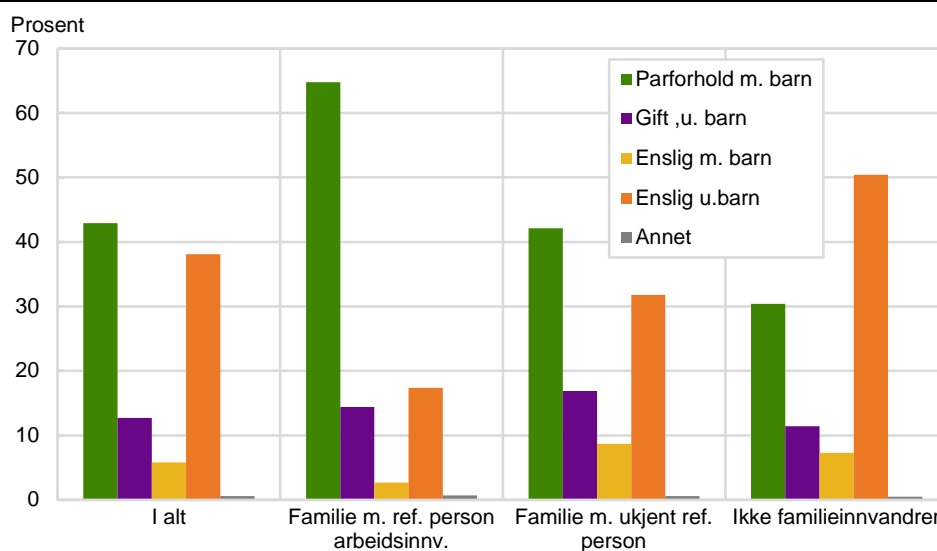
Det er de som ikke er familieinnvandrere som er de mest velutdannede. De har en andel med universitets- og høyskoleutdanning på over 52 prosent og ikke mer enn 12,5 prosent med kun obligatorisk utdanning. Det kan ellers tilføyes at familieinnvandrere med ukjent referanseperson også har mange på det høyeste utdanningsnivået, dvs. litt over 49 prosent (se også vedleggstabell A30).

Figur 6.2 Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og utdanning. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

6.1.5. Samlivsstatus

Ikke uventet finner vi høyest andel i parforhold med barn blant familieinnvandrede med arbeidsinnvandrer som referanseperson, på litt under 65 prosent (figur 6.3). Den andre gruppen av familieinnvandrere, med ukjent referanseperson, ligger her en del lavere på 42 prosent, mens de som ikke er familieinnvandrere har litt over 30 prosent som lever i parforhold med barn. I denne innvandrergruppen er halvparten enslige uten barn (se også vedleggstabell A30).

Figur 6.3 Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og samlivsstatus. 4. kvartal. 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

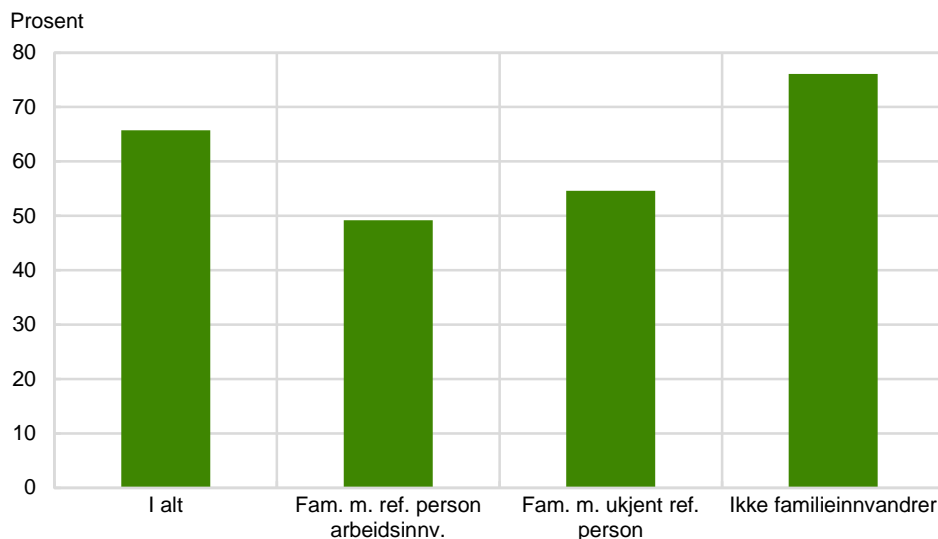
6.2. Sysselsetting

6.2.1. Sysselsettingsandeler

Familietilknyttede til arbeidsinnvandrere har lavest sysselsetting blant de østeuropeiske kvinnene med litt over 49 prosent, mens de som har ukjent referanseperson ligger på om lag 55 prosent (figur 6.4). Kvinnene som ikke er familieinnvandrere befinner seg derimot godt over snittet for østeuropeiske kvinner

med en andel sysselsatte på 76 prosent, noe som selvsagt må ses på bakgrunn av den høye forekomsten av arbeidsinnvandrere i denne gruppen.

Figur 6.4 Sysselsatte kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn . 4. kvartal 2013

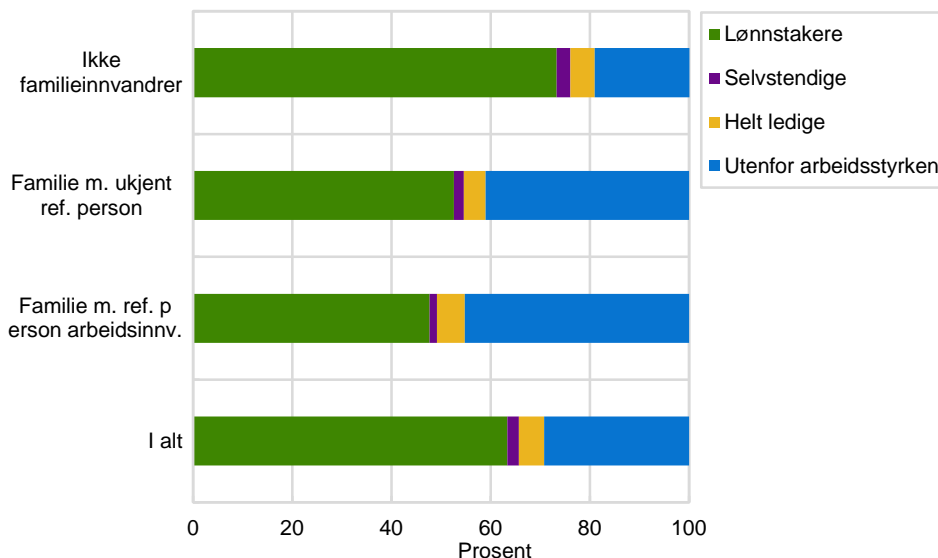
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

6.2.2. Yrkesstatus

Figur 6.5 viser at over 45 prosent av de familietilknyttede til arbeidsinnvandrere er utenfor arbeidsstyrken og at de med ukjent referanseperson ligger like under, på 41 prosent. Tilsvarende andel for de som ikke er familieinnvandrere er på under det halve, dvs. på 19 prosent. Når det gjelder ledighet som yrkesstatus, er det ikke fullt så store variasjoner mellom gruppene. Familietilknyttede til arbeidsinnvandrere hadde 5,6 prosent mens ikke-familieinnvandrere lå på 4,9 prosent ledige.

Ellers er andel selvstendig næringsdrivende blant de østeuropeiske kvinnene i alt, på 2,3 prosent, omtrent som på nivå med innvandrerkvinner generelt og kvinner i hele befolkningen, men det er noen variasjoner. Familietilknyttede til arbeidsinnvandrere hadde 1,5 prosent selvstendige, mens de som ikke er familieinnvandrere lå over snittet, på 2,8 prosent. De med ukjent referanseperson hadde 2 prosent selvstendige.

Figur 6.5 Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og yrkesstatus. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

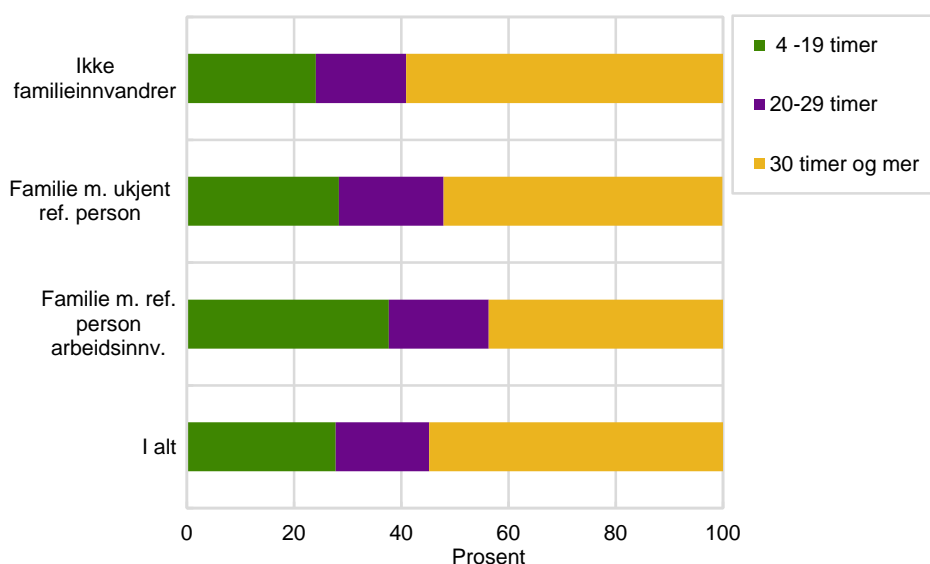
Ellers viser figur 6.5 at andel lønnstakere var 47,7 prosent blant familietilknyttede til arbeidsinnvandrere og 73,3 prosent blant ikke-familieinnvandrere. Familieinnvandrere med ukjent referanseperson hadde 52,6 prosent lønnstakere (se også vedleggstabell A32).

6.2.3. Arbeidstid

Familietilknyttede til arbeidsinnvandrere har lavest andel av de sysselsatte i heltidsjobber (definert som 30 timer eller mer per uke) med 43,7 prosent, mens de med ukjent referanseperson ligger litt høyere, på 52 prosent (figur 6.6). De østeuropeiske kvinnene som ikke er familieinnvandrere har høyest andel i heltid, på 59 prosent, noe som igjen må ses på bakgrunn av den sterke dominansen av arbeidsinnvandrere i denne gruppen.

Når det gjelder forekomsten av deltidsarbeid 20-29 timer per uke, er det bare mindre variasjoner mellom gruppene, og gjennomsnittet ligger på 17,4 prosent. Det er litt større variasjon hva kortest arbeidstid, 4-19 timer, angår. Familietilknyttede til arbeidsinnvandrere hadde en andel på 37,7 prosent, mens ikke-familieinnvandrere lå på 24 prosent. Familieinnvandrere med ukjent referanseperson lå her nærmere sistnevnte gruppe med en andel på 28,4 prosent (se også vedleggstabell A33).

Figur 6.6 Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og arbeidstid. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

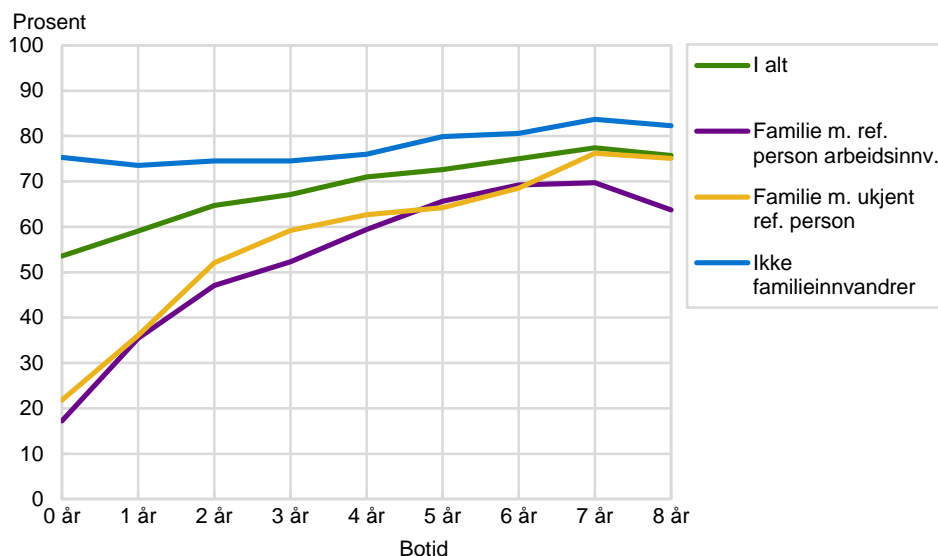
6.2.4. Botid

Når det gjelder sysselsettingsandeler etter botidsgrupper, viser figur 6.7 et kjent mønster, i det gruppen dominert av arbeidsinnvandrere, dvs. ikke-familieinnvandrere, er lite berørt av botiden i Norge. Nivået ligger på 75 prosent blant dem med en botid på mellom 0 og 4 år og over 80 prosent blant dem med en lengre botid. Kontrasten er stor til de to gruppene med familieinnvandrere som ligger langt under den andre gruppen blant dem med kort botid i Norge. Botiden har stor betydning for sysselsettingen blant familieinnvandrere, og nivået er atskillig høyere i gruppene med lengre botid, slik at avstanden til ikke-familieinnvandrere snevres inn, men noen tilnærming ser vi likevel ikke.

Det er også noen forskjeller mellom familietilknyttede til arbeidsinnvandrere og dem med ukjent referanseperson. Sistnevnte gruppe har noe høyere nivå blant dem med botid på mellom 2 og 4 år. Deretter er nivået ganske jevnt til vi kommer til gruppene med 7 års botid der vi ser en lavere sysselsetting blant familietilknyttede

til arbeidsinnvandrere. Blant dem lengst botid, dvs. 8 år, er forskjellen på over 11 prosentpoeng mellom disse to gruppene (se også vedleggstabell A34).

Figur 6.7 Sysselsatte kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og botid. 4. kvartal 2013

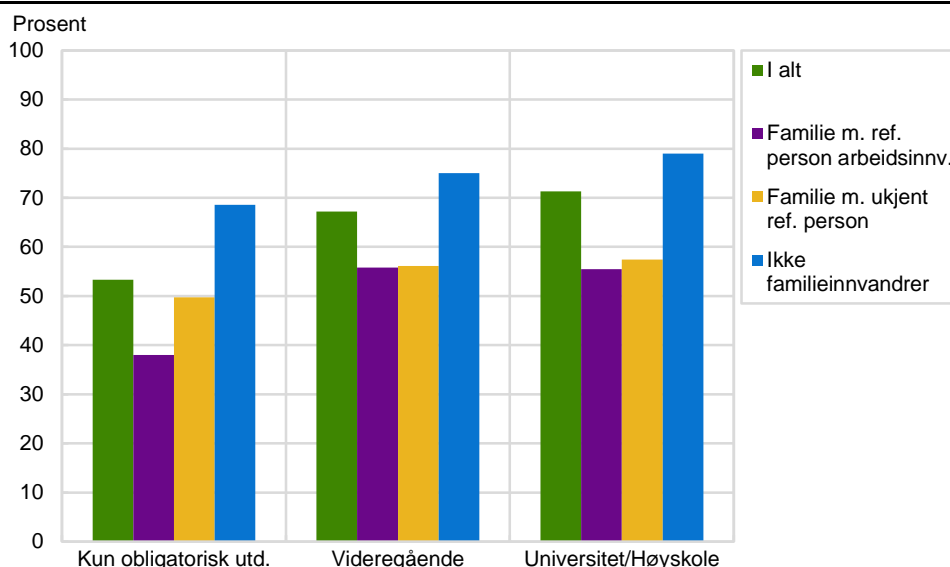

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

6.2.5. Utdanningsnivå

For alle tre gruppene øker sysselsettingsandelen med økende utdanningsnivå, men forskjellene mellom gruppene utjevnes ikke (figur 6.8). Blant dem som ikke er familieinnvandrere må sysselsettingen sies å være høy også blant de lavest utdannede, på 68,6 prosent som er over 30 prosentpoeng høyere enn hos familieinnvandrerne med arbeidsinnvandrer som referanseperson. Blant dem på videregående nivå er forskjellen mellom disse to gruppene noe mindre, på 19 prosentpoeng, mens tilsvarende differanse blant dem med universitets- eller høyskoleutdanning er 23,5 prosentpoeng. For begge gruppene som er familieinnvandrere ligger sysselsettningsnivået både på videregående og høyere nivå på litt over 55 prosent. Sammenlikner vi f.eks. med gruppen av ikke-familieinnvandrere med kun obligatorisk utdanning som har nærmere 70 prosent sysselsatte, må dette sies å være lavt (se også vedleggstabell A35).

Figur 6.8 Sysselsatte kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og utdanning. 4. kvartal 2013

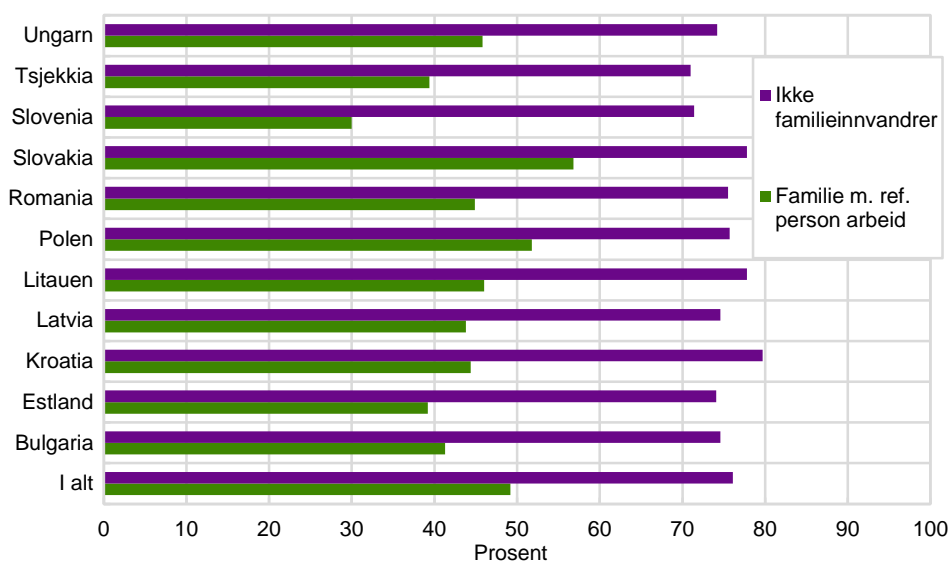
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

6.2.6. Nasjonaliteter

Blant familieinnvandrere med arbeidsinnvandrere som referanseperson er det kvinnene fra Slovakia og Polen som har høyest sysselsetting på henholdsvis 56,8 og 51,8 prosent (figur 6.9). Lavest sysselsetting i denne innvandrerguppen har de fra Slovenia og Estland med respektive 30 og 39,2 prosent sysselsatte. Også kvinnene fra Tsjekia ligger lavt i denne innvandrerguppen med 39,4 prosent sysselsatte.

Blant dem som ikke er familieinnvandrere, er det kvinnene fra Kroatia som har høyest sysselsetting, på 79,7 prosent. Ellers ligger de fra Slovakia og Litauen tett opptil, begge grupper med 77,8 prosent sysselsatte. Når det gjelder sysselsettingsforskjellen mellom disse to innvandrerguppene, er den størst blant dem fra Slovenia med 41,4 prosentpoeng og minst i den slovakiske gruppen, på 21 prosentpoeng. For øvrig er gruppen av familieinnvandrere med ukjent referanseperson utelatt, da denne ville gitt mange smågrupper på en fordeling etter enkeltland (se også vedleggstabell A36).

Figur 6.9 Sysselsatte kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og nasjonalitet. 4. kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

6.2.7. Næringer

Næringsgruppen forretningsmessig tjenesteyting er den største blant de øst-europeiske kvinnene totalt, og det er i første rekke den underliggende gruppen rengjøringsvirksomhet som trekker nivået opp (tabell 6.2). Andelen innenfor denne virksomheten er ganske lik blant familieinnvandrere med arbeidsinnvandrere som referanseperson og de som ikke er familieinnvandrere, dvs. litt over 18 prosent i begge grupper. I den førstnevnte gruppen er det likevel helse- og sosialtjenester som er størst, med 21,8 prosent. Blant de som ikke er familieinnvandrere er dette den nest største gruppen og utgjør litt over 15 prosent. Rengjøringsvirksomhet er den største gruppen her, og det kan også nevnes at andelen i industrivirksomhet, på 13,7 prosent, er noe større i denne innvandrerguppen enn i de øvrige.

Blant familieinnvandrere med ukjent referanseperson er helse- og sosialtjenester den desidert største næringsgruppen, med 25 prosent. Varehandel er den nest største, på litt under 11 prosent. Ellers utgjør rengjøringsvirksomhet litt over 10 prosent og er følgelig en atskillig mindre næringsgruppe blant disse innvandrerkvinnene (se også vedleggstabell A37).

Tabell 6.3 Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og næringsgruppe. Prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	Familie m. ref. person arbeidsinnv.	Familie m. ukjent ref. person	Ikke familieinnvandrere
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	2,5	1,5	0,7	3,0
05-09 Utvinning og bergverksdrift	0,5	0,3	1,2	0,6
10-33 Industri	12,3	9,4	7,1	13,7
35-39 Elektrisitet, vann, avløp, renovasjon	0,2	0,2	0,4	0,2
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	2,9	3,3	2,9	2,8
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	7,5	9,0	10,8	6,7
Av dette: 47 Detaljhandel	5,2	6,6	8,0	4,5
49-53 Transport og lagring	2,6	2,1	3,3	2,8
Av dette: 49,3 Landtransport med passasjerer	0,4	0,6	0,5	0,4
55 Overnattingsvirksomhet	7,8	6,7	5,0	8,4
56 Serveringsvirksomhet	7,3	5,6	5,9	8,0
58-63 Informasjon og kommunikasjon	0,8	0,5	1,5	0,8
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	0,2	0,1	0,6	0,3
68-75 Eiendomsdrift, teknisk tjenesteyting	3,7	3,0	3,5	4,0
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	25,1	26,2	16,6	25,2
Av dette: 78,2 Utleie av arbeidskraft	3,7	3,1	3,7	3,9
81,2 Rengjøringsvirksomhet	18,0	18,5	10,2	18,3
84 Off,adm.,forsvar, sosialforsikr,	1,1	1,4	3,5	0,9
85 Undervisning	3,5	4,3	6,9	3,0
86-88 Helse- og sosialtjenester	17,3	21,8	25,0	15,2
90-99 Private tjenester ellers, internasj, org,	3,7	3,5	4,4	3,8
Uoppgitt	0,8	1,2	0,7	0,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

6.2.8. Yrkesgrupper

Yrkesgruppen renholdere, hjelpearbeidere mv. er den desidert største blant familieinnvandrere med arbeidsinnvandrere som referanseperson (tabell 6.3). Den utgjør 40 prosent av de sysselsatte i denne innvandrerguppen og ligger dermed en del over de tilsvarende andelene i de øvrige to innvandrerguppene. Salgs- og serviceyrker utgjør den nest største yrkesgruppen blant familieinnvandrere med arbeidsinnvandrere som referanseperson med litt over 31 prosent. De to nevnte yrkesgruppene utgjør følgelig over 70 prosent av de sysselsatte i denne innvandrerguppen.

Også blant kvinnene som ikke er familieinnvandrere er yrkesgruppen renholdere, hjelpearbeidere mv. den største, med 34,4 prosent, mens salgs- og serviceyrker den nest største, med 22,6 prosent. Sistnevnte yrkesgruppe er følgelig noe mindre her enn i de andre to innvandrerguppene. Det må også nevnes at prosess- og maskinoperatører osv. utgjør nærmere 13 prosent blant ikke-familieinnvandrere, noe som må ses på bakgrunn av den utbredelsen som industrivirksomhet har i denne innvandrerguppen.

Familieinnvandrere med ukjent referanseperson er noe ulik de andre to innvandrerguppene. Det er salgs- og serviceyrker som er den største på 36,3 prosent, mens renholdere, hjelpearbeidere mv. utgjør 22,7 prosent av de sysselsatte i innvandrerguppen og er følgelig atskillig mindre her. For øvrig utgjør akademiske yrker litt over 14 prosent mot 10 prosent blant ikke-familieinnvandrere og kun 6,3 prosent i gruppen familieinnvandrere med arbeidsinnvandrere som referanseperson.

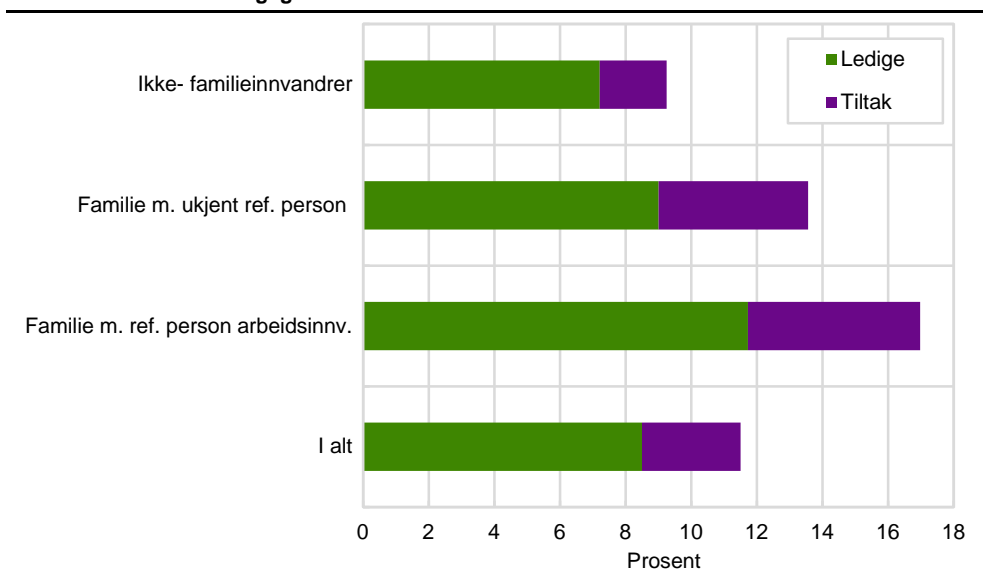
Tabell 6.4 Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og yrkesgruppe. 4. kvartal 2013

	I alt	Familie m. ref. person arbeidsinnv.	Familie m. ukjent ref. person	Ikke familieinnvandrere
I alt	27 813	7211	1090	19512
Ledere	577	103	22	452
Akademiske yrker	2 583	453	155	1975
Høyskole- og militære yrker	1 700	361	107	1232
Kontoryrker	1 832	406	84	1342
Salgs- og serviceyrker	7 049	2252	396	4401
Bønder. fiskere mv.	562	93	8	461
Håndverkere	578	134	25	419
Prosess- og maskinoperatører. transportarbeidere mv.	3 086	524	46	2516
Renholdere. hjelpearbeidere mv.	9 846	2885	247	6714
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0
Ledere	2,1	1,4	2,0	2,3
Akademiske yrker	9,3	6,3	14,2	10,1
Høyskole- og militære yrker	6,1	5,0	9,8	6,3
Kontoryrker	6,6	5,6	7,7	6,9
Salgs- og serviceyrker	25,3	31,2	36,3	22,6
Bønder. fiskere mv.	2,0	1,3	0,7	2,4
Håndverkere	2,1	1,9	2,3	2,1
Prosess- og maskinoperatører. transportarbeidere mv.	11,1	7,3	4,2	12,9
Renholdere. hjelpearbeidere mv.	35,4	40,0	22,7	34,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

6.3. Bruttoledige

Det er familieinnvandrere med arbeidsinnvandrere som referanseperson som har høyest andel bruttoledige (dvs. registrerte ledige + deltakere på arbeidsmarkeds-tiltak) på 17 prosent (figur 6.10). Familieinnvandrerne med ukjent referanseperson ligger litt under, på 13,6 prosent, mens de som ikke er familieinnvandrere er nede i 9,6 prosent bruttoledige. At sistnevnte gruppe kommer lavest, henger naturligvis sammen med det store innslaget av arbeidsinnvandrere vi finner der. For øvrig utgjør de som deltar på arbeidsmarkeds-tiltak omtrent en tredel av de bruttoledige i begge grupper av familieinnvandrere, mens tilsvarende andel blant de som ikke er familieinnvandrere er knapt en fjerdedel. Med andre ord spiller arbeidsmarkeds-tiltak en større rolle blant familieinnvandrerne enn blant de andre innvandrerkvinnene fra de østeuropeiske EU-landene.

Figur 6.10 Bruttoledige innvandrerkvinner fra EU-land i øst etter spesifisert innvandringsgrunn. 4 kvartal 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

6.4. Utenfor arbeidsstyrken

Vi finner over 30 prosent registrert med ukjent status i begge gruppene av familieinnvandrere (tabell 6.4). Ellers er gruppen under utdanning, på 9,7 prosent, den største av de kjente ikke-sysselsatte statusene blant familieinnvandrere med arbeidsinnvandrer som referanseperson. Blant familieinnvandrere med ukjent referanseperson er den også størst, men utgjør ikke mer enn 5,5 prosent. Hvis vi ser bort fra helt ledige og deltakere på arbeidsmarkedstiltak (som ikke samsvarer med de offisielle tallene i avsnittet over), er de resterende SFP-statusene blant familieinnvandrerne ganske små. Det kan nevnes at andelen mottakere av kontantstøtte (som eneste kjente status) er på 1,6 prosent blant familieinnvandrere med arbeidsinnvandrer som referanseperson, mens mottakere av arbeidsavklaringspenger er 1,2 prosent blant dem med ukjent referanseperson.

Når det gjelder gruppen ikke-familieinnvandrere er som kjent sysselsettingsandelen atskillig høyere og de registrerte SFP-statusene blant dem utenfor arbeidsstyrken stort sett helt marginale. Det må ellers legges til at andelen i ukjent status er omtrent det halve av det vi kunne observere blant familieinnvandrerne, dvs. 14,7 prosent (se også vedleggstabell A38).

Tabell 6.5 Innvandrerkvinner fra EU-land i øst etter sfp-status og spesifisert innvandringsgrunn. 4 kvartal 2013

	I alt	Familie m. ref. person arbeidsinnv.	Familie m. ukjent ref. person	Ikke familieinnvandrer
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatte	66,4	49,8	55,3	76,7
Under utdanning	4,5	9,7	5,5	1,4
Helt ledige	5,1	5,6	4,4	4,9
Arbidsmarkedstiltak	1,0	1,5	1,4	0,7
Andre arbeidssøkende	0,1	0,1	0,1	0,1
Arbeidsavkl,penger	0,4	0,5	1,2	0,4
Sykepenger	0,1	0,1	0,2	0,1
Varig uførepensjon	0,0	0,0	-	0,0
Nedsatt arbeidsevne	0,2	0,1	0,3	0,2
Div, pensjoner	0,1	0,0	0,3	0,1
Sosialhjelp	0,1	0,2	0,2	0,1
Enslig forsørgerst,	0,0	0,0	0,2	0,0
Kontantstøtte	1,0	1,6	0,8	0,6
Ukjent status	21,0	30,7	30,4	14,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

7. Oppsummering

Demografi

I alt 158 737 innvandrere fra EU-landene (utenom Norden) i alderen 15-74 år som bosatte seg etter 2004 var registrert som bosatt i Norge ved utgangen av 2013. Kvinneandelen blant dem var ca. 35 prosent, noe som utgjorde 55 178. Som andel av alle innvandrerkvinner bosatt etter 2004 utgjør disse EU-kvinnene 39 prosent. Gruppen fra de østeuropeiske landene er den desidert største blant EU-innvandrerne som har bosatt seg etter 2005 og utgjør nærmere 80 prosent av dem. Blant de østeuropeiske EU-innvandrerne utgjør kvinner ca. 34 prosent (42 311) og blant de vesteuropeiske, 39 prosent (12 867).

Blant kvinner fra Vest-Europa er nærmere 50 prosent arbeidsinnvandrere og blant de østeuropeiske litt over 56 prosent, mens familieinnvandrere utgjør 35,4 prosent av de vesteuropeiske kvinnene og 40,3 blant de østeuropeiske. Blant menn er arbeidsinnvandring helt dominerende, dvs. 81 prosent (EU-vest) og 95 prosent (EU-øst). De EU-kvinnene som er arbeidsinnvandrere teller i alt 29 500, og utgjør 24 prosent av alle arbeidsinnvandrere fra EU-landene. De kvinnelige familieinnvandrerne, på nærmere 21 100, utgjør omtrent 79 prosent av familieinnvandrere fra EU.

Over 70 prosent av EU-innvandrerne befinner seg i den mest yrkesaktive aldersgruppen mellom 25 og 44 år. Tilsvarende andel i majoritetsbefolkningen er 33 prosent. Mange av EU-innvandrerne i vår populasjon har relativt kort botid i Norge. I gjennomsnitt ligger botiden på rundt 3 år i begge EU-gruppene, og menn har bare marginalt lengre botid enn kvinner.

Kvinner fra de østeuropeiske EU-landene har høyest andel som lever i parforhold med barn i vår populasjon, på 43 prosent, mens om lag 39 prosent er enslige uten barn. Blant menn i denne EU-gruppen er sistnevnte samlivsstatus den desidert største og utgjorde godt over 70 prosent.

Over 40 prosent av de østeuropeiske innvandrerne kommer fra Polen. Den nest største gruppen har bakgrunn fra Litauen, på litt over 17 prosent. Blant de vesteuropeiske er Tyskland den største nasjonaliteten på nærmere 40 prosent, mens Storbritannia er den nest største og utgjør 15 prosent.

Blant kvinner fra EU-landene i Øst-Europa har 47,4 prosent fullført en universitets- eller høyskoleutdanning, og de ligger følgelig 7 prosentpoeng over kvinner i majoriteten mht. andel utdannede på dette nivået. Blant menn fra de østeuropeiske EU-landene er videregående utdanning mest utbredt med en andel på 52 prosent. For øvrig ligger andelen med kun grunnskole om lag seks, syv prosentpoeng lavere enn i majoriteten, både blant menn og kvinner i begge EU-gruppene.

Sysselsetting

Kvinner fra EU-landene i Vest- og Øst-Europa har henholdsvis 64 og 65,7 prosent sysselsatte. Dette er om lag 10 prosentpoeng over gjennomsnittet for innvandrerkvinner bosatt etter 2004 (54,6 prosent). I forhold til sysselsettingsnivået blant kvinner i majoriteten (15-66 år) som har 72,9 prosent sysselsatte, ligger de henholdsvis 9 og 7 prosentpoeng under.

Det er en differanse i andel sysselsatte på 11 prosentpoeng i menns favør i begge EU-gruppene. I majoriteten (15-66 år) ligger menn 5,2 prosentpoeng over kvinnene. For innvandrergruppene totalt finner vi en forskjell på 15,5 prosentpoeng i menns favør. Det er store kjønnsforskjeller i sysselsetting i de gruppene som har kortest botid. En stor andel av mennene, som i hovedsak er arbeidsinnvandrere, er i jobb allerede det første bosettingsåret i motsetning til kvinnene der sysselsettingen

er lav blant dem med en botid på under 3 år. I gruppene med en botid på 3 år er det imidlertid en klar tendens til innsnevring av kjønnsforskjellene, og blant de som har bodd i Norge fire, fem års tid eller mer er kjønnsforskjellene omtrent som i befolkningen utenom innvandrerguppen. Sysselsettingen blant EU-kvinnene i disse gruppene er for øvrig på nivå med majoritetskvinnene (15-66 år) eller litt over.

Kvinnene fra Vest-Europa har noe høyere andel utenfor arbeidsstyrken enn de fra Øst-Europa, henholdsvis 33,8 mot 29,2 prosent. Kvinner i befolkningen 15-66 år utenom innvandrerguppen har litt i overkant av 26 prosent utenfor arbeidsstyrken. I begge EU-gruppene finner vi en andel utenfor arbeidsstyrken som er om lag 11 prosentpoeng høyere blant kvinner enn menn. I majoriteten er ikke denne differansen større enn 4 prosentpoeng.

Kvinner fra Slovakia og Tyskland har høyest sysselsetting med henholdsvis 72,1 og 70,2 prosent. Dernest kommer kvinner fra Portugal og Litauen med sysselsettingsandeler litt i underkant av 70 prosent. Lavest sysselsetting finner vi blant kvinner fra Frankrike med 49 prosent. Ellers ligger kvinner fra Spania, Italia og Storbritannia et stykke under snittet for EU-kvinner totalt (på 65,3 prosent).

Innvandringsgrunn har større betydning for sysselsetting enn kjønn. Blant arbeidsinnvandrere er det en differanse på kun 3 prosentpoeng i menns favør. Videre ser vi at sysselsettingsnivået blant kvinnelige arbeidsinnvandrere ligger høyt over nivået blant mannlige familieinnvandrere (som vel og merke er en ganske liten gruppe). Det er også store forskjeller i sysselsetting mellom kvinnelige arbeidsinnvandrere og kvinnelige familieinnvandrere. Med andre ord kan kjønnsforskjellene i sysselsetting blant EU-innvandrerne i stor grad relateres til den store overvekten av arbeidsinnvandrere blant mennene.

Sysselsettingen blant EU-kvinner med lav utdanning skiller seg ikke nevneverdig ut fra majoritetskvinnenes på samme utdanningsnivå. På videregående nivå er det noe større forskjeller, 14,6 prosentpoeng (EU-vest) og 8,6 prosentpoeng (EU-øst). Blant kvinner med utdanning på universitets- og høyskolenivå er avstanden til samme utdanningsgruppe i majoriteten 15 prosentpoeng (EU-vest) og 16 prosentpoeng (EU-øst). For EU-menn er de tilsvarende differansene omtrent det halve i flere av gruppene.

Forskjellene i forhold til majoritetskvinnene reduseres imidlertid sterkt når vi holder innvandrere med botid på under 4 år utenfor. På videregående nivå er differansen bare 3 prosentpoeng blant de vesteuropeiske kvinnene, mens den omtrent er utjevnet blant de østeuropeiske. Blant dem med fullført universitets- eller høyskoleutdanning er de tilsvarende differansene henholdsvis 5,9 og 8,3 prosentpoeng. Blant EU-mennene har botid mindre betydning, slik at denne avgrensningen ikke gir samme sterke utslag på differansene i forhold til majoriteten.

Når vi sammenlikner sysselsettingen blant EU-kvinnene som lever i parforhold med barn med kvinner i majoriteten i samme samlivsstatus, er det ikke helt ubetydelige forskjeller som framkommer. Mens sistnevnte gruppe er oppe i 87 prosent sysselsatte, er de tilsvarende andelene for kvinner fra EU-vest, 70,5 prosent og 62,6 prosent for de fra EU-øst. De nordiske kvinnene er de som kommer nærmest majoriteten med om lag 79 prosent sysselsatte, mens de fra Asia, Afrika etc. ligger langt under, på 43,5 prosent.

Samlivsstatusen parforhold med barn har gjennomgående de største kjønnsforskjellene (i menns favør) i sysselsetting. Denne forskjellen er størst blant innvandrerne fra EU-land i øst, på 26,4 prosentpoeng. Blant de vesteuropeiske er

den noe mindre, på 18,3 prosentpoeng, men er likevel langt unna differansen på 6,2 prosentpoeng som vi finner i befolkningen utenom innvandregruppen. Den nordiske gruppen er den med minst kjønnsforskjell blant innvandrerne, med 13,7 prosentpoeng, mens innvandrere fra Asia, Afrika etc. har den nest største differansen, på 25,4 prosentpoeng.

Vi finner høyest sysselsetting blant innvandrerkvinner fra EU-land i øst i fylkene Troms (72,5 prosent), Finnmark og Sør-Trøndelag (begge 71,6 prosent). Når det gjelder menn fra samme EU-region, er det det Vestlandet som peker seg ut med høyest sysselsetting, dvs. 82,5 prosent i Rogaland og 81,6 prosent i Sogn og Fjordane. Også Møre og Romsdal ligger i dette høye sjiktet med 80,3 prosent sysselsatte.

Det er også Finnmark som har høyest sysselsetting blant kvinner fra de vest-europeiske EU-landene, med en andel på 75 prosent. Ellers ligger Aust-Agder høyt med 71,2 prosent sysselsatte. Blant menn i denne EU-gruppen lå også Rogaland høyt, med litt over 81 prosent. Der nest kom Buskerud med 80,7 prosent sysselsatte.

Sysselsatte kvinner fra EU-landene i Øst-Europa har en lavere andel i heltidsstillinger (30 timer og mer per uke) enn de fra Vest-Europa, henholdsvis 54,8 mot 65,2 prosent. De østeuropeiske kvinnene er i så henseende mer lik kvinner fra Asia, Afrika etc. som har en andel heltidsansatte på 54 prosent. De vesteuropeiske EU-kvinnene ligger også litt over majoritetskvinner som har 63,3 prosent heltids-sysselsatte, men de overstiger ikke de nordiske kvinnene som ligger høyt med 71,6 prosent.

Kvinner fra EU-landene i Øst-Europa skiller seg en del ut fra både de vest-europeiske kvinnene og majoritetskvinnene når det gjelder næringsgrupper. Den største næringsgruppen blant de sysselsatte østeuropeiske kvinnene er rengjøringsvirksomhet, der hele 18 prosent er sysselsatt. Blant kvinner i majoriteten er denne næringsgruppen helt marginal (0,4 prosent) og ikke større enn 2,5 prosent blant kvinner fra EU-vest. Den nest største næringsgruppen blant de østeuropeiske kvinnene er helse- og sosialtjenester, der 17,3 prosent er sysselsatt. Denne andelen ligger et godt stykke under de øvrige sysselsatte kvinnene som har denne næringsgruppen som den desidert største. Majoritetskvinnene har f.eks. en dobbelt så høy andel, på nærmere 35 prosent. Kvinnene fra EU-landene i øst er også ganske atypiske mht. industrinæringene, der 12,3 prosent er sysselsatt. Majoritetskvinner og kvinner fra EU-vest har henholdsvis 4,2 og 6,5 prosent sysselsatt i industri.

Kvinner fra de vesteuropeiske EU-landene er mer like majoritetskvinner når det gjelder næringsgrupper, men de har noe lavere andel innenfor helse- og sosialtjenester og litt høyere innenfor eiendomsdrift og teknisk tjenesteyting.

Bruttoledighet

Kvinner fra EU-landene i Øst-Europa har en andel bruttoledige (dvs. ledige + deltakere på tiltak) på 11,5 prosent mot 5,7 prosent blant de vesteuropeiske. For kvinner fra Asia, Afrika etc. er denne andelen på over 19 prosent, mens kvinner fra Norden hadde en bruttoledighet på 3,2 prosent. For kvinner i majoriteten lå andelen bruttoledige på 2 prosent.

Med unntak av den nordiske gruppen og befolkningen utenom innvandrerne, har kvinner gjennomgående høyere bruttoledighet enn menn. Denne kjønnsforskjellen er en del større i den østeuropeiske gruppen enn i den vesteuropeiske, dvs. 4,1 prosentpoeng mot 1,6 prosentpoeng, men det er i gruppen fra Asia, Afrika etc. at den er størst, på 5,6 prosentpoeng.

Bruttoledigheten blant EU-kvinner er en del lavere i gruppene med lengre botid samtidig som vi ser en viss tilnærming mellom menn og kvinner. Blant de østeuropeiske innvandrerne med lengst botid i vår populasjon, dvs. 8 år, ligger begge kjønn omtrent jevnt, på litt over 6 prosent bruttoledige.

Kvinnelige familieinnvandrere fra EU-landene i øst har desidert høyest andel bruttoledige på 16,5 prosent. Dette er mer enn 7 prosentpoeng høyere enn de kvinnelige arbeidsinnvandrerne fra samme region. Det er ellers mindre forskjell mellom menn og kvinner blant arbeidsinnvandrere, da det bare er 2 prosentpoeng (i kvinners favør) som skiller. Også blant innvandrerne fra EU-landene i Vest-Europa ser vi det samme mønsteret, men på et lavere nivå.

Blant de som har fullført videregående skole eller høyere utdanning, er nivået på de bruttoledige klart lavere hos alle, men dette skillet er ikke fullt så markant blant EU-innvandrerne som det er i majoriteten. Det vil si at bruttoledighet også har en viss utbredelse blant de med utdanning utover grunnskole i gruppen av EU-innvandrere. Det er kvinner fra de østeuropeiske landene som har de høyeste andelene bruttoledige på alle tre utdanningsnivå, dvs. litt over 14 prosent i gruppen med kun obligatorisk utdanning og litt i overkant av 11 prosent på begge nivåene over. Sett i forhold til kvinner i majoriteten ligger de 9 og 10 prosentpoeng over de respektive utdanningsgruppene.

Kvinner fra EU-landene i Vest-Europa ligger et godt stykke under de østeuropeiske kvinnene med en bruttoledighet på 8,3 prosent (obligatorisk utdanning), 6,7 prosent (videregående) og 4,9 prosent (universitet/høyskole).

Når vi ser på samlivsstatus, er det blant østeuropeiske kvinner som lever i parforhold med barn, at nivået på bruttoledighet er høyest, på 14,5 prosent. Enslige kvinner uten barn fra denne regionen ligger en del lavere, på 8 prosent. Også i den vesteuropeiske gruppen ser vi det samme mønsteret, men nivået er generelt lavere, og forskjellen mellom de to samlivsgruppene er heller ikke så stor, 6,6 prosent (parforhold med barn) og 4,6 prosent (enslige uten barn).

Utenfor arbeidsstyrken

Blant de som befinner seg utenfor arbeidsstyrken er utdanning den statusen som har høyest andeler av de kjente statusene, og i begge EU-gruppene er denne statusen mest utbredt blant kvinnene, dvs. 5,5 prosent blant kvinner fra EU-vest og 4,5 prosent blant de fra EU-øst.

Andelen under utdanning er desidert størst blant dem med kun obligatorisk utdanning. Nærmere 16 prosent av EU-kvinnene med kun grunnskole er under utdanning, både i den vestlige og østlige gruppen. Dette er den største andelen blant de kjente statusene utenfor arbeidsstyrken på dette utdanningsnivået. Blant EU-menn med kun obligatorisk utdanning er også gruppen under utdanning den største blant de registrerte statusene, men nivået her er noe lavere enn hos kvinnene, dvs. 7,1 prosent (EU-øst) og 9,4 prosent (EU-vest).

Mottak av offentlige ytelser som eneste registrerte status er lite utbredt blant EU-innvandrerne i vår populasjon, og det er heller ikke så store forskjeller mellom dem med kun grunnskole og dem med utdanning utover dette. «Ukjent status» er mest utbredt blant EU-kvinnene utenfor arbeidsstyrken, og denne andelen er høyest blant dem med botid på under fem år, dvs. 32,6 prosent (EU-vest) og 24,7 prosent (EU-øst). Blant dem med botid på 5-8 år er andelen i ukjent status redusert til rundt 10 prosent i begge grupper og er omtrent på mennenes nivå.

Det er primært blant familieinnvandrerne at ukjent status er utbredt. De kvinnelige arbeidsinnvandrerne er ganske like de mannlige i de fleste henseender. Andelene

utenfor arbeidsstyrken er omtrent like lave og fordelingen på statusene omtrent de samme. Dette gjelder begge EU-gruppene.

Referansepersoner

De aller fleste kvinnelige familieinnvandrere fra EU-øst i vår populasjon står registrert med en arbeidsinnvandrer som referanseperson. Denne personen vil etter alt å dømme være en ektefelle/samlivspartner som disse kvinnene er gjenforent med eller har inngått ekteskap med i forbindelse med innvandringen til Norge. Av de nærmere 40 prosent som er familieinnvandrere, står nesten 35 prosentpoeng oppført med referansepersoner som i all hovedsak er arbeidsinnvandrere.

Kvinnene i de øvrige gruppene består i alt vesentlig av arbeidsinnvandrere. Skillet mellom hovedgruppene «familieinnvandrer med referanseperson arbeidsinnvandrer» og «ikke-familieinnvandrer» vil dermed langt på vei være sammenfallende med skillet mellom familieinnvandrere og arbeidsinnvandrere blant EU-kvinnene fra Øst-Europa.

Referanser

SSBs statistikk over innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre
<http://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvbef/aar/2014-04-24>

Thorsdalen Bjørn (2016): «En demografisk beskrivelse av arbeidsinnvandrere fra EU/EØS og deres familier». Rapport 03/2016. Statistisk sentralbyrå.

Vedlegg A: Tabeller

Tabell A 1 EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn, region og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	15-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-66 år	67-74 år
I alt							
I alt	158 737	18 129	65 841	45 985	22 146	6 358	278
Menn	103 559	9 457	39 919	32 727	16 424	4 868	164
Kvinner	55 178	8 672	25 922	13 258	5 722	1 490	114
EU, Vest- Europa							
I alt	33 066	4 421	11 518	9 779	5 572	1 612	164
Menn	20 199	2 210	6 800	6 247	3 711	1 119	112
Kvinner	12 867	2 211	4 718	3 532	1 861	493	52
EU, Øst- Europa							
I alt	125 671	13 708	54 323	36 206	16 574	4 746	114
Menn	83 360	7 247	33 119	26 480	12 713	3 749	52
Kvinner	42 311	6 461	21 204	9 726	3 861	997	62
I alt							
I alt	100,0	11,4	41,5	29,0	14,0	4,0	0,2
Menn	100,0	9,1	38,5	31,6	15,9	4,7	0,2
Kvinner	100,0	15,7	47,0	24,0	10,4	2,7	0,2
EU, Vest- Europa							
I alt	100,0	13,4	34,8	29,6	16,9	4,9	0,5
Menn	100,0	10,9	33,7	30,9	18,4	5,5	0,6
Kvinner	100,0	17,2	36,7	27,5	14,5	3,8	0,4
EU, Øst- Europa							
I alt	100,0	10,9	43,2	28,8	13,2	3,8	0,1
Menn	100,0	8,7	39,7	31,8	15,3	4,5	0,1
Kvinner	100,0	15,3	50,1	23,0	9,1	2,4	0,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 2 EU-innvandrerere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og innvandringsgrunn. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	Arbeid	Familie	Flukt	Utdanning	Annet
I alt						
I alt	155774	123268	26749	82	5117	558
Menn	101949	93768	5667	43	2189	282
Kvinner	53825	29500	21082	39	2928	276
EU, Vest- Europa						
I alt	32213	22124	6381	19	3253	436
Menn	19703	15893	1955	12	1601	242
Kvinner	12510	6231	4426	7	1652	194
EU, Øst- Europa						
I alt	123561	101144	20368	63	1864	122
Menn	82246	77875	3712	31	588	40
Kvinner	41315	23269	16656	32	1276	82
I alt						
I alt	100,0	79,1	17,2	0,1	3,3	0,4
Menn	100,0	92,0	5,6	0,0	2,1	0,3
Kvinner	100,0	54,8	39,2	0,1	5,4	0,5
EU, Vest- Europa						
I alt	100,0	68,7	19,8	0,1	10,1	1,4
Menn	100,0	80,7	9,9	0,1	8,1	1,2
Kvinner	100,0	49,8	35,4	0,1	13,2	1,6
EU, Øst- Europa						
I alt	100,0	81,9	16,5	0,1	1,5	0,1
Menn	100,0	94,7	4,5	0,0	0,7	0,0
Kvinner	100,0	56,3	40,3	0,1	3,1	0,2
I alt						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Menn	65,4	76,1	21,2	52,4	42,8	50,5
Kvinner	34,6	23,9	78,8	47,6	57,2	49,5
EU, Vest- Europa						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Menn	61,2	71,8	30,6	63,2	49,2	55,5
Kvinner	38,8	28,2	69,4	36,8	50,8	44,5
EU, Øst- Europa						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Menn	66,6	77,0	18,2	49,2	31,5	32,8
Kvinner	33,4	23,0	81,8	50,8	68,5	67,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 3 EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn, region og familiesituasjon. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	Annet	Gift m.barn	Gift u.barn	Samboer m.felles barn	Enslig m. barn	Enslig u.barn
I alt							
I alt	158 737	1 244	36 809	13 506	7 834	3 368	95 976
Menn	103 559	838	18 062	6 563	4 005	442	73 649
Kvinner	55 178	406	18 747	6 943	3 829	2 926	22 327
EU, Vest-Europa							
I alt	33 066	348	7 622	3 363	2 554	617	18 562
Menn	20 199	193	4 197	1 786	1 539	139	12 345
Kvinner	12 867	155	3 425	1 577	1 015	478	6 217
EU, Øst-Europa							
I alt	125 671	896	29 187	10 143	5 280	2 751	77 414
Menn	83 360	645	13 865	4 777	2 466	303	61 304
Kvinner	42 311	251	15 322	5 366	2 814	2 448	16 110
I alt							
I alt	100,0	0,8	23,2	8,5	4,9	2,1	60,5
Menn	100,0	0,8	17,4	6,3	3,9	0,4	71,1
Kvinner	100,0	0,7	34,0	12,6	6,9	5,3	40,5
EU, Vest-Europa							
I alt	100,0	1,1	23,1	10,2	7,7	1,9	56,1
Menn	100,0	1,0	20,8	8,8	7,6	0,7	61,1
Kvinner	100,0	1,2	26,6	12,3	7,9	3,7	48,3
EU, Øst-Europa							
I alt	100,0	0,7	23,2	8,1	4,2	2,2	61,6
Menn	100,0	0,8	16,6	5,7	3,0	0,4	73,5
Kvinner	100,0	0,6	36,2	12,7	6,7	5,8	38,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 4 EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn og landbakgrunn. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	158737	103559	55178	100,0	100,0	100,0	100,0	65,2	34,8
Belgia	499	294	205	0,3	0,3	0,4	100,0	58,9	41,1
Bulgaria	3432	2034	1398	2,2	2,0	2,5	100,0	59,3	40,7
Estland	3787	2482	1305	2,4	2,4	2,4	100,0	65,5	34,5
Frankrike	2822	1672	1150	1,8	1,6	2,1	100,0	59,2	40,8
Hellas	984	620	364	0,6	0,6	0,7	100,0	63,0	37,0
Irland	456	336	120	0,3	0,3	0,2	100,0	73,7	26,3
Italia	1833	1214	619	1,2	1,2	1,1	100,0	66,2	33,8
Kroatia	600	350	250	0,4	0,3	0,5	100,0	58,3	41,7
Kypros	41	33	8	0,0	0,0	0,0	100,0	80,5	19,5
Latvia	7231	4539	2692	4,6	4,4	4,9	100,0	62,8	37,2
Litauen	27754	17224	10530	17,5	16,6	19,1	100,0	62,1	37,9
Luxembourg	19	11	8	0,0	0,0	0,0	100,0	57,9	42,1
Malta	24	13	11	0,0	0,0	0,0	100,0	54,2	45,8
Nederland	3126	1821	1305	2,0	1,8	2,4	100,0	58,3	41,7
Polen	68869	48281	20588	43,4	46,6	37,3	100,0	70,1	29,9
Portugal	1649	1036	613	1,0	1,0	1,1	100,0	62,8	37,2
Romania	7751	4551	3200	4,9	4,4	5,8	100,0	58,7	41,3
Slovakia	2950	2016	934	1,9	1,9	1,7	100,0	68,3	31,7
Slovenia	191	103	88	0,1	0,1	0,2	100,0	53,9	46,1
Spania	2877	1620	1257	1,8	1,6	2,3	100,0	56,3	43,7
Storbritannia	5024	3679	1345	3,2	3,6	2,4	100,0	73,2	26,8
Tsjekkia	1176	680	496	0,7	0,7	0,9	100,0	57,8	42,2
Tyskland	13199	7563	5636	8,3	7,3	10,2	100,0	57,3	42,7
Ungarn	1930	1100	830	1,2	1,1	1,5	100,0	57,0	43,0
Østerrike	513	287	226	0,3	0,3	0,4	100,0	55,9	44,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 5 EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn, region og utdanningsnivå. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	Kun oblig. utdanning	Videregående	Univ./ høyskole	Uoppgitt
I alt					
I alt	158 737	28 583	64 275	60 373	5 506
Menn	103 559	19 673	47 874	32 697	3 315
Kvinner	55 178	8 910	16 401	27 676	2 191
EU, Vest-Europa					
I alt	33 066	6 264	6 917	18 523	1 362
Menn	20 199	4 032	4 433	10 960	774
Kvinner	12 867	2 232	2 484	7 563	588
EU, Øst-Europa					
I alt	12 5671	22 319	57 358	41 850	4 144
Menn	83 360	15 641	43 441	21 737	2 541
Kvinner	42 311	6678	13 917	20 113	1 603
I alt					
I alt	100,0	18,0	40,5	38,0	3,5
Menn	100,0	19,0	46,2	31,6	3,2
Kvinner	100,0	16,1	29,7	50,2	4,0
EU, Vest-Europa					
I alt	100,0	18,9	20,9	56,0	4,1
Menn	100,0	20,0	21,9	54,3	3,8
Kvinner	100,0	17,3	19,3	58,8	4,6
EU, Øst-Europa					
I alt	100,0	17,8	45,6	33,3	3,3
Menn	100,0	18,8	52,1	26,1	3,0
Kvinner	100,0	15,8	32,9	47,5	3,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 6 EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn, region og bostedsfylke. 4. kvartal 2013

	I alt			EU-vest			EU-øst		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	158 737	103559	55178	33066	20199	12867	125671	83360	42311
01-Østfold	7 064	4722	2342	798	475	323	6266	4247	2019
02-Akershus	19 180	13143	6037	3084	1972	1112	16096	11171	4925
03-Oslo	24 645	16057	8588	6969	4327	2642	17676	11730	5946
04-Hedmark	3 455	2160	1295	672	373	299	2783	1787	996
05-Oppland	4 024	2566	1458	703	400	303	3321	2166	1155
06-Buskerud	9 894	6448	3446	1495	936	559	8399	5512	2887
07-Vestfold	6 665	4182	2483	1060	648	412	5605	3534	2071
08-Telemark	3277	2068	1209	845	480	365	2432	1588	844
09-Aust-Agder	2854	1740	1114	651	370	281	2203	1370	833
10-Vest-Agder	3765	2350	1415	1129	683	446	2636	1667	969
11-Rogaland	20468	13199	7269	4880	3087	1793	15588	10112	5476
12-Hordaland	18746	12222	6524	3865	2293	1572	14881	9929	4952
14-Sogn og Fjordane	3625	2320	1305	658	370	288	2967	1950	1017
15-Møre og Romsdal	10318	6793	3525	1730	1035	695	8588	5758	2830
16-Sør-Trøndelag	8357	5540	2817	2062	1278	784	6295	4262	2033
17-Nord-Trøndelag	2315	1607	708	369	223	146	1946	1384	562
18-Nordland	4417	2836	1581	805	483	322	3612	2353	1259
19-Troms	3477	2173	1304	1010	581	429	2467	1592	875
20-Finnmark	2191	1433	758	281	185	96	1910	1248	662

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 7 EU-innvandrere etter kjønn, region og bostedsfylke. Prosent. 4. kvartal 2013

	I alt			EU-vest			EU-øst			Befolkn. ekskl. innv.		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
01-Østfold	4,5	4,6	4,2	2,4	2,4	2,5	5,0	5,1	4,8	5,6	5,6	5,7
02-Akershus	12,1	12,7	10,9	9,3	9,8	8,6	12,8	13,4	11,6	10,8	10,7	11,0
03-Oslo	15,5	15,5	15,6	21,1	21,4	20,5	14,1	14,1	14,1	10,8	10,6	11,0
04-Hedmark	2,2	2,1	2,3	2,0	1,8	2,3	2,2	2,1	2,4	4,1	4,1	4,1
05-Oppland	2,5	2,5	2,6	2,1	2,0	2,4	2,6	2,6	2,7	3,9	3,9	3,9
06-Buskerud	6,2	6,2	6,2	4,5	4,6	4,3	6,7	6,6	6,8	5,2	5,2	5,3
07-Vestfold	4,2	4,0	4,5	3,2	3,2	3,2	4,5	4,2	4,9	4,9	4,8	4,9
08-Telemark	2,1	2,0	2,2	2,6	2,4	2,8	1,9	1,9	2,0	3,5	3,5	3,5
09-Aust-Agder	1,8	1,7	2,0	2,0	1,8	2,2	1,8	1,6	2,0	2,3	2,3	2,3
10-Vest-Agder	2,4	2,3	2,6	3,4	3,4	3,5	2,1	2,0	2,3	3,5	3,5	3,5
11-Rogaland	12,9	12,7	13,2	14,8	15,3	13,9	12,4	12,1	12,9	8,7	8,8	8,7
12-Hordaland	11,8	11,8	11,8	11,7	11,4	12,2	11,8	11,9	11,7	10,0	10,1	10,0
14-Sogn og Fjordane	2,3	2,2	2,4	2,0	1,8	2,2	2,4	2,3	2,4	2,2	2,2	2,1
15-Møre og Romsdal	6,5	6,6	6,4	5,2	5,1	5,4	6,8	6,9	6,7	5,3	5,4	5,1
16-Sør-Trøndelag	5,3	5,3	5,1	6,2	6,3	6,1	5,0	5,1	4,8	6,3	6,4	6,3
17-Nord-Trøndelag	1,5	1,6	1,3	1,1	1,1	1,1	1,5	1,7	1,3	2,8	2,8	2,8
18-Nordland	2,8	2,7	2,9	2,4	2,4	2,5	2,9	2,8	3,0	5,0	5,1	5,0
19-Troms	2,2	2,1	2,4	3,1	2,9	3,3	2,0	1,9	2,1	3,4	3,4	3,3
20-Finnmark	1,4	1,4	1,4	0,8	0,9	0,7	1,5	1,5	1,6	1,5	1,6	1,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 8 EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn, region og yrkesstatus. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	Lønns-takere	Selvstendig nærings-drivende	Helt ledige	Utenfor arbeidsstyrken
I alt					
I alt	158 737	110 503	4 731	6 743	36 760
Menn	103 559	75 699	3 484	4 303	20 073
Kvinner	55 178	34 804	1 247	2 440	16 687
EU, Vest-Europa					
I alt	33 066	22 554	866	731	8 915
Menn	20 199	14 589	593	447	4 570
Kvinner	12 867	7 965	273	284	4 345
EU, Øst-Europa					
I alt	125 671	87 949	3 865	6 012	27 845
Menn	83 360	61 110	2 891	3 856	15 503
Kvinner	42 311	26 839	974	2 156	12 342
I alt					
I alt	100,0	69,6	3,0	4,2	23,2
Menn	100,0	73,1	3,4	4,2	19,4
Kvinner	100,0	63,1	2,3	4,4	30,2
EU, Vest-Europa					
I alt	100,0	68,2	2,6	2,2	27,0
Menn	100,0	72,2	2,9	2,2	22,6
Kvinner	100,0	61,9	2,1	2,2	33,8
EU, Øst-Europa					
I alt	100,0	70,0	3,1	4,8	22,2
Menn	100,0	73,3	3,5	4,6	18,6
Kvinner	100,0	63,4	2,3	5,1	29,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 9 Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter land og kjønn. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	Differanse, menn – kvinner	
							Prosentpoeng	Prosent
I alt	115 234	79 183	36 051	72,6	76,5	65,3	11,2	17,2
Belgia	329	207	122	65,9	70,4	59,5	10,9	18,3
Bulgaria	2 436	1 562	874	71,0	76,8	62,5	14,3	22,9
Estland	2 484	1 614	870	65,6	65,0	66,7	-1,7	-2,5
Frankrike	1 723	1 158	565	61,1	69,3	49,1	20,2	41,1
Hellas	687	457	230	69,8	73,7	63,2	10,5	16,6
Irland	324	240	84	71,1	71,4	70,0	1,4	2,0
Italia	1 238	885	353	67,5	72,9	57,0	15,9	27,9
Kroatia	434	262	172	72,3	74,9	68,8	6,1	8,9
Kypros	28	22	6	68,3	66,7	75,0	-8,3	-11,1
Latvia	4 982	3 212	1 770	68,9	70,8	65,8	5,0	7,6
Litauen	20 211	13 020	7 191	72,8	75,6	68,3	7,3	10,7
Luxembourg	9	6	3	47,4	54,5	37,5	17,0	45,3
Malta	15	9	6	62,5	69,2	54,5	14,7	27,0
Nederland	2 321	1 446	875	74,2	79,4	67,0	12,4	18,5
Polen	50 947	37 670	13 277	74,0	78,0	64,5	13,5	20,9
Portugal	1 285	859	426	77,9	82,9	69,5	13,4	19,3
Romania	5 723	3 659	2 064	73,8	80,4	64,5	15,9	24,7
Slovakia	2 282	1 609	673	77,4	79,8	72,1	7,7	10,7
Slovenia	118	66	52	61,8	64,1	59,1	5,0	8,5
Spania	1 757	1 069	688	61,1	66,0	54,7	11,3	20,7
Storbritannia	3 591	2 808	783	71,5	76,3	58,2	18,1	31,1
Tsjekkia	815	493	322	69,3	72,5	64,9	7,6	11,7
Tyskland	9 765	5 810	3 955	74,0	76,8	70,2	6,6	9,4
Ungarn	1 382	834	548	71,6	75,8	66,0	9,8	14,8
Østerrike	348	206	142	67,8	71,8	62,8	9,0	14,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 10 Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og botid. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	0 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år
I alt										
I alt	115 234	15 505	16 791	17 271	15 127	11 896	14 105	12 891	7 392	4 256
Menn	79 183	11 093	11 745	12 080	9 754	7 527	9 566	9 365	5 195	2 858
Kvinner	36 051	4 412	5 046	5 191	5 373	4 369	4 539	3 526	2 197	1 398
EU, Vest-Europa										
I alt	23 420	3 090	3 059	2 702	2 568	2 444	3 328	2 812	1 982	1 435
Menn	15 182	2 127	2 066	1 801	1 632	1 489	2 082	1 810	1 270	905
Kvinner	8 238	963	993	901	936	955	1 246	1 002	712	530
EU, Øst-Europa										
I alt	91 814	12 415	13 732	14 569	12 559	9 452	10 777	10 079	5 410	2 821
Menn	64 001	8 966	9 679	10 279	8 122	6 038	7 484	7 555	3 925	1 953
Kvinner	27 813	3 449	4 053	4 290	4 437	3 414	3 293	2 524	1 485	868
I alt										
I alt	72,6	68,1	67,9	70,0	70,5	74,9	77,1	78,4	80,3	80,3
Menn	76,5	77,9	73,3	72,9	73,3	77,4	79,2	79,6	81,3	82,2
Kvinner	65,3	51,7	58,0	63,9	66,1	70,9	73,2	75,1	77,9	76,6
EU, Vest-Europa										
I alt	70,8	60,4	64,2	67,1	67,5	73,7	77,3	79,0	82,2	81,4
Menn	75,2	70,3	70,8	71,2	71,3	75,8	78,8	80,9	84,2	83,4
Kvinner	64,0	46,1	53,7	60,3	61,7	70,7	74,8	75,6	78,9	78,2
EU, Øst-Europa										
I alt	73,1	70,4	68,8	70,5	71,2	75,2	77,1	78,2	79,6	79,7
Menn	76,8	80,0	73,9	73,2	73,6	77,8	79,3	79,3	80,5	81,6
Kvinner	65,7	53,6	59,1	64,7	67,1	71,0	72,6	75,0	77,4	75,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 11 Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	15-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-74 år
I alt						
I alt	115 234	8 433	49 790	35 992	16 812	4 207
Menn	79 183	4 702	32 012	26 456	12 683	3 330
Kvinner	36 051	3 731	17 778	9 536	4 129	877
EU, Vest-Europa						
I alt	23 420	1 330	8 883	7 853	4 294	1 060
Menn	15 182	738	5 474	5 229	2 961	780
Kvinner	8 238	592	3 409	2 624	1 333	280
EU, Øst-Europa						
I alt	91 814	7103	40 907	28 139	12 518	3 147
Menn	64 001	3964	26 538	21 227	9 722	2 550
Kvinner	27 813	3139	14 369	6 912	2 796	597
I alt						
I alt	72,6	46,5	75,6	78,3	75,9	63,4
Menn	76,5	49,7	80,2	80,8	77,2	66,2
Kvinner	65,3	43,0	68,6	71,9	72,2	54,7
EU, Vest-Europa						
I alt	70,8	30,1	77,1	80,3	77,1	59,7
Menn	75,2	33,4	80,5	83,7	79,8	63,4
Kvinner	64,0	26,8	72,3	74,3	71,6	51,4
EU, Øst-Europa						
I alt	73,1	51,8	75,3	77,7	75,5	64,8
Menn	76,8	54,7	80,1	80,2	76,5	67,1
Kvinner	65,7	48,6	67,8	71,1	72,4	56,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 12 Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og innvandringsgrunn. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	Arbeid	Familie	Annet	Uoppgitt
I alt					
I alt	115 234	97 452	13 164	2 574	2 044
Menn	79 183	74 555	2 438	1 044	1 146
Kvinner	36 051	22 897	10 726	1 530	898
EU, Vest-Europa					
I alt	23 420	18 037	3 459	1 349	575
Menn	15 182	13 097	1 034	702	349
Kvinner	8 238	4 940	2 425	647	226
EU, Øst-Europa					
I alt	91 814	79 415	9 705	1 225	1 469
Menn	64 001	61 458	1 404	342	797
Kvinner	27 813	17 957	8 301	883	672
I alt					
I alt	72,6	79,1	49,2	44,7	69,0
Menn	76,5	79,5	43,0	41,5	71,2
Kvinner	65,3	77,6	50,9	47,2	66,4
EU, Vest-Europa					
I alt	70,8	81,5	54,2	36,4	67,4
Menn	75,2	82,4	52,9	37,8	70,4
Kvinner	64,0	79,3	54,8	34,9	63,3
EU, Øst-Europa					
I alt	73,1	78,5	47,6	59,8	69,6
Menn	76,8	78,9	37,8	51,9	71,5
Kvinner	65,7	77,2	49,8	63,5	67,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 13 Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og utdanningsnivå. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	Kun obligatorisk utdanning	Videregående	Universitet/Høyskole	Uoppgitt
EU, Vest-Europa					
I alt	23 420	3 745	4 791	14 289	595
Menn	15 182	2 690	3 271	8 814	407
Kvinner	8 238	1 055	1 520	5 475	188
EU, Øst-Europa					
I alt	91 814	14 189	44 011	31 374	2 240
Menn	64 001	10 629	34 655	17 031	1 686
Kvinner	27 813	3 560	9 356	14 343	554
Befolkningen 15-66 år ekskl. innvandrere					
I alt	2 188 909	409 475	959 633	813 168	6 633
Menn	1 140 281	230 274	549 996	356 246	3 765
Kvinner	1 048 628	179 201	409 637	456 922	2 868
EU, Vest-Europa					
I alt	70,8	59,8	69,3	77,1	43,7
Menn	75,2	66,7	73,8	80,4	52,6
Kvinner	64,0	47,3	61,2	72,4	32,0
EU, Øst-Europa					
I alt	73,1	63,6	76,7	75,0	54,1
Menn	76,8	68,0	79,8	78,4	66,4
Kvinner	65,7	53,3	67,2	71,3	34,6
Befolkningen 15-66 år ekskl. innvandrere					
I alt	74,8	55,4	79,8	88,2	10,3
Menn	76,6	58,4	83,2	89,2	11,2
Kvinner	72,9	52,0	75,8	87,4	9,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 14 Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og samlivsstatus. Absolutte tall og i prosent. 4. kv. 2013

	I alt	Parforhold m. barn	Gift u. barn	Enslig m. barn	Enslig u. barn	Annet
Befolkningen 15-66 år ekskl. innvandrere						
I alt	2 188 909	902 584	280 576	155 092	844 719	5 938
Menn	1 140 281	468 569	141 187	40 530	487 240	2 755
Kvinner	1 048 628	434 015	139 389	114 562	357 479	3 183
EU, Vest-Europa						
I alt	23 420	8 222	2 486	482	12 045	185
Menn	15 182	5 091	1 465	113	8 410	103
Kvinner	8 238	3 131	1 021	369	3 635	82
EU, Øst-Europa						
I alt	91 814	25 902	7 756	2 089	55 677	390
Menn	64 001	14 542	4 149	254	44 767	289
Kvinner	27 813	11 360	3 607	1 835	10 910	101
Befolkningen 15-66 år ekskl. innvandrere						
I alt	74,8	90,2	72,2	80,4	63,2	74,9
Menn	76,6	93,3	78,1	87,8	64,5	74,7
Kvinner	72,9	87,1	67,0	78,1	61,5	75,1
EU, Vest-Europa						
I alt	70,8	80,8	73,9	78,1	64,9	53,2
Menn	75,2	88,8	82,0	81,3	68,1	53,4
Kvinner	64,0	70,5	64,7	77,2	58,5	52,9
EU, Øst-Europa						
I alt	73,1	75,2	76,5	75,9	71,9	43,5
Menn	76,8	89,0	86,9	83,8	73,0	44,8
Kvinner	65,7	62,6	67,2	75,0	67,7	40,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 15 Sysselsatte etter kjønn, EU-region og bostedsfylke. 4. kvartal 2013

	Sysselsatte 15-66 år ekskl. innv.			EU, Vest-Europa ¹			EU, Øst-Europa ¹		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2 260 579	1 187 395	1 073 184	33 066	20 199	12 867	125 671	83 360	42 311
01-Østfold	118 207	62 141	56 066	798	475	323	6 266	4 247	2 019
02-Akershus	249 183	128 975	120 208	3 084	1 972	1 112	16 096	11 171	4 925
03-Oslo	254 420	128 403	126 017	6 969	4 327	2 642	17 676	11 730	5 946
04-Hedmark	86 372	45 748	40 624	672	373	299	2 783	1 787	996
05-Oppland	87 233	46 190	41 043	703	400	303	3 321	2 166	1 155
06-Buskerud	118 011	61 876	56 135	1 495	936	559	8 399	5 512	2 887
07-Vestfold	104 166	54 667	49 499	1 060	648	412	5 605	3 534	2 071
08-Telemark	75 373	39 629	35 744	845	480	365	2 432	1 588	844
09-Aust-Agder	49 304	26 027	23 277	651	370	281	2 203	1 370	833
10-Vest-Agder	78 568	41 608	36 960	1 129	683	446	2 636	1 667	969
11-Rogaland	208 262	110 117	98 145	4 880	3 087	1 793	15 588	10 112	5 476
12-Hordaland	232 204	122 401	109 803	3 865	2 293	1 572	14 881	9 929	4 952
14-Sogn og Fjordane	51 713	27 459	24 254	658	370	288	2 967	1 950	1 017
15-Møre og Romsdal	120 466	65 047	55 419	1 730	1 035	695	8 588	5 758	2 830
16-Sør-Trøndelag	144 125	76 528	67 597	2 062	1 278	784	6 295	4 262	2 033
17-Nord-Trøndelag	62 964	33 592	29 372	369	223	146	1 946	1 384	562
18-Nordland	110 531	58 712	51 819	805	483	322	3 612	2 353	1 259
19-Troms	76 082	40 325	35 757	1 010	581	429	2 467	1 592	875
20-Finnmark	33 395	17 950	15 445	281	185	96	1 910	1 248	662

¹ Bosatt etter 2004

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 16 Sysselsatte etter kjønn, EU-region og bostedsfylke. I prosent av bosatte i hver gruppe. 4. kvartal 2013

	Sysselsatte 15-66 år ekskl. innv.			EU, Vest-Europa ¹			EU, Øst-Europa ¹		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	69,5	72,1	66,9	70,8	75,2	64,0	73,1	76,8	65,7
01-Østfold	64,6	67,7	61,5	65,2	66,7	62,8	70,7	75,3	61,0
02-Akershus	70,7	73,1	68,3	72,2	76,4	64,8	69,9	72,9	63,1
03-Oslo	72,5	73,8	71,2	72,5	77,0	65,3	70,4	73,0	65,2
04-Hedmark	65,3	68,5	62,1	61,8	67,3	54,8	68,9	73,5	60,6
05-Oppland	68,2	71,4	65,0	66,7	70,8	61,4	73,0	75,4	68,5
06-Buskerud	69,3	72,1	66,5	75,0	80,7	65,5	73,2	77,7	64,6
07-Vestfold	66,0	69,1	62,9	71,6	73,9	68,0	72,8	77,1	65,3
08-Telemark	65,8	68,5	63,2	65,8	68,5	62,2	70,0	72,7	65,0
09-Aust-Agder	65,6	68,3	62,9	71,3	71,4	71,2	68,0	73,8	58,5
10-Vest-Agder	68,5	71,6	65,3	73,8	78,3	66,8	70,3	74,3	63,3
11-Rogaland	73,3	76,1	70,4	75,6	81,1	66,1	77,2	82,5	67,4
12-Hordaland	71,2	73,6	68,6	66,1	71,4	58,5	74,3	78,7	65,6
14-Sogn og Fjordane	72,8	74,8	70,6	67,5	73,5	59,7	76,9	81,6	67,9
15-Møre og Romsdal	70,5	73,7	67,1	76,1	80,4	69,6	76,2	80,3	68,0
16-Sør-Trøndelag	70,2	73,1	67,2	64,5	67,5	59,4	75,4	77,2	71,6
17-Nord-Trøndelag	68,5	71,7	65,1	69,6	72,6	65,1	72,7	76,2	64,1
18-Nordland	67,3	69,7	64,8	67,3	69,4	64,3	74,4	77,6	68,2
19-Troms	69,1	71,2	66,9	65,7	68,0	62,7	76,1	78,1	72,5
20-Finnmark	67,6	68,8	66,3	72,2	70,8	75,0	74,6	76,2	71,6

¹ Bosatt etter 2004

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 17 Sysselsatte etter næring, EU- region og kjønn. 4. kvartal 2013

	Sysselsatte ekskl. innv.			EU, Vest-Europa ¹			EU, Øst-Europ ¹		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2 260 579	1 187 395	1 073 184	23 420	15 182	8 238	91 814	64 001	27 813
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	58 782	46 345	12 437	282	202	80	3 089	2 392	697
05-09 Utvinning og bergverksdrift	57 802	46 329	11 473	1 512	1 139	373	695	549	146
10-33 Industri	193 709	148 685	45 024	2 687	2 155	532	14 919	11 498	3 421
35-39 Elektrisitet, vann, avløp, renovasjon	27 425	21 795	5 630	143	117	26	871	812	59
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	171 948	157 048	14 900	2 115	2 036	79	23 517	22 708	809
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	324 256	168 568	155 688	1 952	1 209	743	6 986	4 906	2 080
Av dette: 47 Detaljhandel	185 901	62 770	123 131	931	367	564	2 316	877	1 439
49-53 Transport og lagring	121 091	94 762	26 329	1 016	833	183	5 262	4 527	735
Av dette: 49.3 Landtransport med passasjerer	21 316	18 565	2 751	256	215	41	1 315	1 196	119
55 Overnattingsvirksomhet	17 467	6 484	10 983	709	391	318	2 998	816	2 182
56 Serveringsvirksomhet	36 114	12 704	23 410	1 375	953	422	3 661	1 636	2 025
58-63 Informasjon og kommunikasjon	81 738	57 451	24 287	972	754	218	584	370	214
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	45 851	23 627	22 224	179	123	56	92	24	68
68-75 Eiendomsdrift, teknisk tjenesteyting	144 578	87 413	57 165	2 534	1 722	812	3 398	2 371	1 027
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	90 878	51 506	39 372	1 697	1 049	648	16 676	9 687	6 989
Av dette: 78.2 Utleie av arbeidskraft	25 215	13 831	11 384	677	489	188	8 130	7 099	1 031
81.2 Rengjøringsvirksomhet	8 808	4 256	4 552	362	155	207	6 238	1 224	5 014
84 Off.adm.,forsvar, sosialforsikr.	152 638	79 274	73 364	403	201	202	378	59	319
85 Undervisning	186 201	63 160	123 041	2 024	960	1 064	1 297	321	976
86-88 Helse- og sosialtjenester	453 821	80 726	373 095	2 843	816	2 027	5 396	593	4 803
90-99 Private tjenester ellers, internasj. org.	85 241	35 461	49 780	890	480	410	1 579	545	1 034
Uoppgitt	11 039	6 057	4 982	87	42	45	416	187	229

¹ Bosatt etter 2004

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 18 Sysselsatte etter yrkesgruppe, EU- region og kjønn. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	Sysselsatte ekskl. innv.			EU, Vest-Europa ¹			EU, Øst-Europa ¹		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2 260 579	1 187 395	1 073 184	23 420	15 182	8 238	91 814	64 001	27 813
Ledere	192 837	125 165	67 672	967	690	277	1 441	864	577
Akademiske yrker	493 331	189 402	303 929	6 332	3 514	2 818	3 877	1 294	2 583
Høyskole- og militære yrker	427 934	264 838	163 096	4 262	3 120	1 142	4 605	2 905	1 700
Kontoryrker	167 598	65 802	101 796	1 202	620	582	3 822	1 990	1 832
Salgs- og serviceyrker	498 828	146 137	352 691	4 128	1 863	2 265	10 530	3 481	7 049
Bønder, fiskere mv,	55 624	44 044	11 580	319	245	74	2 699	2 137	562
Håndverkere	196 421	184 708	11 713	3 073	2 974	99	31 733	31 155	578
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere mv,	148 424	128 846	19 578	1 488	1 265	223	12 909	9 823	3 086
Renholdere, hjelpearbeidere mv,	79 582	38 453	41 129	1 649	891	758	20 198	10 352	9 846
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ledere	8,5	10,5	6,3	4,1	4,5	3,4	1,6	1,3	2,1
Akademiske yrker	21,8	16,0	28,3	27,0	23,1	34,2	4,2	2,0	9,3
Høyskole- og militære yrker	18,9	22,3	15,2	18,2	20,6	13,9	5,0	4,5	6,1
Kontoryrker	7,4	5,5	9,5	5,1	4,1	7,1	4,2	3,1	6,6
Salgs- og serviceyrker	22,1	12,3	32,9	17,6	12,3	27,5	11,5	5,4	25,3
Bønder, fiskere mv,	2,5	3,7	1,1	1,4	1,6	0,9	2,9	3,3	2,0
Håndverkere	8,7	15,6	1,1	13,1	19,6	1,2	34,6	48,7	2,1
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere mv,	6,6	10,9	1,8	6,4	8,3	2,7	14,1	15,3	11,1
Renholdere, hjelpearbeidere mv,	3,5	3,2	3,8	7,0	5,9	9,2	22,0	16,2	35,4

¹ Bosatt etter 2004

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 19 Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region og status. Absolutte tall og i prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013

	I alt	Ledige	På tiltak
I alt			
I alt	9 883	8 380	1 503
Menn	5 950	5 478	472
Kvinner	3 933	2 902	1 031
EU, Vest-Europa			
I alt	1 147	931	216
Menn	658	574	84
Kvinner	489	357	132
EU, Øst-Europa			
I alt	8 736	7 449	1 287
Menn	5 292	4 904	388
Kvinner	3 444	2 545	899
I alt			
I alt	7,9	6,7	1,2
Menn	6,8	6,3	0,5
Kvinner	10,2	7,5	2,7
EU, Vest-Europa			
I alt	4,7	3,8	0,9
Menn	4,1	3,6	0,5
Kvinner	5,7	4,2	1,5
EU, Øst-Europa			
I alt	8,7	7,4	1,3
Menn	7,4	6,9	0,5
Kvinner	11,5	8,5	3,0

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 20 Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter land og kjønn. Absolutte tall og i prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	9883	5950	3933	7,9	6,8	10,2
Belgia	17	9	8	5,1	4,2	6,7
Bulgaria	233	109	124	9,0	6,7	12,9
Estland	212	137	75	7,8	7,5	8,3
Frankrike	90	48	42	5,1	4,1	7,1
Hellas	70	43	27	9,5	8,6	11,2
Irland	16	14	2	4,6	5,3	2,3
Italia	73	40	33	5,7	4,3	8,8
Kroatia	32	15	17	6,6	5,3	8,6
Kypros	-	-	-	-	-	-
Latvia	516	316	200	9,6	8,9	10,8
Litauen	1885	1056	829	8,5	7,3	10,7
Luxembourg	-	-	-	-	-	-
Malta	-	-	-	-	-	-
Nederland	71	49	22	3,1	3,3	2,6
Polen	5056	3247	1809	9,0	7,7	12,6
Portugal	86	42	44	6,2	4,5	9,8
Romania	428	199	229	7,0	5,1	10,4
Slovakia	192	116	76	7,4	6,3	9,9
Slovenia	17	8	9	12,8	9,8	17,7
Spania	144	68	76	7,7	5,9	10,4
Storbritannia	126	93	33	3,6	3,4	4,3
Tsjekia	60	33	27	7,1	6,2	8,6
Tyskland	432	238	194	4,1	3,7	4,7
Ungarn	105	56	49	7,1	6,1	8,8
Østerrike	16	9	7	4,4	4,1	4,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 21 Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og botid. Absolutte tall og i prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013

	I alt	0 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år
I alt										
I alt	9 883	867	1 434	1 781	1 599	1 145	1 215	1 043	531	268
Menn	5 950	411	811	1 108	948	621	736	752	389	174
Kvinner	3 933	456	623	673	651	524	479	291	142	94
EU, Vest-Europa										
I alt	1 147	146	129	160	152	156	178	103	68	55
Menn	658	69	70	97	96	79	96	66	53	32
Kvinner	489	77	59	63	56	77	82	37	15	23
EU, Øst-Europa										
I alt	8 736	721	1305	1 621	1 447	989	1037	940	463	213
Menn	5 292	342	741	1 011	852	542	640	686	336	142
Kvinner	3 444	379	564	610	595	447	397	254	127	71
I alt										
I alt	7,9	5,5	8,0	9,4	9,5	8,7	7,7	7,3	6,5	5,8
Menn	6,8	3,7	6,4	8,2	8,6	7,3	6,8	7,1	6,6	5,5
Kvinner	11,5	10,6	13,2	13,1	12,4	12,0	11,0	9,3	7,9	7,5
EU, Vest-Europa										
I alt	4,7	4,8	4,2	5,8	5,6	5,9	5,0	3,4	3,2	3,6
Menn	4,1	3,3	3,4	5,2	5,5	4,8	4,2	3,4	3,8	3,3
Kvinner	5,7	8,3	5,9	6,8	5,7	7,6	6,2	3,5	2,0	4,1
EU, Øst-Europa										
I alt	8,6	5,7	8,8	10,0	10,3	9,3	8,6	8,3	7,7	6,9
Menn	7,4	3,7	6,9	8,7	9,2	7,9	7,5	7,9	7,5	6,6
Kvinner	10,2	10,1	11,8	12,1	11,2	11,0	9,7	7,7	6,1	6,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 22 Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og utdanningsnivå. 4. kvartal 2013

	I alt	Kun oblig. utd.	Videregående	Univ./ Høyskole	Uoppgitt
I alt					
I alt	9 883	1 944	4 259	3 577	103
Menn	5 950	1 303	3 013	1 581	53
Kvinner	3 933	641	1 246	1 996	50
EU, Vest-Europa					
I alt	1 147	292	291	543	21
Menn	658	200	185	265	8
Kvinner	489	92	106	278	13
EU, Øst-Europa					
I alt	8 736	1 652	3 968	3 034	82
Menn	5 292	1 103	2 828	1 316	45
Kvinner	3 444	549	1 140	1 718	37

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 23 Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og samlivsstatus. Absolutte tall og i prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013

	I alt	Parforhold m. barn	Gift u. barn	Enslig m. barn	Enslig u. barn	Annet
I alt						
I alt	9 883	3 149	887	346	5 453	48
Menn	5 950	1 142	380	34	4 363	31
Kvinner	3 933	2 007	507	312	1 090	17
EU, Vest-Europa						
I alt	1 147	388	132	42	578	7
Menn	658	178	62	11	405	2
Kvinner	489	210	70	31	173	5
EU, Øst-Europa						
I alt	8 736	2 761	755	304	4 875	41
Menn	5 292	964	318	23	3 958	29
Kvinner	3 444	1 797	437	281	917	12
I alt						
I alt	7,9	8,5	7,9	12,0	7,4	7,9
Menn	7,4	6,0	6,9	8,3	7,9	9,0
Kvinner	10,2	12,9	10,0	12,7	7,2	9,4
EU, Vest-Europa						
I alt	4,7	4,5	5,0	7,8	4,6	3,7
Menn	4,1	3,3	4,0	8,4	4,6	1,8
Kvinner	5,7	6,6	6,4	7,7	4,6	6,3
EU, Øst-Europa						
I alt	8,6	9,7	8,8	13,0	8,0	9,7
Menn	6,8	5,3	6,2	8,3	7,4	7,2
Kvinner	11,5	14,5	11,0	13,7	8,0	11,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 24 Innvandrere (bosatt etter 2004) etter sfp-status, landgruppe og kjønn. 4. kvartal 2013

	EU, Vest-Europa		EU, Øst-Europa		Norden		Asia, Afrika etc.		Befolkn. 15-66 år ekskl. innvandrere	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I alt	20 199	12 867	83 360	42 311	15 699	11 923	56 420	71 489	1 488 717	1 438 298
Sysselsatte	15 298	8 339	64 705	28 094	13 061	9 550	31 275	30 428	1 144 837	1 051 445
Under utdanning	783	712	1 735	1 897	412	583	7 057	7 409	133 991	131 885
Helt ledige	447	284	3 856	2 156	363	212	2 405	3 146	18 822	13 789
Arbeidsmarkedstiltak	36	67	166	427	16	13	660	1 121	2 549	1 969
Andre										
arbeidssøkende	18	16	98	48	11	15	151	177	1 208	940
Arbeidsavkl.penger	121	99	385	186	128	97	674	823	26 165	38 098
Sykepenger	10	9	54	34	13	10	36	55	980	1 099
Varig uførepensjon	10	7	24	7	22	10	139	115	80 889	113 449
Nedsatt arbeidsevne	34	39	88	69	54	27	515	800	11 099	12 420
Div. pensjoner	16	9	11	27	28	15	158	372	23 298	19 862
Sosialhjelp	21	13	58	59	41	48	1 379	1 910	6 236	3 155
Enslig forsørgerst,	-	4	-	20	-	4	4	497	48	2 007
Kontantstøtte	4	52	24	410	2	35	13	1 080	49	1 638
Introduksjonsordning	-	-	-	-	-	-	3 543	4 238	-	-
Ukjent status	3 401	3 217	12 156	8 877	1 547	1 304	8 411	19 318	38 546	46 542

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 25 EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter sfp-status, EU-region, utdanningsnivå og kjønn. 4 kvartal 2013

	EU, Vest-Europa						EU, Øst-Europa					
	Kun oblig. Utd.		Videregående		Univ./Høysk.		Kun oblig. Utd.		Videregående		Univ./Høysk.	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I alt	4 032	2 232	4 433	2 484	10 960	7 563	15 641	6 678	43 441	13 917	21 737	20 113
Sysselsatte	2 712	1 070	3 295	1 542	8 874	5 535	10 759	3 600	35 009	9 466	17 210	14 464
Under utdanning	380	354	117	108	142	138	1 103	1 048	129	226	69	234
Helt ledige	130	57	124	54	187	163	807	334	2 068	714	957	1 089
Arbeidsmarkedstiltak	15	9	12	16	9	41	45	78	84	132	36	216
Andre arbeidssøkende	6	9	5	3	7	4	13	5	56	19	28	24
Arbeidsavkl.penger	41	32	31	36	49	31	61	36	246	78	78	72
Sykepenges	4	3	2	1	4	5	12	6	31	14	11	14
Varig uførepensjon	4	-	2	3	4	4	6	4	12	1	6	2
Nedsatt arbeidsevne	10	7	12	14	12	18	19	18	49	30	20	20
Div. pensjoner	4	-	4	4	8	5	2	5	5	8	4	14
Sosialhjelp	6	4	8	2	6	7	16	26	32	17	10	15
Enslig forsørgerst,	-	1	-	1	-	2	-	6	-	8	-	6
Kontantstøtte	-	5	-	15	3	32	2	55	15	139	7	214
Ukjent status	720	681	821	685	1 655	1 578	2 796	1 457	5 705	3 065	3 301	3 729

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 26 EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter botid, kjønn, region og sfp-status. 4 kvartal 2013

	EU- Vest-Europa				EU- Øst-Europa			
	0 - 4 år		5 - 8 år		0 - 4 år		5 - 8 år	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I alt	12 728	8 297	7 471	4 570	57 124	31 341	26 236	10 970
Sysselsatte	9 207	4 829	6 091	3 510	43 623	19 870	21 082	8 224
Under utdanning	475	423	308	289	1 155	1 253	580	644
Helt ledige	275	189	172	95	2 548	1 635	1 308	521
Arbeidsmarkedstiltak	28	51	8	16	99	309	67	118
Andre arbeidssøkende	9	7	9	9	44	29	54	19
Arbeidsavkl.penger	25	24	96	75	114	60	271	126
Sykepenges	4	6	6	3	31	17	23	17
Varig uførepensjon	-	-	10	7	4	-	20	7
Nedsatt arbeidsevne	6	13	28	26	32	26	56	43
Div. pensjoner	6	3	10	6	5	9	6	18
Sosialhjelp	10	7	11	6	30	41	28	18
Enslig forsørgerst.	-	2	-	2	-	10	-	10
Kontantstøtte	3	39	1	13	20	343	4	67
Ukjent status	2 680	2 704	721	513	9 419	7 739	2 737	1 138

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 27 EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter innv.grunn, EU-region, kjønn og sfp-status. 4 kvartal 2013

	EU, Vest-Europa				EU, Øst-Europa			
	Arbeid		Familie		Arbeid		Familie	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I alt	15 893	6 231	1 955	4 426	77 875	23 269	3 712	16 656
Sysselsatte	13 187	4 980	1 049	2 469	62 123	18 111	1 430	8 411
Under utdanning	57	56	474	418	81	161	1 518	1 531
Helt ledige	378	138	42	119	3 664	1 153	103	903
Arbeidsmarkedstiltak	24	22	10	44	134	161	27	254
Andre arbeidssøkende	11	6	3	10	96	30	2	15
Arbeidsavkl.penger	97	57	18	37	365	85	7	92
Sykepenges	10	7	-	2	54	23	-	11
Varig uførepensjon	8	3	2	4	17	2	7	4
Nedsatt arbeidsevne	25	13	6	23	81	39	4	26
Div. pensjoner	6	4	4	2	10	12	1	13
Sosialhjelp	13	4	8	6	40	24	11	28
Enslig forsørgerst,	-	1	-	3	-	10	-	10
Kontantstøtte	2	15	2	29	24	148	-	250
Ukjent status	2 075	925	337	1 260	11 186	3 310	602	5 108

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 28 EU-innvandrere etter samlivsstatus, EU-region, kjønn og sfp-status. 4 kvartal 2013

	EU, Vest-Europa				EU, Øst-Europa			
	Parforhold m. barn		Enslig uten barn		Parforhold m. barn		Enslig uten barn	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I alt	5736	4440	12345	6217	16331	18136	61304	16110
Sysselsatte	5131	3184	8471	3667	14693	11475	45284	11010
Under utdanning	20	55	748	628	19	172	1703	1610
Helt ledige	121	121	276	97	682	1102	2920	597
Arbeidsmarkedstiltak	8	32	22	21	37	265	110	84
Andre arbeidssøkende	6	7	11	5	15	28	73	7
Arbeidsavkl.penger	43	25	60	37	81	76	258	64
Sykepenger	-	3	9	3	12	19	36	6
Varig uførepensjon	1	2	5	4	-	-	19	6
Nedsatt arbeidsevne	10	19	18	10	18	34	64	21
Div, pensjoner	1	1	11	5	1	1	9	19
Sosialhjelp	3	4	15	4	8	16	47	22
Enslig forsørgerst,	-	-	-	-	-	-	-	2
Kontantstøtte	4	51	-	-	10	387	12	3
Ukjent status	388	936	2699	1736	755	4561	10769	2659

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 29 Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og land. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	Familie m. ref. person arbeidsinnv.	Familie m. ukjent ref. person	Ikke familie- innvandrere
I alt	42311	14658	1998	25655
Bulgaria	1398	421	166	811
Estland	1305	217	95	993
Kroatia	250	9	123	118
Latvia	2692	674	151	1867
Litauen	10530	2934	321	7275
Polen	20588	8959	672	10957
Romania	3200	980	324	1896
Slovakia	934	183	36	715
Slovenia	88	20	12	56
Tsjekkia	496	71	36	389
Ungarn	830	190	62	578
I alt	100,0	34,6	4,7	60,6
Bulgaria	100,0	30,1	11,9	58,0
Estland	100,0	16,6	7,3	76,1
Kroatia	100,0	3,6	49,2	47,2
Latvia	100,0	25,0	5,6	69,4
Litauen	100,0	27,9	3,0	69,1
Polen	100,0	43,5	3,3	53,2
Romania	100,0	30,6	10,1	59,3
Slovakia	100,0	19,6	3,9	76,6
Slovenia	100,0	22,7	13,6	63,6
Tsjekkia	100,0	14,3	7,3	78,4
Ungarn	100,0	22,9	7,5	69,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 30 Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og utdanning. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	Kun obligatorisk utd.	Videregående	Universitet/Høysk.	Uregistrert
I alt	42 311	6 678	13 917	20 113	1 603
Familie m. ref. person arbeidsinnv.	14 658	3 137	5 033	5 692	796
Familie m. ukjent ref. person	1 998	322	626	986	64
Ikke-familieinnvandrere	25 655	3 219	8 258	13 435	743
I alt	100,0	15,8	32,9	47,5	3,8
Familie m. ref. person arbeidsinnv.	100,0	21,4	34,3	38,8	5,4
Familie m. ukjent ref. person	100,0	16,1	31,3	49,3	3,2
Ikke-familieinnvandrere	100,0	12,5	32,2	52,4	2,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 31 Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og samlivsstatus. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	Annet	Parforhold med barn	Gift uten barn	Enslig med barn	Enslig uten barn
I alt	42 311	251	18 136	5 366	2 448	16 110
Familie m. ref. person arbeidsinnv.	14 658	102	9 500	2 112	393	2 551
Familie m. ukjent ref. person	1 998	11	841	338	173	635
Ikke-familieinnvandrere	25 655	138	7 795	2 916	1 882	12 924
I alt	100,0	0,6	42,9	12,7	5,8	38,1
Familie m. ref. person arbeidsinnv.	100,0	0,7	64,8	14,4	2,7	17,4
Familie m. ukjent ref. person	100,0	0,6	42,1	16,9	8,7	31,8
Ikke-familieinnvandrere	100,0	0,5	30,4	11,4	7,3	50,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 32 Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og yrkesstatus. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal. 2013

	I alt	Lønns-takere	Selvstendig nærings-drivende	Helt ledige	Utenfor arbeidsstyrken	Sysselsatte i alt
I alt	42 311	26 839	974	2 156	12 342	27 813
Familie m. ref. person arbeidsinnv.	14 658	6 996	215	815	6 632	7 211
Familie m. ukjent ref. person	1 998	1 050	40	88	820	1 090
Ikke-familieinnvandrere	25 655	18 793	719	1 253	4 890	19 512
I alt	100,0	63,4	2,3	5,1	29,2	65,7
Familie m. ref. person arbeidsinnv.	100,0	47,7	1,5	5,6	45,2	49,2
Familie m. ukjent ref. person	100,0	52,6	2,0	4,4	41,0	54,6
Ikke-familieinnvandrere	100,0	73,3	2,8	4,9	19,1	76,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 33 Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og arbeidstid. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	4 - 19 timer	20-29 timer	30 timer og mer
I alt	27 813	7 738	4 830	15245
Familie m. ref. person arbeidsinnv.	7 211	2 720	1 338	3153
Familie m. ukjent ref. person	1 090	310	213	567
Ikke-familieinnvandrere	19 512	4 708	3 279	11525
I alt	100,0	27,8	17,4	54,8
Familie m. ref. person arbeidsinnv.	100,0	37,7	18,6	43,7
Familie m. ukjent ref. person	100,0	28,4	19,5	52,0
Ikke-familieinnvandrere	100,0	24,1	16,8	59,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 34 Sysselsatte kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spes. innvandringsgrunn og botid (år). Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	0 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år
I alt	27 813	3 449	4 053	4 290	4 437	3 414	3 293	2 524	1 485	868
Familie m. ref. person arbeidsinnv.	7 211	375	810	990	1 055	796	1 414	1 031	533	207
Familie m. ukjent ref. person	1 090	55	109	171	154	84	95	115	144	163
Ikke-familieinnvandrere	19 512	3 019	3 134	3 129	3 228	2 534	1 784	1 378	808	498
I alt	65,7	53,6	59,1	64,7	67,1	71,0	72,6	75,0	77,4	75,7
Familie m. ref. person arbeidsinnv.	49,2	17,2	35,4	47,1	52,3	59,4	65,6	69,2	69,7	63,7
Familie m. ukjent ref. person	54,6	21,8	36,1	52,1	59,2	62,7	64,2	68,5	76,2	75,1
Ikke-familieinnvandrere	76,1	75,3	73,5	74,5	74,5	76,0	79,9	80,6	83,7	82,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 35 Sysselsatte kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og utdanning. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	Kun oblig, utd.	Videregående	Univ./Høyskole	Uoppgitt
I alt	27813	3560	9356	14343	554
Familie m. ref. person arbeidsinnv.	7211	1192	2810	3161	48
Familie m. ukjent ref. person	1090	160	351	566	13
Ikke-familieinnvandrere	19512	2208	6195	10616	493
I alt	65,7	53,3	67,2	71,3	34,6
Familie m. ref. person arbeidsinnv.	49,2	38,0	55,8	55,5	6,0
Familie m. ukjent ref. person	54,6	49,7	56,1	57,4	20,3
Ikke-familieinnvandrere	76,1	68,6	75,0	79,0	66,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 36 Sysselsatte kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og land. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013

	I alt	Familie m. ref. person arbeidsinnv.	Familie m. ukjent ref. person	Ikke familieinnvandrere
I alt	27813	7211	1090	19512
Bulgaria	874	174	95	605
Estland	870	85	49	736
Kroatia	172	4	74	94
Latvia	1770	295	82	1393
Litauen	7191	1350	182	5659
Polen	13277	4638	347	8292
Romania	2064	440	192	1432
Slovakia	673	104	13	556
Slovenia	52	6	6	40
Tsjekkia	322	28	18	276
Ungarn	548	87	32	429
I alt	65,7	49,2	54,6	76,1
Bulgaria	62,5	41,3	57,2	74,6
Estland	66,7	39,2	51,6	74,1
Kroatia	68,8	44,4	60,2	79,7
Latvia	65,8	43,8	54,3	74,6
Litauen	68,3	46,0	56,7	77,8
Polen	64,5	51,8	51,6	75,7
Romania	64,5	44,9	59,3	75,5
Slovakia	72,1	56,8	36,1	77,8
Slovenia	59,1	30,0	50,0	71,4
Tsjekkia	64,9	39,4	50,0	71,0
Ungarn	66,0	45,8	51,6	74,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 37 Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spes. innvandringsgrunn og næringsgruppe. 4. kv. 2013

	I alt	Familie m. ref. person arbeidsinnv.	Familie m. ukjent ref. person	Ikke familie- innvandrere
I alt	27 813	7 211	1 090	19 512
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	697	108	8	581
05-09 Utvinning og bergverksdrift	146	23	13	110
10-33 Industri	3 421	678	77	2 666
35-39 Elektrisitet, vann, avløp, renovasjon	59	14	4	41
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	809	237	32	540
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	2 080	647	118	1 315
Av dette: 47 Detaljhandel	1 439	474	87	878
49-53 Transport og lagring	735	154	36	545
Av dette: 49,3 Landtransport med passasjerer	119	40	5	74
55 Overnattingsvirksomhet	2 182	486	55	1 641
56 Serveringsvirksomhet	2 025	401	64	1 560
58-63 Informasjon og kommunikasjon	214	38	16	160
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	68	10	6	52
68-75 Eiendomsdrift, teknisk tjenesteyting	1 027	213	38	776
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	6 989	1 888	181	4 920
Av dette: 78,2 Utleie av arbeidskraft	1 031	227	40	764
81,2 Rengjøringsvirksomhet	5 014	1 335	111	3 568
84 Off,adm,,forsvar, sosialforsikr,	319	99	38	182
85 Undervisning	976	308	75	593
86-88 Helse- og sosialtjenester	4 803	1 569	273	2 961
90-99 Private tjenester ellers, internasj, org,	1 034	251	48	735
Uoppgitt	229	87	8	134

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell A 38 Kvinner fra EU-land i øst etter sfp-status og spesifisert innvandringsgrunn. Absolutte tall og i prosent . 4 kvartal 2013

	I alt	Familie m. ref. person arbeidsinnv.	Familie m. ukjent ref. person	Ikke familie- innvandrere	I alt	Familie m. ref. person arbeidsinnv.	Familie m. ukjent ref. person	Ikke familie- innvandrere
I alt	42 311	14 658	1 998	25 655	100,0	100,0	100,0	100,0
Sysselsatte	28 094	7 307	1 104	19 683	66,4	49,8	55,3	76,7
Under utdanning	1 897	1 422	109	366	4,5	9,7	5,5	1,4
Helt ledige	2 156	815	88	1 253	5,1	5,6	4,4	4,9
Arbeidsmarkedstiltak	427	226	28	173	1,0	1,5	1,4	0,7
Andre arbeidssøkende	48	13	2	33	0,1	0,1	0,1	0,1
Arbeidsavkl.penger	186	69	23	94	0,4	0,5	1,2	0,4
Sykepenger	34	8	3	23	0,1	0,1	0,2	0,1
Varig uførepensjon	7	4	-	3	0,0	0,0	-	0,0
Nedsatt arbeidsevne	69	20	6	43	0,2	0,1	0,3	0,2
Div, pensjoner	27	7	6	14	0,1	0,0	0,3	0,1
Sosialhjelp	59	25	3	31	0,1	0,2	0,2	0,1
Enslig forsørgerst,	20	7	3	10	0,0	0,0	0,2	0,0
Kontantstøtte	410	234	16	160	1,0	1,6	0,8	0,6
Ukjent status	8 877	4 501	607	3 769	21,0	30,7	30,4	14,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figurregister

Figur 2.1	Innvandrere fra EU-landene (bosatt etter 2004) etter kjønn og region. 4. kvartal 2013	11
Figur 2.2	Innvandrere fra EU-landene (bosatt etter 2004) etter kjønn og region. 4. kvartal 2013	11
Figur 2.3	EU innvandrere (bosatt etter 2004) etter innvandringsgrunn. 4. kvartal 2013.....	12
Figur 2.4	EU innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn og innvandringsgrunn. 4. kvartal 2013	12
Figur 2.5	EU innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og innvandringsgrunn. 4. kvartal 2013.....	13
Figur 2.6	EU-innvandrere (bosatt etter 2004) og befolkningen ekskl. innvandrere etter alder. 4. kvartal 2013	14
Figur 2.7	EU innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og alder 4. kvartal 2013.....	14
Figur 2.8a	EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn, region og botid. 4. kvartal 2013.....	15
Figur 2.9	EU innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og samlivsstatus. 4. kvartal 2013	17
Figur 2.10	EU innvandrere (innvandret etter 2004) etter landbakgrunn. 4. kvartal 2013.....	17
Figur 2.11	EU innvandrere fra Vest-Europa (innvandret etter 2004) etter landbakgrunn. 4. kvartal 2013.....	18
Figur 2.12	EU innvandrere fra Øst-Europa (innvandret etter 2004) etter landbakgrunn. 4. kvartal 2013.....	18
Figur 2.13	EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn, region og utdanningsnivå. 4. kvartal 2013	19
Figur 3.1	Sysselsatte innvandrere 15-74 år (bosatt etter 2004) etter verdensregion. 4. kvartal 2013	21
Figur 3.2	Innvandrere fra EU-landene (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og yrkesstatus. 4. kvartal 2013	22
Figur 3.3	Sysselsatte innvandrere (bosatt etter 2004) 15-74 år etter landbakgrunn og kjønn. 4. kvartal 2013.....	23
Figur 3.4	Sysselsatte innvandrere, EU Vest-Europa (bosatt etter 2004) etter kjønn og botid. 4. kvartal 2013.....	24
Figur 3.5	Sysselsatte innvandrere, EU Øst-Europa (bosatt etter 2004) etter kjønn og botid. 4. kvartal 2013.....	24
Figur 3.6	Sysselsatte innvandrere, Asia, Afrika etc. (bosatt etter 2004) etter kjønn og botid. 4. kvartal 2013.....	25
Figur 3.7	Sysselsatte innvandrere, Norden (bosatt etter 2004) etter kjønn og botid. 4. kvartal 2013	25
Figur 3.8	Sysselsatte innvandrerkvinner (bosatt etter 2004) etter verdensregion og botid. 4. kvartal 2013.....	26
Figur 3.9	Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region og alder. 4. kvartal 2013	27
Figur 3.10	Sysselsatte etter alder, EU-region og innvandrerbakgrunn. Kvinner. 4. kvartal 2014	28
Figur 3.11	Sysselsatte etter alder, EU-region og innvandrerbakgrunn. Menn. 4. kvartal 2014	28
Figur 3.12	Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og alder. 4. kvartal 2013	29
Figur 3.13	Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og innvandringsgrunn. 4. kvartal 2013.....	30
Figur 3.14	Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og utdanningsnivå.....	31
Figur 3.15	Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) med mer enn 3 års botid etter region, kjønn og utdanningsnivå. 4. kvartal. 2013.....	31
Figur 3.16	Kjønnforskjeller i sysselsetting (i menns favør) etter utdanningsnivå og EU-region. Prosentpoeng. 4. kvartal 2013	32
Figur 3.17	Kjønnforskjeller i sysselsetting (i menns favør) etter utdanningsnivå og EU-region (botid mer enn 3 år). Prosentpoeng. 4. kvartal 2013.....	33
Figur 3.18	Sysselsatte innvandrerkvinner (bosatt etter 2004) etter landgruppe og utdanningsnivå. 4. kvartal 2013	34
Figur 3.19	Sysselsatte (bosatt etter 2004) etter befolkningsgruppe, kjønn og samlivsstatus. 4. kvartal 2013.....	35
Figur 3.20	Sysselsatte (bosatt etter 2004) etter befolkningsgruppe, kjønn og samlivsstatus. 4. kvartal 2013.....	36

Figur 3.21	Sysselsatte innvandrere fra EU, Øst-Europa etter kjønn og bostedsfylke. 4. kvartal 2013	37
Figur 3.22	Sysselsatte innvandrere fra EU, Vest-Europa etter kjønn og bostedsfylke. 4. kvartal 2013	37
Figur 3.23	Sysselsatte innvandrerkvinner (bosatt etter 2004) etter EU-gruppe og bostedsfylke. 4. kvartal 2013	38
Figur 3.24	Innvandrere (bosatt etter 2004) i heltidsstillinger ¹ etter kjønn, landgruppe og arbeidstid. 4. kvartal 2013	39
Figur 4.1	Bruttoledige innvandrere (bosatt etter 2004) etter landgruppe, kjønn og status. I prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013	43
Figur 4.2	Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter utvalgte land ¹ og kjønn. I prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013	44
Figur 4.3	Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og botid. I prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013	45
Figur 4.4	Bruttoledige innvandrerkvinner (bosatt etter 2004) etter landgruppe og botid. I prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013	46
Figur 4.5	Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og innvandringsgrunn. I prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013	47
Figur 4.6	Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og utdanningsnivå. I prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013	48
Figur 4.7	Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og samlivsstatus. I prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013	48
Figur 6.1	Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og land. 4. kvartal 2013	57
Figur 6.2	Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og utdanning. 4. kvartal 2013	58
Figur 6.3	Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og samlivsstatus. 4. kvartal. 2013	58
Figur 6.4	Sysselsatte kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn . 4. kvartal 2013	59
Figur 6.5	Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og yrkesstatus. 4. kvartal 2013	59
Figur 6.6	Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og arbeidstid. 4. kvartal 2013	60
Figur 6.7	Sysselsatte kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og botid. 4. kvartal 2013	61
Figur 6.8	Sysselsatte kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og utdanning. 4. kvartal 2013	61
Figur 6.9	Sysselsatte kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og nasjonalitet. 4. kvartal 2013	62
Figur 6.10	Bruttoledige innvandrerkvinner fra EU-land i øst etter spesifisert innvandringsgrunn. 4 kvartal 2013	64

Tabellregister

Tabell 2.1	Gjennomsnittlig botid i Norge for EU-innvandrere bosatt etter 2004. 4. kvartal 2013	15
Tabell 3.1	Sysselsatte etter næring, EU-region og kjønn. Prosent. 4. kvartal 2013.....	40
Tabell 3.2	Sysselsatte etter yrke, EU- region og kjønn. 4. kvartal 2013	42
Tabell 5.1	Innvandrere (bosatt etter 2004) etter sfp-status, verdensregion og kjønn. Prosent. 4. kvartal 2013	51
Tabell 5.2	EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter sfp-status, EU-region, utdanningsnivå og kjønn. 4 kvartal 2013.....	52
Tabell 5.3	EU-insnvandrere etter sfp-status, region, botid og kjønn. Prosent. 4 kvartal 2013	53
Tabell 5.4	EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter sfp-status, EU-region, innvandringsgrunn og kjønn . 4 kvartal 2013	54
Tabell 5.5	EU-innvandrere etter sfp status, EU-region, samlivsstatus og kjønn. Prosent. 4 kvartal 2013	55
Tabell 6.1	Kvinner fra EU-land i Øst-Europa (innvandret etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn. 4. kvartal 2013.....	56
Tabell 6.2	Kvinner fra EU-land i Øst-Europa (innvandret etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn, alder og botid. 4. kvartal 2013	56
Tabell 6.3	Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og næringsgruppe. Prosent. 4. kvartal 2013.....	63
Tabell 6.4	Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og yrkesgruppe. 4. kvartal 2013	64
Tabell 6.5	Innvandrerkvinner fra EU-land i øst etter sfp-status og spesifisert innvandringsgrunn. 4 kvartal 2013.....	65
Tabell A 1	EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn, region og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013	72
Tabell A 2	EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og innvandringsgrunn. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013.....	73
Tabell A 3	EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn, region og familiesituasjon. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013	74
Tabell A 4	EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn og landbakgrunn. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013	74
Tabell A 5	EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn, region og utdanningsnivå. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013	75
Tabell A 6	EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn, region og bostedsfylke. 4. kvartal 2013	75
Tabell A 7	EU-innvandrere etter kjønn, region og bostedsfylke. Prosent. 4. kvartal 2013.....	76
Tabell A 8	EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter kjønn, region og yrkesstatus. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013	76
Tabell A 9	Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter land og kjønn. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013	77
Tabell A 10	Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og botid. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013	77
Tabell A 11	Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og alder. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013	78
Tabell A 12	Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og innvandringsgrunn. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013.....	78
Tabell A 13	Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og utdanningsnivå. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013	79
Tabell A 14	Sysselsatte EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og samlivsstatus. Absolutte tall og i prosent. 4. kv. 2013.....	79
Tabell A 15	Sysselsatte etter kjønn, EU-region og bostedsfylke. 4. kvartal 2013	80
Tabell A 16	Sysselsatte etter kjønn, EU-region og bostedsfylke. I prosent av bosatte i hver gruppe. 4. kvartal 2013	80
Tabell A 17	Sysselsatte etter næring, EU- region og kjønn. 4. kvartal 2013	81
Tabell A 18	Sysselsatte etter yrkesgruppe, EU- region og kjønn. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013	81
Tabell A 19	Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region og status. Absolutte tall og i prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013	82
Tabell A 20	Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter land og kjønn. Absolutte tall og i prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013	82
Tabell A 21	Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og botid. Absolutte tall og i prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013	83
Tabell A 22	Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og utdanningsnivå. 4. kvartal 2013	83

Tabell A 23	Bruttoledige EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter region, kjønn og samlivsstatus. Absolutte tall og i prosent av arbeidsstyrken. 4. kvartal 2013.	84
Tabell A 24	Innvandrere (bosatt etter 2004) etter sfp-status, landgruppe og kjønn. 4. kvartal 2013	84
Tabell A 25	EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter sfp-status, EU-region, utdanningsnivå og kjønn. 4. kvartal 2013.....	85
Tabell A 26	EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter botid, kjønn, region og sfp-status. 4. kvartal 2013	85
Tabell A 27	EU-innvandrere (bosatt etter 2004) etter innv.grunn, EU-region, kjønn og sfp-status. 4. kvartal 2013.....	85
Tabell A 28	EU-innvandrere etter samlivsstatus, EU-region, kjønn og sfp-status. 4. kvartal 2013	86
Tabell A 29	Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og land. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013	86
Tabell A 30	Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og utdanning. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013.....	87
Tabell A 31	Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og samlivsstatus. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013.....	87
Tabell A 32	Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og yrkesstatus. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal. 2013.....	87
Tabell A 33	Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og arbeidstid. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013.....	87
Tabell A 34	Sysselsatte kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spes. innvandringsgrunn og botid (år). Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013..	88
Tabell A 35	Sysselsatte kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og utdanning. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013.....	88
Tabell A 36	Sysselsatte kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spesifisert innvandringsgrunn og land. Absolutte tall og i prosent. 4. kvartal 2013	88
Tabell A 37	Kvinner fra EU-land i øst (bosatt etter 2004) etter spes. innvandringsgrunn og næringsgruppe. 4. kv. 2013	89
Tabell A 38	Kvinner fra EU-land i øst etter sfp-status og spesifisert innvandringsgrunn. Absolutte tall og i prosent . 4. kvartal 2013	89

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-9360-3 (trykt)
ISBN 978-82-537-9361-0 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

ISBN 978-82-537-9352-8

9 788253 793528

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway